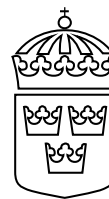

Regeringens proposition

2016/17:26

Ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa administrativa sanktionsavgifter

Prop.
2016/17:26

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 oktober 2016

Stefan Löfven

Magdalena Andersson
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till genomförande av bestämmelser om gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden (IMI-förordningen).

I propositionen föreslås en ny lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering. Den nya lagen föreslås gälla för ömsesidigt bistånd med indrivning m.m. av sanktionsavgifter för bristande efterlevnad av bestämmelser om utstationering. Lagen föreslås gälla i förhållande till EU:s medlemsstater och i förhållande till EES-länder utanför EU när dessa har anslutit sig till samarbetet. Kronofogdemyndigheten ska vara behörig myndighet vid bistånd enligt lagen. Det föreslås bestämmelser om ömsesidigt bistånd för att delge beslut om sanktionsavgifter och driva in dessa avgifter samt bestämmelser om s.k. vägransgrunder, dvs. när Kronofogdemyndigheten inte ska vara skyldig att verkställa en begäran om indrivning, och om uppskov med förfarandet. Vidare föreslås bestämmelser om bl.a. omräkning och överklagande.

Slutligen föreslås en följdändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Den nya lagen och lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.	8
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet	9
5	Gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter	12
5.1	Bakgrund	12
5.1.1	Behovet av gränsöverskridande indrivningssamarbete i samband med utstationering	12
5.1.2	Bestämmelser om samarbete i utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet	13
5.1.3	Bestämmelser om gränsöverskridande verkställighet i kapitel VI i tillämpningsdirektivet	14
5.2	Svensk rätt	18
5.3	En ny lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering	21
5.3.1	Behovet av lagstiftning	21
5.3.2	Tillämpningsområde	23
5.3.3	Kronofogdemyndigheten ska vara behörig myndighet	24
5.3.4	Allmänna principer – ömsesidigt erkännande och bistånd	25
5.3.5	Begäran om indrivning eller delgivning	33
5.3.6	Vägransgrunder	34
5.3.7	Uppskov med förfarandet	35
5.3.8	Växelkurs och rätt till indrivet belopp	38
5.3.9	Överklagande	39
5.3.10	Preskription och språk	39
6	Ikraftträdande	40
7	Konsekvenser	42
7.1	Problembeskrivning och syftet med de föreslagna ändringarna	42
7.2	Alternativa lösningar	42
7.3	Vilka som berörs av regleringen	42
7.4	Kostnadsmässiga och andra konsekvenser	43

7.4.1	Konsekvenser för företag och påverkan på konkurrensförhållanden	43
8	Författningskommentar	44
8.1	Förslaget till lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering	44
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.	49
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI- förordningen)	51
Bilaga 2	Sammanfattning av betänkandet.....	72
Bilaga 3	Betänkandets lagförslag.....	74
Bilaga 4	Remissinstanserna	78
Bilaga 5	Lagrådsremissens lagförslag.....	79
Bilaga 6	Lagrådets yttrande	83
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 oktober 2016		85
Rättsdatablad.....		86

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering,

2. lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering

Häri genom föreskrivs¹ följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid ömsesidigt bistånd med indrivning av administrativa sanktionsavgifter, inbegripet avgifter, tilläggsavgifter och viten, som

1. beslutats av behöriga myndigheter eller bekräftats av administrativa eller rättsliga organ eller följer av utslag från arbetsdomstolar, och

2. avser bristande efterlevnad av

a) Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster i den ursprungliga lydelsen, eller

b) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

Behörig myndighet

2 § Kronofogdemyndigheten är behörig myndighet vid bistånd enligt denna lag.

Bistånd på begäran av en behörig myndighet i ett annat land

Ömsesidigt bistånd och erkännande

3 § Kronofogdemyndigheten ska, om inte något annat följer av 4 eller 5 §, på begäran av en behörig myndighet i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

1. lämna upplysningar som kan antas vara relevanta för den andra myndigheten vid delgivning av handlingar som rör administrativa sanktionsavgifter eller indrivning av sådana avgifter, och

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

2. utan krav på några vidare formaliteter

a) delge ett beslut om sådana sanktionsavgifter eller andra handlingar som är relevanta med avseende på indrivningen, inbegripet en dom eller ett slutligt beslut som kan läggas till grund för verkställighet, och

b) driva in administrativa sanktionsavgifter som behöriga myndigheter har beslutat i enlighet med lagstiftning och förfaranden i det sökande landet eller som administrativa eller rättsliga organ eller arbetsdomstolar har bekräftat och som kan drivas in i det andra landet och inte längre kan överklagas.

Delgivning på begäran av ett annat land sker enligt delgivningslagen (2010:1932).

Bestämmelser om indrivning i Sverige finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Verkställighet enligt utsökningsbalken får äga rum med stöd av den handling som medger verkställighet i det andra landet.

Vägransgrunder

4 § Kronofogdemyndigheten får avslå en begäran om delgivning eller indrivning om begäran inte innehåller nödvändiga identifieringsuppgifter, uppgifter om överträdelsen och sanktionsavgiften m.m. eller på annat sätt är ofullständig, eller om den uppenbarligen inte motsvarar det bakomliggande beslutet.

Kronofogdemyndigheten får också avslå en begäran om indrivning, om

1. det framgår av myndighetens utredning att de kostnader eller resurser som beräknas krävas för att driva in sanktionsavgifterna inte står i proportion till det belopp som ska drivas in eller indrivningen skulle ge upphov till betydande svårigheter,

2. de sammanlagda sanktionsavgifterna understiger 350 euro, eller

3. den enskildes grundläggande rättigheter och friheter inte har respekterats eller om indrivning skulle strida mot allmänna hänsyn.

Uppskov med förfarandet

5 § Om de administrativa sanktionsavgifterna eller den bakomliggande fordran under delgivnings- eller indrivningsförfarandets gång bestrids eller överklagas i det andra landet av en berörd tjänsteleverantör eller en berörd part, ska Kronofogdemyndigheten skjuta upp förfarandet i avvaktan på beslut av en behörig instans i den andra medlemsstaten.

Växelkurs och rätt till indrivet belopp

6 § Kronofogdemyndigheten ska, så snart en begäran som avses i 3 § första stycket 2 b har tagits emot, räkna om sanktionsavgiften till svenska kronor enligt den växelkurs som har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning för den dag då sanktionsavgiften beslutades.

Belopp som har drivits in här i ett ärende enligt denna lag tillfaller staten.

7 § Kronofogdemyndigheten får, av en behörig myndighet i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, begära upplysningar som kan vara av betydelse vid delgivning av handlingar som rör administrativa sanktionsavgifter eller indrivning av sådana avgifter. Kronofogdemyndigheten får av en sådan myndighet också begära

1. delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift eller andra handlingar som är relevanta för indrivningen, om Kronofogdemyndigheten inte själv kan delge handlingen, och

2. bistånd med indrivning av en administrativ sanktionsavgift, om beslutet om avgiften har fått laga kraft och Kronofogdemyndigheten inte själv kan driva in fordringen.

Kronofogdemyndigheten får inte begära bistånd för delgivning av ett beslut om en administrativ sanktionsavgift så länge sanktionsavgiften, den bakomliggande fordringen eller den handling som ligger till grund för verkställighet är föremål för bestridande eller överklagande.

Delgivning av ett beslut om administrativa sanktionsavgifter som har ägt rum i ett annat land i enlighet med dess lagar, andra författningar och administrativ praxis, ska anses ha samma verkan som om delgivningen hade ägt rum här.

Förbud mot överklagande

8 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Ytterligare föreskrifter

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om bistånd enligt denna lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2. I förhållande till ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte är en medlemsstat i Europeiska unionen tillämpas lagen från den tidpunkt då landet ansluter sig till det samarbete som avses i kapitel VI och artikel 6 och 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU.

Prop. 2016/17:26   2.2   Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891)
om indrivning av statliga fordringar m.m.

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. ska införas en ny paragraf, 7 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 b §

Bestämmelser om uppskov med förfarandet vid sådant bistånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen) finns i 5 § lagen (2016:000) om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog den 15 maj 2014 direktiv 2014/67/EU om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), kallat tillämpningsdirektivet. Tillämpningsdirektivet ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 18 juni 2016. Den svenska versionen av direktivet finns i *bilaga 1*. Regeringen beslutade den 5 juni 2014 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå hur tillämpningsdirektivet ska genomföras i svensk rätt (dir. 2014:81). Genom tilläggsdirektiv som beslutades den 27 november 2014 utvidgades och gavs förlängd tid för uppdraget (dir. 2014:150). Utredningen antog namnet Utredningen om nya utstationeringsregler (A 2014:04).

Utredningen om nya utstationeringsregler överlämnade den 27 februari 2015 delbetänkandet Tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet – Del I (SOU 2015:13) i vilket frågor om gränsöverskridande verkställighet som omfattas av förslagen i denna proposition behandlas. Den 31 mars 2015 överlämnade utredningen slutbetänkandet Tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet – Del II (SOU 2015:38). Genomförandet av tillämpningsdirektivet i övrigt hanteras i särskild ordning.

En sammanfattning av delbetänkandet och dess lagförslag såvitt avser gränsöverskridande verkställighet finns i *bilagorna 2 och 3*.

Betänkandena har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna såvitt avser delbetänkandet finns i *bilaga 4*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Arbetsmarknadsdepartementet (dnr A2015/00734/ARM). I denna proposition behandlas de förslag som avser gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 8 september 2016 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 5*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*. Regeringen har i huvudsak följt Lagrådets förslag. Regeringen behandlar Lagrådets synpunkter i avsnitt 6 och i författningskommentaren.

4 Utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet

Allmänt

Den fria rörligheten för tjänster inom EU innebär att ett företag har rätt att använda sin egen arbetskraft för att utföra tjänster i en annan

medlemsstat. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (utstationeringsdirektivet) har det fastställts att vissa arbets- och anställningsvillkor som gäller i värdstaten (den s.k. hårda kärnan) ska tillämpas när en arbetsgivare utstationerar arbetstagare till en annan medlemsstat.

Syftet med tillämpningsdirektivet, se ovan, är att fastställa en gemensam ram med en uppsättning lämpliga bestämmelser, åtgärder och kontrollmekanismer som syftar till att förbättra och öka enhetligheten i genomförandet, tillämpningen och efterlevnaden av utstationeringsdirektivet. Direktivet innehåller bl.a. bestämmelser om åtgärder för att förhindra att regler missbrukas eller kringgås och regler om sanktioner när detta sker.

I kapitel VI i tillämpningsdirektivet behandlas gränsöverskridande verkställighet av ekonomiska administrativa sanktionsavgifter. En närmare redogörelse för innehållet i relevanta artiklar finns i följande avsnitt. Som redan framgått innehåller denna proposition förslag till genomförande av dessa bestämmelser. Propositionen innehåller också förslag till genomförande i vissa delar av artikel 2 a, 3 och 6 i tillämpningsdirektivet. När det gäller genomförandet av tillämpningsdirektivet i övriga delar hanteras detta i annan ordning.

Nedan redogörs kort för utstationeringsdirektivet och hur detta genomförts i svensk rätt genom lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare (utstationeringslagen).

Närmare om utstationeringsdirektivet

Utstationeringsdirektivets tillämpningsområde anges i artikel 1. Direktivet ska tillämpas på företag som är etablerade i en medlemsstat och som i samband med tillhandahållande av tjänster över gränserna utstationerar arbetstagare inom en annan medlemsstats territorium.

Med begreppet utstationerad arbetstagare avses enligt artikel 2.1 varje arbetstagare som under en begränsad tid utför arbete inom en annan medlemsstats territorium än där han eller hon vanligtvis arbetar. Av artikel 2.2 följer att det är värdstatens arbetstagarbegrepp som ska gälla.

De centrala bestämmelserna i utstationeringsdirektivet finns i artikel 3. Medlemsstaterna ska enligt artikel 3.1 se till att de utstationerande företagen garanterar de utstationerade arbetstagarna de arbets- och anställningsvillkor i värdlandet som är fastställda i lag eller i allmängiltigförklarade kollektivavtal för arbete som avser byggverksamhet inom den hårda kärnan (som t.ex. rör arbetsmiljö, semester och föräldraledighet).

Direktivet innehåller också bestämmelser i fråga om samarbete och information. Enligt artikel 4 ska medlemsstaterna utse ett eller flera förbindelsekontor eller en eller flera nationella behöriga instanser. Medlemsstaterna ska planera ett samarbete mellan de offentliga förvaltningar som i enlighet med nationell lagstiftning har behörighet att övervaka de arbets- och anställningsvillkor som anges i artikel 3. Detta samarbete består särskilt i att besvara motiverade förfrågningar från dessa offentliga förvaltningar om information angående utsändande av arbetstagare till andra medlemsstater, inbegripet uppenbart missbruk eller

gränsöverskridande verksamheter som antas vara olagliga. Varje medlemsstat ska vidta åtgärder för att informationen om de arbets- och anställningsvillkor som avses i artikel 3 ska vara allmänt tillgänglig.

I artikel 5 anges att medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder om direktivets åtgärder inte följs. De ska i synnerhet sörja för att arbetstagarna eller deras företrädare har tillgång till lämpliga förfaranden för att säkerställa skyldigheterna i direktivet.

Närmare om utstationeringslagen

Utstationeringsdirektivet är genomfört i svensk rätt genom lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare (utstationeringslagen).

Enligt 5 § utstationeringslagen ska arbetsgivare från andra länder, oavsett vilken lag som annars gäller för anställningsförhållandet, tillämpa svensk lag på de områden som ingår i direktivets hårda kärna för utstationerade arbetstagare, förutom i fråga om minimilön som inte regleras i lag. I 5 a och 5 b §§ utstationeringslagen finns bestämmelser om arbetstagarorganisationers rätt att vidta stridsåtgärder gentemot arbetsgivare för att kräva att kollektivavtal tecknas till förmån för arbetstagare som är utstationerade i Sverige.

Arbetsmiljöverket är enligt 9 § utstationeringslagen förbindelsekontor och ska hjälpa till med information om de arbets- och anställningsvillkor som kan bli tillämpliga vid en utstationering i Sverige. Arbetsmiljöverket ska också hjälpa till med information om kollektivavtalsvillkor som kan komma att bli tillämpliga vid en utstationering.

Arbetsgivare som utstationerar arbetstagare i Sverige är enligt 10 § utstationeringslagen, med vissa undantag, skyldiga att anmäla utstationeringen till Arbetsmiljöverket. I samband med det ska arbetsgivaren även enligt 11 § utstationeringslagen utse och anmäla en kontaktperson här. Kontaktpersonen ska vara behörig att för arbetsgivarens räkning ta emot delgivningar och kontaktpersonen ska även kunna tillhandahålla sådana handlingar som visar att kraven i utstationeringslagen är uppfyllda.

Det är Arbetsmiljöverket som enligt 13 § utstationeringslagen utövar tillsyn över att bestämmelserna om anmälningsskyldighet och kontaktperson följs. Om en arbetsgivare inte anmäler utstationeringen eller inte utser och anmäler en kontaktperson, ska en sanktionsavgift tas ut enligt 14 § samma lag.

5 Gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter

5.1 Bakgrund

5.1.1 Behovet av gränsöverskridande indrivningssamarbete i samband med utstationering

Vid utstationering kan det bli aktuellt för värdstaterna att ta ut avgifter av ett företag som har utstationerat en arbetstagare och inte följer regelverket i värdstaten. Om företaget inte betalar en sådan avgift frivilligt, kommer värdstaten ofta att tvingas vända sig till den stat där det utstationerande företaget (tjänsteleverantören) finns, för det fall det inte finns tillgångar i värdstaten som kan tas i anspråk för indrivning av avgiften. I avsaknad av regler om gränsöverskridande verkställighet kan emellertid inte heller den andra staten vidta några tvångsåtgärder för att driva in avgiften.

Inom EU finns rättsakter och instrument som reglerar erkännande och verkställighet av exekutionstitlar och ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaterna för indrivning av olika slags fordringar.

På det offentligt rättsliga och straffrättsliga området regleras gränsöverskridande bistånd med indrivning i

- rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder (indrivningsdirektivet) jämte en av kommissionen beslutad genomförandeförordning om närmare föreskrifter i ämnet,
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, där avdelning IV kapitel III reglerar motsvarande i fråga om socialavgifter och återkrav av felaktigt utbetalda förmåner inom ramen för de sociala trygghetssystemen (tillämpningsförordningen på det sociala trygghetsområdet),
- rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff (bötesrambeslutet), och
- rådets rambeslut 2006/783/RIF av den 6 oktober 2006 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande.

På det civilrättsliga området finns ett antal rättsakter som reglerar bl.a. erkännande och verkställighet av avgöranden som har meddelats i en annan medlemsstat. Dessa är främst

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2012 års Bryssel I-förordning),

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar, och
- rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (underhållsförordningen).

Prop. 2016/17:26

Medlemsstaterna har frihet att för de överträdelser som det kan bli fråga om vid utstationering välja att ha sanktioner av straffrättslig natur eller av administrativ natur. Exempel finns i medlemsstaterna på båda dessa slag av sanktioner och även på att båda dessa förekommer i en och samma medlemsstat.

Om sanktionerna är av straffrättslig natur, torde de omfattas av bötesrambeslutet. Om de däremot är av administrativ natur, har det hittills inte inom EU funnits något regelverk för gränsöverskridande verkställighet som de omfattas av. Indrivningsdirektivet är visserligen tillämpligt på sanktionsavgifter, men bara på sådana som hör till skatteområdet, dvs. utgör sanktioner för någon underlåtenhet i fråga om skatt, t.ex. underlåtenhet att lämna deklaration i rätt tid.

Det är mot denna bakgrund som det har tagits in bestämmelser om gränsöverskridande verkställighet i tillämpningsdirektivet.

5.1.2 Bestämmelser om samarbete i utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet

I utstationeringsdirektivet finns bestämmelser om samarbete i fråga om information i artikel 4 och en bestämmelse i artikel 5 om att medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder om bestämmelserna i det direktivet inte följs. Utstationeringsdirektivet innehåller inga bestämmelser om gränsöverskridande verkställighet.

I artiklarna 6 och 7 i tillämpningsdirektivet finns mer allmänna bestämmelser om administrativt samarbete mellan myndigheter. Det administrativa samarbete och det ömsesidiga bistånd som föreskrivs i bl.a. dessa artiklar och i 14–18 ska enligt artikel 21 i tillämpningsdirektivet genomföras genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-systemet). Systemet regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 av den 25 oktober 2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden och om upphävande av kommissionens beslut 2008/49/EG (IMI-förordningen).

I artikel 2 i tillämpningsdirektivet finns vissa definitioner som gäller behöriga myndigheter. Behörig myndighet definieras som en myndighet eller ett organ som av en medlemsstat har utsetts för att utföra uppgifter enligt utstationeringsdirektivet eller tillämpningsdirektivet. Sökande myndighet definieras som en behörig myndighet i en medlemsstat som inkommer med en begäran om bistånd, information, anmälan eller indrivning av en sanktionsavgift som avses i kapitel VI. Anmodad myndighet definieras som en behörig myndighet i en medlemsstat som

mottar en begäran om bistånd, information, delgivning eller indrivning av en sanktionsavgift som avses i kapitel VI. Av artikel 3 i samma direktiv följer bl.a. att medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter. Medlemsstaterna ska lämna kontaktuppgifter för de behöriga myndigheterna till kommissionen och till övriga medlemsstater.

5.1.3 Bestämmelser om gränsöverskridande verkställighet i kapitel VI i tillämpningsdirektivet

I kapitel VI i tillämpningsdirektivet, dvs. artikel 13–19, finns bestämmelser om gränsöverskridande verkställighet av ekonomiska administrativa sanktionsavgifter som ålagts en tjänsteleverantör som är etablerad i en medlemsstat för bristande efterlevnad av gällande bestämmelser om utstationering av arbetstagare i en annan medlemsstat.

I skäl 38–46 i tillämpningsdirektivet finns skrivningar av intresse när det gäller bl.a. bakgrunden till kapitel VI. Till exempel anges att det är oroväckande att medlemsstaterna fortfarande har många svårigheter att driva in gränsöverskridande administrativa sanktionsavgifter. Vidare konstateras att medlemsstaternas möjligheter att verkställa administrativa sanktionsavgifter i gränsöverskridande fall varierar, vilket hämmar den inre marknadens funktion och kan göra det mycket svårt, eller till och med omöjligt, att säkerställa en lika hög skyddsnivå för utstationerade arbetstagare i hela unionen.

Tillämpningsområde, artikel 13

I artikel 13 i tillämpningsdirektivet finns bestämmelser om tillämpningsområdet.

I *artikel 13.1* anges att, utan att det påverkar de verktyg och möjligheter som föreskrivs eller kan komma att föreskrivas i annan unionslagstiftning, ska principerna om ömsesidigt bistånd och ömsesidigt erkännande liksom de åtgärder och förfaranden som föreskrivs i kapitel VI tillämpas vid gränsöverskridande verkställighet av ekonomiska administrativa sanktionsavgifter som ålagts en tjänsteleverantör som är etablerad i en medlemsstat för bristande efterlevnad av gällande bestämmelser om utstationering av arbetstagare i en annan medlemsstat.

Av *artikel 13.2* i tillämpningsdirektivet framgår att kapitel VI ska tillämpas på ekonomiska administrativa sanktionsavgifter, inbegripet avgifter och tilläggsavgifter, för bristande efterlevnad av utstationeringsdirektivet eller tillämpningsdirektivet, vilka ålagts av behöriga myndigheter eller bekräftats av administrativa eller rättsliga organ eller, i förekommande fall, följer av utslag från arbetsrättsliga tvistlösningsorgan. Vidare anges att kapitlet inte ska tillämpas på verkställigheten av sanktioner som omfattas av tillämpningsområdet för bötesrambeslutet, rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område eller rådets beslut 2006/325/EG av den 27 april 2006 om ingående av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Det bör noteras att det i den svenska språkversionen i 13.2 hänvisas till arbetsrättsliga

tvistlösningsorgan medan det i den engelska, franska och tyska språkversionen hänvisas till ”industrial tribunals”, ”tribunal du travail” respektive ”Arbeitsgerichten” som avser arbetsdomstolar, vilket det rätteligen bör vara.

Prop. 2016/17:26

Utseende av behöriga myndigheter, artikel 14

Av *artikel 14* i tillämpningsdirektivet framgår att varje medlemsstat ska informera kommissionen genom IMI-systemet om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell rätt har behörighet med avseende på kapitel VI. Vidare anges att om medlemsstaternas förvaltningsstruktur så kräver, får de utse en eller flera centrala myndigheter med ansvar för administrativt översändande eller mottagande av begäranden och för bistånd till andra relevanta myndigheter.

Allmänna principer – ömsesidigt bistånd och erkännande, artikel 15

I artikel 15 i tillämpningsdirektivet finns bestämmelser som gäller allmänna principer för ömsesidigt bistånd och erkännande.

I *artikel 15.1* stadgas i första stycket att den anmodade myndigheten på den sökande myndighetens begäran, om inte annat följer av artiklarna 16 och 17, ska driva in administrativa sanktionsavgifter som behöriga myndigheter har påfört i enlighet med lagstiftning och förfaranden i den sökande medlemsstaten eller som administrativa eller rättsliga organ, eller arbetsdomstolar i förekommande fall, har bekräftat och som inte längre kan överklagas, eller delge ett beslut om sådana sanktionsavgifter. Den anmodade myndigheten ska enligt andra stycket dessutom delge eventuella andra handlingar som är relevanta med avseende på indrivningen av sådana sanktionsavgifter, inbegripet en dom eller ett slutligt beslut, vilket kan ta formen av en bestyrkt kopia, som utgör rättslig grund och exekutionstitel för begäran om indrivning. Det bör noteras att det i den svenska språkversionen i 15.1 andra stycket hänvisas till den sökande myndigheten medan det i t.ex. den engelska respektive den tyska språkversionen anges ”the requested authority” respektive ”die Ersuchte Behörde” som alltså syftar på den anmodade myndigheten, vilket det rätteligen bör vara (jfr dock den franska språkversionen som hänvisar till ”l’autorité requérante”).

Av *artikel 15.2* framgår följande. Den sökande myndigheten ska säkerställa att begäran om indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift görs i överensstämmelse med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den medlemsstaten. En sådan begäran ska endast göras om den sökande myndigheten är förhindrad att genomföra indrivning eller delgivning i enlighet med sina lagar, författningar och administrativa praxis. Den sökande myndigheten får inte göra någon begäran om indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift i de fall då sanktionsavgiften, liksom de bakomliggande fordringarna eller de instrument som används för verkställighet i den sökande medlemsstaten, är föremål för bestridande eller överklagande i denna medlemsstat.

I *artikel 15.3* anges att den behöriga myndighet som anmodats att indriva administrativa sanktionsavgifter eller att delge ett beslut om en

sådan sanktionsavgift, som har översänts i enlighet med kapitel VI och artikel 21, ska godta begäran utan krav på några vidare formaliteter och genast vidta alla nödvändiga åtgärder för att verkställa den, såvida den anmodade myndigheten inte beslutar att återropa någon av de vägransgrunder som anges i artikel 17.

Av *artikel 15.4* framgår följande. När administrativa sanktionsavgifter indrivs eller ett beslut om sådana sanktionsavgifter delges ska den anmodade myndigheten agera i enlighet med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten som är tillämpliga på samma, eller i brist på detta, liknande, överträdelser eller beslut. Delgivning av ett beslut om administrativa sanktionsavgifter av den anmodade myndigheten och begäran om indrivning, i enlighet med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten, ska anses ha samma verkan som om den hade gjorts av den sökande medlemsstaten.

Begäran om indrivning eller delgivning, artikel 16

I artikel 16 i tillämpningsdirektivet finns bl.a. detaljerade bestämmelser om begäran om indrivning eller delgivning.

Artikel 16.1 innehåller följande bestämmelser. Den sökande myndighetens begäran om indrivning av administrativa sanktionsavgifter och delgivning av ett beslut om sådana sanktionsavgifter ska göras utan obehörigt dröjsmål i form av ett enhetligt instrument och innehålla åtminstone följande uppgifter:

- a) Namn och känd adress för adressaten, liksom andra relevanta upplysningar för att identifiera denne.
- b) En sammanfattning av fakta och omständigheter kring överträdelsen, dess art samt de relevanta tillämpliga bestämmelserna.
- c) Exekutionstiteln för indrivning i den sökande medlemsstaten och övriga relevanta upplysningar eller handlingar, även rättsliga dokument, som gäller den bakomliggande fordran, de administrativa sanktionsavgifterna.
- d) Namn, adress och övriga kontaktuppgifter för den behöriga myndighet som ansvarar för bedömningen av sanktionsavgifterna samt, om det rör sig om ett annat organ, för det behöriga organ som kan lämna ytterligare upplysningar om sanktionsavgifterna eller möjligheterna att bestrida ett betalningskrav eller ett beslut om betalningskrav.

I *artikel 16.2* anges att begäran dessutom ska innehålla uppgift om följande:

- a) Vid delgivning av ett beslut, ändamålet med och tidsfristen för delgivningen.
- b) Vid en begäran om indrivning, det datum då domen eller beslutet har blivit verkställbart eller slutligt, en beskrivning av sanktionsavgifternas slag och storlek, eventuella datum av relevans för verkställigheten, inbegripet om och i så fall hur beslutet eller domen delgetts den eller de svarande eller avkunnats i dennes eller dessas utevaro, samt en bekräftelse från den sökande myndigheten om att sanktionsavgiften inte längre kan överklagas, samt den bakomliggande fordran som begäran gäller och dess olika delar.

I *artikel 16.3* första stycket anges att den anmodade myndigheten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att underrätta tjänsteleverantören om begäran om indrivning eller om beslutet om administrativa sanktionsavgifter samt relevanta handlingar, när så krävs, i enlighet med sin nationella rätt och/eller praxis, så snart som möjligt och senast en månad efter mottagandet av begäran.

I andra stycket anges att den anmodade myndigheten så snart som möjligt ska underrätta den sökande myndigheten om vilka indrivnings- och delgivningsåtgärder som vidtagits med anledning av begäran och särskilt om datumet för delgivningen till adressaten, och vägransgrunderna i enlighet med artikel 17, om den anmodade myndigheten avslår en begäran om indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller en begäran om delgivning av ett beslut om en administrativ sanktionsavgift.

Vägransgrunder, artikel 17

I *artikel 17* i tillämpningsdirektivet finns bestämmelser rörande s.k. vägransgrunder. Enligt artikeln ska de anmodade myndigheterna inte vara skyldiga att verkställa en begäran om indrivning eller delgivning om begäran inte innehåller de uppgifter som avses i artikel 16.1 och 16.2, eller om den är ofullständig eller uppenbarligen inte motsvarar det bakomliggande beslutet. Dessutom får de anmodade myndigheterna vägra att verkställa en begäran om indrivning om det uppenbart framgår av den anmodade myndighetens utredningar att de kostnader eller resurser som beräknas krävas för att driva in sanktionsavgifterna inte står i proportion till det belopp som ska drivas in eller skulle ge upphov till betydande svårigheter, om de sammanlagda sanktionsavgifterna understiger 350 euro eller motsvarande belopp, eller grundläggande rättigheter och friheter för svarande samt om rättsprinciper som gäller för dem, som anges i den anmodade medlemsstatens författning, inte respekterats.

Uppskjutande av förfarandet, artikel 18

I *artikel 18.1* i tillämpningsdirektivet finns en bestämmelse om att för det fall de administrativa sanktionsavgifterna eller den bakomliggande fordran bestrids eller överklagas under indrivnings- eller delgivningsförfarandets gång av berörd tjänsteleverantör eller en berörd part, ska det gränsöverskridande förfarandet för verkställighet av de administrativa sanktionsavgifterna uppskjutas i väntan på beslut i ärendet av lämpligt behörigt organ eller lämplig behörig myndighet i den sökande medlemsstaten. Vidare anges att eventuella bestridanden eller överklaganden ska sändas till lämpligt behörigt organ eller lämplig behörig myndighet i den sökande medlemsstaten och att den sökande myndigheten utan dröjsmål ska underrätta den anmodade myndigheten om denna åtgärd.

Av *artikel 18.2* i tillämpningsdirektivet framgår att tvister som rör verkställighetsåtgärder som vidtagits i den anmodade medlemsstaten eller giltigheten av en delgivning som utförts av en anmodad myndighet ska prövas av behörigt organ eller behörig rättslig myndighet i den medlemsstaten i enlighet med dess lagar och bestämmelser.

Slutligen finns i *artikel 19* i tillämpningsdirektivet bestämmelser om kostnader. Belopp som drivits in med avseende på de sanktionsavgifter som avses i kapitel VI ska tillfalla den anmodade myndigheten. Den anmodade myndigheten ska driva in beloppen i sin medlemsstats valuta, i enlighet med de lagar, förordningar och administrativa förfaranden eller praxis som gäller för liknande fordringar i den medlemsstaten. Den anmodade myndigheten ska vid behov, i enlighet med nationell rätt och praxis, räkna om sanktionsavgiften till den anmodade medlemsstatens valuta till den växelkurs som gällde vid den tidpunkt då sanktionsavgiften påfördes.

Medlemsstaterna ska inte kräva ersättning från varandra för de kostnader som uppstått genom det ömsesidiga bistånd de ger varandra i enlighet med detta direktiv eller som ett resultat av tillämpningen av direktivet.

5.2   Svensk rätt

5.2.1   **Kronofogdemyndighetens verkställighet av betalningsförpliktelser**

Inledning

Kronofogdemyndighetens verksamhet består av fem verksamhetsgrenar: verkställighet av betalningsförpliktelser och andra förpliktelser (utsökning), summarisk process (betalningsföreläggande och handräckning), skuldsanering, tillsyn i konkurser och förebyggande verksamhet. Utsökningsverksamheten, som innefattar verkställighet enligt utsökningsbalken (UB) och indrivning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m., indrivningslagen, är den dominerande verksamheten.

Verkställighet av betalningsförpliktelser

Mål om verkställighet av betalningsförpliktelser handläggs som allmänna mål eller enskilda mål. Allmänna mål grundar sig på offentligrättsliga fordringsanspråk och avser det allmännas, dvs. statens eller en kommuns, fordran på skatter, böter, allmänna avgifter m.m. Enskilda mål grundar sig på privaträttsliga fordringsanspråk och kan avse såväl betalningsförpliktelser som andra förpliktelser till enskilda, staten eller annan.

För verkställighet av betalningsförpliktelser förutsätts att sökanden har en exekutionstitel. Med exekutionstitel avses ett avgörande, beslut eller annan skriftlig handling som får läggas till grund för verkställighet. Exempel på exekutionstitlar är dom, skiljedom, utslag och förbindelse angående underhållsbidrag. En utländsk exekutionstitel får verkställas här om det framgår av särskilda föreskrifter.

Allmänna mål kan delas in i tre kategorier:

1. böter, viten, skatt, tull, avgift och andra medel som staten har rätt till och som får utsökas utan föregående dom,

2. annan liknande fordran som staten eller en kommun har rätt till enligt vad regeringen närmare föreskriver och Prop. 2016/17:26
3. annan fordran enligt vad som föreskrivs i lag.

En förutsättning för att dessa fordringar ska få verkställas exekutivt är att det i den enskilda författningen finns en särskild föreskrift om det. Sådana föreskrifter har vanligtvis lydelsen att verkställighet får ske enligt UB. Ofta står det även att fordringen ska drivas in enligt bestämmelserna i indrivningslagen.

I instrument som reglerar gränsöverskridande verkställighet föreskrivs vanligen att verkställigheten ska ske på samma sätt som för den anmodade statens egna fordringar av motsvarande slag. Det innebär att t.ex. utländska skattefordringar ska drivas in enligt bestämmelserna om allmänna mål.

Underrättelse om mål om verkställighet

När ett allmänt eller enskilt mål kommer in ska myndigheten, om kravet bedöms vara verkställbart, som huvudregel underrätta gäldenären om målet innan verkställighet påbörjas, 4 kap. 12 § första stycket UB. I underrättelsen anges inom vilken tid gäldenären ska betala för att undvika utmätning, den s.k. avitiden. Gäldenären behöver inte underrättas om målet innan utmätning sker om det finns en risk för att gäldenären då gömmer eller förstör egendom eller om saken på annat sätt är brådskande, 4 kap. 12 § andra stycket UB. Underrättelse krävs inte heller om gäldenären saknar känd adress och det inte har kunnat klarläggas var han eller hon finns. I uppskattningsvis fem procent av samtliga verkställighetsmål kan det inte klarläggas var gäldenären finns. Det är däremot mycket ovanligt att myndigheten avstår från att underrätta en gäldenär på grund av brådskande eller risk för undandragande eller sabotage.

Tillgångsundersökning

När avitiden har gått ut ska myndigheten göra en tillgångsundersökning, 4 kap. 9 § UB. Tillgångsundersökningen är en utredning om gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden och utmätningensbara egendom. Gäldenären är, enligt 4 kap. 14 § första stycket UB, skyldig att lämna de uppgifter om sina tillgångar som behövs i målet. Därutöver har man direktåtkomst till bl.a. en stor del av uppgifterna i beskattningsdatabasen och Försäkringskassans register. Myndigheten har även tillgång till ett antal andra register, såsom Statens personadressregister (SPAR), vägtrafikregistret, fastighetsregistret och näringslivsregistret. Förfrågningar kan även skickas till tredje man, t.ex. arbetsgivare, pensionsutbetalare, banker och försäkringsbolag. Av 4 kap. 15 § UB följer att tredje man är skyldig att uppges om gäldenären har någon fordran hos honom eller annat mellanhavande med honom av betydelse för tillgångsbedömningen. Om utredningen inte ger tillfredsställande resultat och det finns skäl att anta att det finns utmätningensbara egendom i en gäldenärs bostad eller lokal kan en förrättning genomföras där. Om tillgångsundersökningen inte visar att gäldenären har utmätningensbara tillgångar som räcker för att betala hela skulden avslutas förfarandet med en utredningsrapport om de undersökningsinstrument som har använts.

I allmänna mål ska det, utöver tillgångsundersökning, även göras en gäldenärsutredning, 6 § indrivningslagen. Syftet med en gäldenärsutredning är att bedöma vilken betalningsförmåga gäldenären kan ha i framtiden. Därigenom kan Kronofogdemyndigheten bättre bedöma vilken indrivningsåtgärd som ska vidtas samt vilka förutsättningar som finns för betalningsuppgörelse, beslut om uppskov och avbetalning och beslut om avbrytande av indrivning. I en gäldenärsutredning granskas bl.a. gäldenärens totala skuldsättning, orsaken till skuldernas uppkomst, eventuell näringsverksamhet som gäldenären bedriver och om gäldenären har gjort sig av med tillgångar som kan bli föremål för återvinning om gäldenären försätts i konkurs.

Utmätning och exekutiv försäljning

Utmätning innebär att myndigheten tvångsvis tar i anspråk egendom som tillhör gäldenären. För att utmätning ska ske måste egendomen ha ett ekonomiskt värde och bestå av pengar eller något som kan omsättas i pengar genom exekutiv försäljning. Utmätning kan ske i såväl lös egendom som fast egendom och avse hela egendomen eller del av den. Utmätning kan vidare avse en fordran eller en rättighet. En särskild form av utmätning är utmätning av lön.

Uppskov och avbrytande av indrivningen i allmänna mål

I allmänna mål finns en möjlighet att medge uppskov, 7 § indrivningslagen. Meddelat uppskov innebär att det under viss tid inte vidtas indrivningsåtgärder. Uppskov får endast beviljas om det kan antas vara till fördel för det allmänna, om det är påkallat med hänsyn till gäldenärens personliga förhållanden eller i avvaktan på att fråga om anstånd prövats av behörig myndighet.

I allmänna mål kan indrivningen avbrytas om det för tillfället inte finns någon utsikt till framgång med ytterligare indrivningsåtgärder. Målet ligger då kvar hos myndigheten och indrivningen kan återupptas senare om det finns skäl till det.

5.2.2 Relevanta avgifter

Arbetsmiljöverket utövar tillsyn över arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftningen samt över bestämmelserna om anmälningsskyldighet och anmälan av kontaktperson vid utstationering i Sverige. Arbetsmiljöverket får enligt 7 kapitlet 7 § arbetsmiljölagen (1977:1160) besluta om föreläggande eller förbud förenat med vite gentemot den som har skyddsansvar, om det behövs för att arbetsmiljölagen eller kemikaliedirektivet ska följas. Föreläggande eller förbud förenat med vite får enligt 22 § arbetstidslagen (1982:673) meddelas av Arbetsmiljöverket för att arbetstidslagen och föreskrifter som meddelas med stöd av lagen ska följas.

Om en arbetsgivare som utstationerar arbetstagare i Sverige inte anmäler utstationeringen eller inte utser och anmäler en kontaktperson ska enligt 14 § utstationeringslagen en sanktionsavgift tas ut. Avgiften ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Sanktionsavgiften får sättas ned helt eller delvis om

överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna skulle vara oskäligt att ta ut avgiften. Arbetsmiljöverket får vidare besluta att förelägga en arbetsgivare att vidta rättelse vid till exempel en ogiltig eller bristfällig anmälan. Ett beslut om rättelse får enligt 19 § utstationeringslagen föreläggas med vite.

För tillsynen av tillämpliga bestämmelser om arbetstid vid visst vägtransportarbete, för flygpersonal inom civilflyget och av kör- och vilotid vid internationell järnvägstrafik ansvarar Transportstyrelsen. Av 24 § lagen (2005:395) om arbetstid vid visst vägtransportarbete, 7 § lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget och 25 § lagen (2008:475) om kör- och vilotid vid internationell järnvägstrafik framgår att avgifter som Transportstyrelsen kan besluta om utgörs av föreläggande eller förbud förenat med vite gentemot arbetsgivare som bryter mot bestämmelserna.

5.3 En ny lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering

5.3.1 Behovet av lagstiftning

Regeringens förslag: Bistånd vid gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter enligt kapitel VI i tillämpningsdirektivet ska regleras i en ny, särskild lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser, såsom t.ex. *Sveriges akademikers centralorganisation (Saco)* och *Konkurrensverket*, tillstyrker utredningens förslag avseende stärkt möjlighet till indrivning. *Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)* anser att utredningens förslag på ett lämpligt sätt genomför tillämpningsdirektivets bestämmelser i denna del och har inga synpunkter. *Kronofogdemyndigheten* tillstyrker förslaget att samla de bestämmelser som rör gränsöverskridande verkställighet av sanktionsavgifter enligt tillämpningsdirektivet i en egen lag med tillhörande förordning. Ingen av remissinstanserna i övrigt har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om behovet av genomförandebestämmelser

Det finns inte några bestämmelser i svensk rätt om gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter förutom på skatteområdet. För att genomföra kapitel VI i tillämpningsdirektivet måste därför sådana bestämmelser införas och de måste täcka både den situationen att en behörig myndighet i ett annat land begär bistånd i Sverige och den situationen att Kronofogdemyndigheten begär bistånd i ett annat land.

Till största delen rör det sig om en reglering som kräver formen av lag. Vissa bestämmelser riktar sig bara till de tillämpande myndigheterna och kan genomföras genom reglering i förordningsform, t.ex. bestämmelser om underrättelser mellan myndigheter i de berörda länderna, och vissa bestämmelser kräver inte särskilda genomförandeåtgärder. IMI-förordningen är direkt tillämplig. Det krävs inga genomförandeåtgärder för att dess bestämmelser ska gälla i Sverige.

Behovet av en ny lag

Regeringen behöver ta ställning till om de nya lagbestämmelserna ska tas in i någon eller några befintliga lagar eller om det finns behov av en ny, särskild lag om sådant bistånd som avses i kapitel VI i tillämpningsdirektivet.

En möjlig lösning skulle kunna vara att utvidga tillämpningsområdet för den lag genom vilken indrivningsdirektivet har genomförts, dvs. lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen. Att föra in den reglering som behövs för att genomföra kapitel VI i tillämpningsdirektivet i den befintliga genomförandelagen på skatteområdet skulle dock kräva att den kompletteras med åtskilliga särbestämmelser rörande de administrativa sanktionsavgifterna. Dessutom är många av bestämmelserna i den lagen specifika för skatteområdet och skulle behöva uteslutas från tillämpning i fråga om de administrativa sanktionsavgifterna. Sammantaget skulle denna lösning riskera att göra den befintliga lagen svåröverskådlig.

I tillämpningsdirektivet är det i huvudsak bestämmelserna i kapitel VI som, enligt vad regeringen föreslår i denna proposition, kommer att tillämpas av Kronofogdemyndigheten och det är endast Kronofogdemyndigheten som kommer att tillämpa dessa bestämmelser. Regeringen anser i likhet med utredningen att det inte är lämpligt att placera de bestämmelser som behövs för att genomföra den aktuella regleringen i utstationeringslagen. En sådan lösning skulle göra det onödigt svårt att hitta bestämmelserna och samtidigt tynga utstationeringslagen. Någon annan befintlig lag är inte heller aktuell.

De lagbestämmelser som behövs för genomförandet av kapitel VI i tillämpningsdirektivet bör därför, enligt regeringens mening, placeras i en ny, särskild lag, lagen om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering.

Hänvisningsteknik

Vid genomförande av EU-direktiv bör utgångspunkten vara att direktivtexten transformeras till svensk författningstext. I denna proposition har därför direktivtexten så långt som möjligt omarbetats till svensk författningstext. De hänvisningar till utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet som görs inledningsvis är statiska, dvs. avser direktiven i en viss angiven lydelse. Denna hänvisningsteknik har valts eftersom ändringar i direktiven bör föranleda överväganden av lagstiftaren om lagtexten behöver ändras. I ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen är hänvisningen till tillämpningsdirektivet dynamisk. Det innebär att det är direktivet i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen som avses.

Regeringens förslag: Den nya lagen ska gälla i fråga om ömsesidigt bistånd med indrivning m.m. av administrativa sanktionsavgifter för bristande efterlevnad av bestämmelser som gäller vid utstationering.

Regeringens bedömning: Det behövs inte någon reglering i svensk lag för att genomföra art. 13.1.

Utredningens förslag och bedömning: Överensstämmer huvudsakligen med regeringens förslag och bedömning med undantag för vissa ändringar av redaktionell karaktär. Utredningen föreslår även en bestämmelse som uttryckligen anger vilka slags fordringar som inte omfattas av lagen.

Remissinstanserna: Göta hovrätt har redaktionella synpunkter på lagtexten. Ingen av remissinstanserna i övrigt har särskilt yttrat sig över förslaget.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I artikel 13 i tillämpningsdirektivet anges tillämpningsområdet för kapitel VI. Av artikel 13.2 framgår dels vilka fordringar som omfattas, dels vilka som inte omfattas av kapitel VI i tillämpningsdirektivet. Av den nya lagens inledande bestämmelser bör det framgå vilka fordringar som omfattas.

Sanktioner inom ramen för utstationeringsdirektivet som kan komma i fråga i Sverige är bland andra vite för arbetsgivares underlåtenhet att följa arbetsmiljölagen och arbetstidslagen, sanktionsavgift för det fall en arbetsgivare som utstationerat arbetskraft till Sverige inte anmäler utstationeringen eller inte utser och anmäler en kontaktperson samt vite för underlåtenhet att anmäla förändring av verksamheten eller för ogiltig eller bristfällig anmälan till Arbetsmiljöverket. Transportstyrelsen kan besluta om vite för brott mot reglerna i lagen om arbetstid vid visst vägtransportarbete, lagen om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget och lagen om kör- och vilotid vid internationell järnvägstrafik.

När det gäller vilka svenska fordringar som omfattas av tillämpningsdirektivet och av den nya lagen kan följande nämnas. I det stora flertalet fall torde de avgifter som är avsedda att omfattas också kallas just sanktionsavgifter i de författningar där de regleras och det torde då normalt inte råda någon tvekan om att de omfattas. Av 1 kap. 2 § lagen (2009:1427) om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen framgår att den lagen är tillämplig på böter, företagsbot, rättegångskostnader (i mål där böter eller företagsbot har bestämts) och avgift till brottsofferfonden. Dessa fordringar har alltså bedömts omfattas av bötesrambeslutet och omfattas därmed inte av tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet. I det lagstiftningsärendet berördes också frågan om viten. Slutsatsen av det som då togs upp torde vara att viten som döms ut i en situation som har anknytning till utstationering kan ses som en sanktion som omfattas av tillämpningsdirektivet och därmed av den nya lagen (prop. 2008/09:218 s. 32 f och 130). Detta bör framgå av lagtexten. På motsvarande sätt som i fråga om bötesrambeslutet får det också anses klart att eventuella anspråk som en enskild kan ha i anslutning till ett ärende om sanktionsavgift inte omfattas. I den mån det förekommer sådana anspråk

är de i Sverige av civilrättslig natur och ska erkännas och verkställas i enlighet med bestämmelserna i Bryssel I-förordningen.

Som *Göta hovrätt* förordar bör lagtexten ändras redaktionellt så att den blir mer överskådlig.

Artikel 13.1 i tillämpningsdirektivet hänvisar till de allmänna principerna om ömsesidigt bistånd och ömsesidigt erkännande. Dessa principer kommer också till uttryck i bestämmelserna med mer konkret materiellt innehåll i kapitlet. Punkten kan inte sägas ha något egentligt sakinnehåll därutöver. Principerna omnämns även i skäl 43. Regeringen bedömer därför att det inte behövs någon särskild reglering i svensk lag för att genomföra artikel 13.1 i tillämpningsdirektivet.

5.3.3 Kronofogdemyndigheten ska vara behörig myndighet

Regeringens förslag: En bestämmelse ska tas in i den nya lagen om att Kronofogdemyndigheten är behörig myndighet vid bistånd enligt lagen.

Regeringens bedömning: Det behövs inte någon ytterligare reglering i svensk lag för att genomföra artikel 2, 3 eller 14 i tillämpningsdirektivet.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Utredningens bedömning: Överensstämmer delvis med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Kommerskollegium* delar utredningens uppfattning att Kronofogdemyndigheten ska utses till behörig myndighet. Ingen av remissinstanserna i övrigt har särskilt berört förslaget.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I artikel 2 a i tillämpningsdirektivet definieras behörig myndighet som en myndighet eller ett organ som av en medlemsstat har utsetts för att utföra uppgifter enligt utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet. Enligt artikel 3 i tillämpningsdirektivet ska medlemsstaterna vid tillämpningen av direktivet utse en eller flera behöriga myndigheter. I artikel 14 i tillämpningsdirektivet föreskrivs att varje medlemsstat genom IMI ska informera kommissionen om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell rätt har behörighet med avseende på direktivets kapitel VI. Medlemsstaterna får, om deras förvaltningsstruktur så kräver, utse en eller flera centrala myndigheter med ansvar för administrativt översändande och mottagande av begäranden och för bistånd till andra relevanta myndigheter.

I den nya lagen bör det klargöras vilken myndighet som ska vara behörig myndighet vid bistånd enligt lagen. Regeringen anser i likhet med utredningen att Kronofogdemyndigheten bör utses till sådan behörig myndighet. Eftersom Kronofogdemyndigheten svarar för de faktiska verkställighetsåtgärderna i Sverige i ett inkommande ärende är detta den lösning som bäst tillgodoser intresset av en effektiv handläggning. Vad gäller utgående ärenden skulle man, som utredningen anför, kunna tänka sig någon annan myndighet som behörig myndighet, t.ex. den myndighet

som har fastställt en administrativ sanktionsavgift. Om behörigheten blev uppdelad på flera myndigheter skulle det emellertid, som utredningen också påpekar, bli svårare att upprätthålla en tillräckligt hög kompetens och sannolikt leda till en långsammare handläggning av ärendena. Vidare är det enligt tillämpningsdirektivet ett krav att avgiften inte har kunnat drivas in eller att beslutet om den inte har kunnat delges i den medlemsstat där avgiften har fastställts. Först då är det möjligt att begära bistånd med indrivning eller delgivning i en annan medlemsstat. När det gäller avgifter som har fastställts i Sverige måste det alltså först konstateras att de inte kan drivas in här. Att göra den utredning som krävs för detta är som utredningen påpekar naturligen en uppgift för Kronofogdemyndigheten.

Artikel 3 och 14 i tillämpningsdirektivet föreskriver vad som snarast kan beskrivas som ett faktiskt handlande av medlemsstaterna, vid ett enda tillfälle, och inte ett regelverk för tillämpningen. Dessa bestämmelser föranleder inte i sig någon reglering i svensk lag.

Artikel 2 i tillämpningsdirektivet innehåller förutom definitionen av behörig myndighet definitioner av sökande respektive anmodad myndighet. Regeringen ser inget behov att införa särskilda definitioner av dessa begrepp i den nya lagen.

5.3.4 Allmänna principer – ömsesidigt erkännande och bistånd

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det införas bestämmelser om ömsesidigt bistånd för att delge beslut om administrativa sanktionsavgifter och driva in sådana avgifter samt om utbyte av upplysningar.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* konstaterar att den personuppgiftsbehandling som föranleds av tillämpningsdirektivet ska regleras av IMI-förordningen och bestämmelserna i personuppgiftslagen och har mot denna bakgrund inga invändningar mot förslagen. *Kronofogdemyndigheten* lämnar synpunkter när det gäller bistånd med information, delgivning och indrivning. Ingen av remissinstanserna i övrigt yttrar sig särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Regleringen av ömsesidigt bistånd med indrivning m.m. i den nya lagen

I artikel 15 i tillämpningsdirektivet finns de centrala bestämmelserna om vad som åligger myndigheterna i medlemsstaterna med avseende på kapitel VI. Det är genom dessa bestämmelser som de allmänna principerna konkretiseras och bestämmelserna bör genomföras på ett tydligt sätt i svensk rätt. Bestämmelserna avser förhållandet mellan enskilda och det allmänna och innebär ingrepp i enskildas ekonomiska förhållanden. De ska därför genomföras i form av lag (se 8 kap. 2 § första stycket 2 regeringsformen).

I artikel 15.1 i tillämpningsdirektivet föreskrivs att den anmodade myndigheten, på den sökande myndighetens begäran, ska driva in administrativa sanktionsavgifter som behöriga myndigheter har påfört i enlighet med lagstiftning och förfaranden i den sökande medlemsstaten eller som administrativa eller rättsliga organ, eller arbetsdomstolar i förekommande fall, har bekräftat och som inte längre kan överklagas. Den anmodade myndigheten ska dessutom delge ett beslut om sådana sanktionsavgifter och eventuella andra handlingar som är relevanta med avseende på indrivningen av sådana sanktionsavgifter, inbegripet en dom eller ett slutligt beslut, vilket kan ta formen av en bestyrkt kopia, som utgör rättslig grund och exekutionstitel för begäran om indrivning.

I artikel 15.2 i tillämpningsdirektivet anges att den sökande myndigheten ska säkerställa att begäran om indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift görs i överensstämmelse med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den medlemsstaten. En sådan begäran ska endast göras om den sökande myndigheten är förhindrad att genomföra indrivning eller delgivning i enlighet med sina lagar, författningar och administrativa praxis. Den sökande myndigheten får inte göra någon begäran om indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift i de fall då sanktionsavgiften, liksom de bakomliggande fordringarna eller de instrument som används för verkställighet i den sökande medlemsstaten, är föremål för bestridande eller överklagande i denna medlemsstat.

Enligt artikel 15.3 i tillämpningsdirektivet ska den behöriga myndighet som anmodats att driva in administrativa sanktionsavgifter eller att delge ett beslut om en sådan sanktionsavgift godta begäran utan krav på några vidare formaliteter och genast vidta alla nödvändiga åtgärder för att verkställa den, såvida den anmodade myndigheten inte beslutar att åberopa någon av de vägransgrunder som anges i artikel 17.4.

I artikel 15.4 första stycket i tillämpningsdirektivet föreskrivs att när administrativa sanktionsavgifter drivs in eller ett beslut om sådana sanktionsavgifter delges ska den anmodade myndigheten agera i enlighet med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten som är tillämpliga på samma, eller i brist på detta, liknande, överträdelser eller beslut.

Enligt artikel 15.4 andra stycket i tillämpningsdirektivet ska delgivning av ett beslut om administrativa sanktionsavgifter av den anmodade myndigheten och begäran om indrivning, i enlighet med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten, anses ha samma verkan som om den hade gjorts av den sökande medlemsstaten.

Artikel 15 i tillämpningsdirektivet innehåller både bestämmelser som riktar sig till den anmodade myndigheten (artikel 15.1, 15.3 och 15.4 första stycket) och bestämmelser som riktar sig till den sökande myndigheten (artikel 15.2). Bestämmelsen i artikel 15.4 andra stycket riktar sig inte direkt till någon viss av de berörda myndigheterna men har betydelse närmast för förfarandet i den sökande myndighetens medlemsstat.

Som utredningen föreslår är det lämpligt att regleringen delas upp i två paragrafer, varav den ena bör innehålla bestämmelser som gäller en anmodad myndighet och den andra bestämmelser som i huvudsak riktar sig till den sökande myndigheten. Till den senare kan lämpligen också det som föreskrivs i artikel 15.4 andra stycket föras, eftersom den reglerar vilken verkan delgivning och indrivningsåtgärder som vidtas i den anmodade staten ska ha i sökandestaten.

I den nya lagen bör det finnas en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela ytterligare föreskrifter om bistånd enligt den nya lagen.

Kronofogdemyndigheten anser att det borde vara förenligt med direktivet att i den bestämmelse som genomför artikel 15.2 i tillämpningsdirektivet föreskriva att en begäran om indrivning från Sverige endast får ske om beslutet om avgiften har fått laga kraft. Detta skulle enligt myndigheten vara tydligare och eventuella tveksamheter om huruvida bistånd med indrivning av en svensk avgift kan begäras eller inte skulle undanröjas. Utredningen har föreslagit att Kronofogdemyndigheten inte får begära bistånd med indrivning så länge sanktionsavgiften ”är föremål för bestridande eller överklagande”.

Regeringen konstaterar att direktivet behandlar begäran om indrivning och begäran om delgivning på olika sätt. För båda delarna gäller att begäran inte får göras så länge beslutet är föremål för bestridande eller överklagande. Detta får förstås så att begäran inte får göras om kravet faktiskt har bestritts eller överklagats. För begäran om indrivning gäller det hårdare kravet att en sådan inte får göras så länge beslutet kan bestridas eller överklagas, dvs. det krävs för en begäran att beslutet har fått laga kraft. Det som nu har sagts bör, som Kronofogdemyndigheten föreslår, komma till klart uttryck i lagtexten.

Hinder mot indrivning i den sökande medlemsstaten

I artikel 15.2 i tillämpningsdirektivet föreskrivs att begäran om bistånd ska göras endast om den sökande myndigheten är förhindrad att genomföra indrivning eller delgivning i enlighet med sina lagar, författningar och administrativa praxis. Såvitt gäller indrivning finns i andra rättsakter och instrument ofta en regel som är mjukare utformad. Det bästa exemplet på detta är indrivningsdirektivet. Där föreskrivs i artikel 11 ett krav på den sökande myndigheten att först tillämpa de lämpliga förfaranden som man har till sitt förfogande i den egna medlemsstaten, såvida det inte är uppenbart att dessa inte skulle leda till full betalning, och det samtidigt är känt att den berörda personen har tillgångar i den anmodade medlemsstaten, eller sådana förfaranden i den sökande medlemsstaten skulle medföra orimliga svårigheter.

I utstationeringssituationerna torde det i vissa fall stå helt klart från början att det inte finns några möjligheter att driva in fordringen i den sökande medlemsstaten. Så kan vara fallet om utstationeringen endast avser personal. För att inte möjligheterna att använda sig av kapitel VI i direktivet ska bli alltför begränsade torde det emellertid vara nödvändigt att tolka bestämmelsen i artikel 15.2 på ett något mjukare sätt än vad ordalydelsen antyder. Det är enligt utredningen inte möjligt att kräva av

den sökande myndigheten att den ska lägga fram full bevisning om att det är alldeles omöjligt att driva in fordringen i dess medlemsstat.

Kronofogdemyndigheten har anfört följande. Skrivningen ”om Kronofogdemyndigheten inte själv kan driva in fordringen” är vag och ger utrymme för olika tolkningar hur mycket som ska göras i Sverige innan en begäran om bistånd får skickas till en annan stat. I utredningen anges bl.a. att myndigheten ska ha ”gjort rimliga ansträngningar” och att direktivets ordalydelse inte ska tolkas allt för strikt. Detta bör enligt Kronofogdemyndighetens uppfattning manifesteras på ett tydligare sätt även i lagtexten.

Regeringen ser vissa svårigheter med att ge bestämmelsen en annan lydelse än direktivets och föreslår därför att samma formulering som i direktivet används i den nya lagen (se 5 §). Det torde dock inte strida mot andemeningen i direktivets reglering att i praktiken tillämpa bestämmelsen på samma sätt som t.ex. motsvarande reglering i 12 § lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen. Där föreskrivs att innan Kronofogdemyndigheten begär indrivning ska den vidta de åtgärder för att driva in fordran i Sverige som är lämpliga. Från detta görs emellertid undantag bl.a. för det fallet att indrivning i Sverige skulle medföra orimliga svårigheter.

Tillvägagångssättet vid indrivning

Av bestämmelsen i artikel 15.4 första stycket i tillämpningsdirektivet följer att indrivning ska ske på samma sätt som i fråga om samma eller liknande slags fordringar som har fastställts i den anmodade medlemsstaten. För Sveriges del innebär detta att de bestämmelser som gäller för indrivning i s.k. allmänna mål hos Kronofogdemyndigheten blir tillämpliga.

I upplysningssyfte bör det i den nya lagen tas in en hänvisning till lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, som är de lagar som innehåller särskilda bestämmelser om indrivning som bara är tillämpliga i allmänna mål. Det bör också klargöras att det utländska beslutet är en sådan utländsk exekutionstitel som får läggas till grund för indrivning i Sverige, vilket kan ske genom att det föreskrivs att verkställighet enligt utsökningsbalken får äga rum vid indrivningen, jfr lagen om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen (se 4 § tredje stycket).

Det har i tillämpningen rätt viss tveksamhet om huruvida lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter (avräkningslagen) är tillämplig när motfordringen är en utländsk fordran som drivs in i Sverige med stöd av en internationell överenskommelse, harmoniserad nationell lagstiftning, t.ex. lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. eller en EU-rättsakt, t.ex. indrivningsdirektivet. I förarbetena till avräkningslagen uttalas bl.a. att det för tillämpning av lagen på utländska fordringar torde krävas att den aktuella handräkningsöverenskommelsen kan anses inrymma en hänvisning till bestämmelserna om avräkning, jfr prop. 1984/85:108 s. 45 f och 72 f. Det är emellertid att märka att dessa uttalanden gjordes före tillkomsten av

lagen om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Där föreskrivs i 5 § att handräckning, om inte annat följer av 10 §, ska genomföras i enlighet med vad som gäller för den svenska skatt som är närmast jämförlig med den utländska skatt som handräckningen avser. Den bestämmelsen torde, låt vara att förarbetena inte går in på detta, innebära att bestämmelserna om avräkning är tillämpliga om den utländska fordringen kan anses motsvara något av de svenska fordringslag som omfattas av dessa. Detta synsätt vinner också stöd av att det i 10 § samma lag har föreskrivits undantag från huvudregeln i 5 § i fråga om preskription, medan något sådant undantag inte har föreskrivits i fråga om avräkning. Jfr prop. 1989/90:14 s. 104.

Regleringen i tillämpningsdirektivet, liksom motsvarande i indrivningsdirektivet, får förstås på det sättet att en medlemsstat är skyldig att tillämpa avräkning för en annan medlemsstats fordringar i den utsträckning som den gör det för sina egna fordringar.

Särskilt om delgivning

I den nya lagen bör tas in en bestämmelse om att delgivning på begäran av en annan medlemsstat sker enligt delgivningslagen (2010:1932). Jfr 10 § lagen om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen.

Det får även utan uttrycklig föreskrift om detta anses klart att delgivning genom en annan medlemsstats myndigheter inte påverkar delgivning genom den egna medlemsstatens myndigheter. Den giltiga delgivning som har ägt rum först blir avgörande för exempelvis beräkning av tid för överklagande, om utgångspunkten för beräkningen är knuten till delgivningen.

Kronofogdemyndigheten har följande synpunkter när det gäller det ömsesidiga biståndet rörande delgivning. Myndigheten delar utredningens uppfattning att de delgivningar som ska utföras av Kronofogdemyndigheten på begäran av en utländsk behörig myndighet, endast ska avse sådana handlingar som är en förutsättning och ett led i själva indrivningen av en sanktionsavgift. Eventuella förelägganden och andra skrivelser som föregår ett beslut om avgifter ska däremot inte omfattas av Kronofogdemyndighetens bistånd. Utredningen anger att sådant bistånd med delgivning får ske genom någon annan myndighet än Kronofogdemyndigheten. Det anges dock inte närmare vilken myndighet detta skulle vara. Kronofogdemyndigheten anser att det torde ligga närmast till hands att Arbetsmiljöverket bör vara den myndighet som lämnar bistånd med delgivning av sådana handlingar, samt eventuella andra handlingar som inte kan anses utgöra en förutsättning eller ett led i indrivningen av sanktionsavgifter. Detta eftersom denna myndighet initierar och till stor del hanterar utfärdandet av sanktionsavgifter gällande utstationeringar i Sverige. Enligt utredningen föreslås även Arbetsmiljöverket vara behörig myndighet, utöver Kronofogdemyndigheten. Omfattningen av det ömsesidiga bistånd som Arbetsmiljöverket ska ansvara för föreslås regleras i 9 d § lagen om utstationering av arbetstagare.

Kronofogdemyndigheten noterar att det i den föreslagna regleringen inte anges något om bistånd med delgivning. Om lagstiftarens avsikt är

att det ska vara en skillnad mellan vilken myndighet som ska lämna bistånd med delgivning i olika situationer, bör detta framgå av författning. I annat fall befarar Kronofogdemyndigheten att den ändå kommer att få framställningar om bistånd med sådan delgivning som enligt utredningen inte ska utföras av myndigheten.

Regeringen delar Kronofogdemyndighetens uppfattning att det bör framgå klart av lagtexten i vilka fall myndigheten ska lämna bistånd med delgivning. I regeringens förslag framgår detta av 4 § första stycket 2 b.

Bestämmelserna om information m.m. i artiklarna 6 och 7 i tillämpningsdirektivet

I artikel 6.2 i tillämpningsdirektivet, under rubriken Ömsesidigt bistånd – allmänna principer, klargörs att det informationsutbyte som avses där även inbegriper information om en eventuell indrivning av administrativa sanktionsavgifter eller delgivning av ett beslut om att påföra sådana sanktionsavgifter som avses i kapitel VI.

I den nya lagen föreslås termen ”upplysningar” användas. På det sättet uppnås överensstämmelse med terminologin i författningar om administrativt samarbete på skatte- och avgiftsområdet. Typiskt sett handlar det i dessa fall om upplysningar om var en viss gäldenär är bosatt eller har sin verksamhet, om och i så fall var det finns tillgångar som kan tas i anspråk för indrivning av en fordran eller var personen kan nås för delgivning. Eftersom det här rör sig om upplysningar som får betydelse i Kronofogdemyndighetens verksamhet bör det i den nya lagen tas in bestämmelser om inhämtande respektive lämnande av sådana upplysningar (se 3 och 7 §§).

Kronofogdemyndigheten anför i denna del följande. Den information som myndigheten förfogar över är inte något problem att på begäran ta fram åt en utländsk myndighet. Detta förutsätter dock att det rör sig om en gäldenär som redan är föremål för åtgärder hos Kronofogdemyndigheten och att information från externa källor sedan tidigare inhämtats med anledning av dessa åtgärder. Om den omfrågade personen inte finns i myndighetens register sedan tidigare, har myndigheten däremot inte samma möjligheter till lättillgänglig information.

Kronofogdemyndigheten har inte i någon större utsträckning tillgång till några fristående databaser där sökningar kan göras. De allra flesta externa databaser är integrerade med myndighetens verksamhetssystem och förutsätter att det finns ett registrerat mål på personen som efterfrågas.

Den informationsinhämtning som i dag görs enligt lagen om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen måste i de allra flesta fall göras manuellt genom att kontakt tas med olika myndigheter. Vid sådana kontakter är det enligt Kronofogdemyndigheten en fördel ur sekretessbrytande hänseende att myndighetens skyldigheter att inhämta information tydliggörs i lagtexten. Den föreslagna skrivningen i den nya lagen är i sin nuvarande utformning inte tillräckligt tydlig i detta avseende. Kronofogdemyndigheten anser att detta kan förtydligas för att möjliggöra inhämtandet av information från andra myndigheter som annars skyddas av sekretess.

Med anledning av vad Kronofogdemyndigheten anfört vill regeringen framhålla följande. I likhet med motsvarande när det gäller informationsutbyte enligt lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen får den föreslagna bestämmelsen inte förstås så att myndigheten med anledning av en begäran om upplysningar ska göra en regelrätt tillgångsundersökning. En sådan undersökning bör anstå till dess att begäran om information i ett senare skede eventuellt följs av en begäran om bistånd med indrivning. Vad det kan bli fråga om är i stället att sammanställa den information som myndigheten själv förfogar över eller som den utan svårighet kan få fram ur olika databaser och liknande, se prop. 2011/12:15 s. 30–31.

I artiklarna 6 och 7 i tillämpningsdirektivet finns vidare ett antal allmänna bestämmelser om det administrativa samarbetet mellan medlemsstaternas myndigheter och organ. Dessa får i princip anses gälla även för Kronofogdemyndighetens medverkan i samarbetet men de tar till största delen sikte på andra situationer än de som har att göra med informationsutbyte för indrivningsändamål, indrivning och delgivning på indrivningsstadiet. Det gäller t.ex. den tidsfrist som föreskrivs i artikel 6.6 a i tillämpningsdirektivet. Den längre tidsfrist som föreskrivs i artikel 6.6 b i samma direktiv blir dock relevant för Kronofogdemyndigheten. IMI-förordningen är direkt tillämplig i Sverige. När behöriga myndigheter samarbetar genom IMI ska de enligt artikel 7 i IMI-förordningen i enlighet med tillämplig unionsakt se till att tillfredsställande svar lämnas så snart som möjligt, och under alla förhållanden lämna svar inom den tidsfrist som fastställs i den akten.

Förbudet i artikel 6.9 mot att ta ut avgifter får anses bli tillämpligt för Kronofogdemyndigheten. Några avgifter tas inte ut av Kronofogdemyndigheten i samband med informationsutbyte på andra områden och det torde inte behövas någon reglering i svensk lagstiftning för att genomföra artikel 6.9 såvitt gäller Kronofogdemyndighetens medverkan i förfarandet.

Särskilt om sekretess och dataskydd

Bestämmelser om offentlighet och sekretess finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Lämmandet av upplysningar kan komma att gälla sådant som omfattas av sekretesskyddet enligt 34 kap. OSL. Av 8 kap. 3 § samma lag följer att uppgift för vilken sekretess gäller enligt denna lag inte får röjas för utländsk myndighet annat än om utlämnande sker i enlighet med särskild föreskrift därom, eller om uppgiften i motsvarande fall skulle få lämnas ut till en svensk myndighet och det enligt den utlämnande myndighetens prövning står klart att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den utländska myndigheten. När uppgiften är sekretessbelagd får sådant uppgiftslämnande alltså ske när uppgiften i motsvarande situation skulle få lämnas till en svensk myndighet. Det krävs dock att den utlämnande myndigheten tar ställning till om det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den utländska myndigheten. Bestämmelsen i 8 kap. 3 § OSL medför inte någon förpliktelse eller skyldighet att lämna ut uppgifter, utan fastställer bara under vilka förutsättningar sekretessbelagda uppgifter får lämnas ut till en utländsk myndighet. En

prövning måste alltså göras av en behörig myndighet om det är förenligt att i ett visst fall lämna uppgiften ifråga till en utländsk myndighet.

Sekretess- och dataskyddsförordningar behandlas inte i kapitel VI och inte heller i övrigt i någon större utsträckning i tillämpningsdirektivet. I skäl 22 sägs att administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaterna bör vara förenligt med bestämmelserna om skydd för personuppgifter i dataskyddsdirektivet. Vidare sägs att när det gäller administrativt samarbete genom IMI bör detta vara förenligt med förordning (EG) nr 45/2001 och IMI-förordningen. I skäl 48 sägs att direktivet är förenligt med de grundläggande rättigheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, och att det särskilt gäller bl.a. rätten till skydd av personuppgifter.

I artikel 6.8 i tillämpningsdirektivet finns en bestämmelse om att medlemsstaterna ska säkerställa att information som utbyts mellan och som tas emot av organ som avses i artikel 2 a i tillämpningsdirektivet endast används i det ärende för vilket den har begärts. I artikel 2 a anges att en myndighet eller ett organ kan utses av en medlemsstat för att utföra uppgifter enligt utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet och därmed anses utgöra behörig myndighet enligt direktivet. Bestämmelsen i artikel 6.8 i tillämpningsdirektivet innebär således begränsningar i fråga om användandet av information för det fall andra än myndigheter utses som behöriga myndigheter. Eftersom endast Kronofogdemyndigheten föreslås vara behörig myndighet vid bistånd enligt den nya lagen behöver artikel 6.8 inte genomföras i svensk rätt.

Tillämpningsdirektivet innehåller i övrigt inga bestämmelser om konfidentiell behandling eller sekretess. Bestämmelser om konfidentialitet finns i artikel 10 i IMI-förordningen. I artikel 10.1 anges att varje medlemsstat ska tillämpa sina regler om tystnadsplikt eller andra motsvarande skyldigheter rörande konfidentialitet på sina IMI-aktörer och IMI-användare i enlighet med den nationella lagstiftningen eller unionslagstiftningen. Enligt artikel 10.2 i samma förordning ska IMI-aktörerna se till att de IMI-användare som lyder under dem respekterar andra IMI-aktörers begäran om konfidentiell behandling av information som utväxlas genom IMI.

Mot bakgrund av IMI-förordningens bestämmelse om att en utländsk myndighet kan framföra önskemål om konfidentiell behandling av information som utväxlas i IMI, dvs. bland annat inom ramen för det ömsesidiga biståndet gör regeringen följande överväganden. Handlingar som ges in till svenska myndigheter omfattas av tryckfrihetsförordningens bestämmelser om handlingsoffentlighet. En förutsättning för att en myndighet ska kunna hemlighålla en sådan handling, eller delar av den, är att sekretess gäller för uppgifterna i handlingen enligt någon av bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen. I varje enskilt fall måste således en sedvanlig sekretessprövning göras. Enligt 15 kap. 1 a § OSL gäller sekretess för en uppgift som en myndighet har fått från ett utländskt organ på grund av en bindande EU-rättsakt eller ett av EU ingånget eller av riksdagen godkänt avtal med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, om det kan antas att Sveriges möjlighet att delta i det internationella samarbete som avses i rättsakten eller avtalet försämras om uppgiften röjs. Denna sekretessbestämmelse är bl.a.

tillämplig på uppgifter som har överlämnats från ett utländskt organ inom ramen för ett direktivstyrt samarbete mellan EU:s medlemsstater. Sekretessen är dock inte absolut, utan gäller endast om ett utlämnande skulle riskera att försämra det samarbete som regleras av direktivet i fråga. Ett typiskt exempel på när en sådan situation föreligger är när ett utlämnande skulle stå i strid med sekretessbestämmelser i ett direktiv. I detta fall finns inga bestämmelser om konfidentiell behandling i tillämpningsdirektivet, utan i den direkt tillämpliga IMI-förordningen. Den har inte bedömts föranleda några lagstiftningsåtgärder. Bestämmelsen i 15 kap. 1 a § OSL får därmed anses tillgodose det krav på konfidentiell behandling i vissa fall som finns i IMI-förordningen.

I övrigt gäller att i avsaknad av annan reglering kommer bestämmelserna i OSL om mål och ärenden om utsökning och indrivning att tillämpas på upplysningar som Kronofogdemyndigheten förfogar över på grund av samarbete enligt direktivet. I sak innebär det inte någon skillnad i förhållande till exempelvis samarbetet med indrivning på skatteområdet, där det dock såväl i indrivningsdirektivet som i andra viktigare instrument finns uttryckliga bestämmelser som pekar ut den mottagande medlemsstatens lagstiftning. Eftersom upplysningarna i såväl inkommande som utgående ärenden hör till ett mål eller ärende om utsökning och indrivning gäller bestämmelserna i 34 kap. 1–3 §§ OSL. Någon ytterligare reglering i svensk rätt torde inte krävas.

5.3.5 Begäran om indrivning eller delgivning

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i artikel 16.1, 16.2 och 16.3 andra stycket i tillämpningsdirektivet kräver inte någon reglering i svensk rätt i form av lag. Det krävs inte någon reglering i svensk rätt för att genomföra artikel 16.3 första stycket.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har berört utredningens bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: I artikel 16.1 och 16.2 i tillämpningsdirektivet finns detaljerade bestämmelser om begäran om indrivning eller delgivning, bl.a. om det närmare innehållet i en sådan begäran och underrättelse om vidtagna åtgärder. I artikel 16.3 andra stycket finns bestämmelser om underrättelse till den sökande myndigheten om vidtagna åtgärder respektive avslag på en begäran. Regeringen anser i likhet med utredningen att bestämmelserna är av sådan art att de lämpligen bör tas in i en förordning.

Bestämmelsen i artikel 16.3 innebär inte några åligganden för den anmodade myndigheten utöver vad som följer av artikel 15, utan anger bara ett skyndsamhetskrav i fråga om fullgörandet av dessa åligganden. I 4 kap. 12 § utsökningsbalken föreskrivs att innan utmätning sker ska underrättelse om målet sändas till gäldenären med posten eller lämnas på annat lämpligt sätt. Underrättelsen ska ske så tidigt att gäldenären kan beräknas få tillräcklig tid att bevaka sin rätt. Underrättelsen skickas nästan undantagslöst med vanlig post, kort tid efter det att ett nytt mål har registrerats hos Kronofogdemyndigheten. Skyldigheten att underrätta

gäldenären är inte absolut. I andra stycket samma paragraf görs undantag för fall där det föreligger sabotagerisk och fall där det inte har kunnat klarläggas var gäldenären uppehåller sig (se vidare avsnitt 5.3.4). Även direktivets formulering innebär en viss flexibilitet, och den befintliga regleringen i utskökningsbalken torde vara tillräcklig.

När det blir aktuellt med delgivning av handlingar, vilket främst förekommer i mål om betalningsföreläggande och handräckning, görs ett första försök, vanligen med s.k. vitt kort, i princip så snart alla förutsättningar för att påbörja handläggningen är uppfyllda. Regeringen gör bedömningen att svensk lagstiftning och administrativ praxis med god marginal tillgodoser direktivets krav i denna del. Det torde mot den bakgrunden inte krävas någon reglering i svensk rätt för att genomföra artikel 16.3 första stycket.

5.3.6 Vägransgrunder

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det införas bestämmelser om vägransgrunder, dvs. när Kronofogdemyndigheten får avslå en begäran om delgivning eller indrivning.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 17 i tillämpningsdirektivet föreskrivs att de anmodade myndigheterna inte ska vara skyldiga att verkställa en begäran om indrivning eller delgivning om begäran inte innehåller de uppgifter som avses i artikel 16.1 och 16.2, är ofullständig eller uppenbarligen inte motsvarar det bakomliggande beslutet. Regeringen har för avsikt att i förordning närmare reglera hur en ansökan som inte uppfyller dessa krav ska hanteras. En sådan föreskrift torde falla inom regeringens kompetens enligt 8 kap. 7 § regeringsformen. En upplysningsbestämmelse om ytterligare föreskrifter om bistånd enligt den nya lagen bör som redan nämnts tas in i denna (se 9 §).

De anmodade myndigheterna får dessutom vägra att verkställa en begäran om indrivning om det uppenbart framgår av den anmodade myndighetens utredningar att de kostnader eller resurser som beräknas krävas för att driva in sanktionsavgifterna inte står i proportion till det belopp som ska drivas in eller indrivningen skulle ge upphov till betydande svårigheter, de sammanlagda sanktionsavgifterna understiger 350 euro eller motsvarande belopp, eller grundläggande rättigheter och friheter för svarande samt rättsprinciper som gäller för dem, som anges i den anmodade medlemsstatens författning, inte respekterats.

Bestämmelsen om vad som gäller om en begäran om bistånd är ofullständig m.m. torde enligt utredningen i praktiken komma att tillämpas på det sättet att den anmodade myndigheten förelägger den sökande myndigheten att komplettera eller korrigera begäran, och först om detta inte görs inom viss tid vägrar verkställa den. Detta framstår som det mest rationella, bl.a. med tanke på att ett avslag inte hindrar den sökande myndigheten från att återkomma med en ny begäran i samma sak. Det är också på detta sätt som förfarandet är utformat enligt många

andra rättsakter och instrument. Enligt utredningens mening kan det lämpligen föreskrivas i förordningsform att Kronofogdemyndigheten ska ge en sökande myndighet i en annan medlemsstat möjlighet att komplettera eller korrigera begäran innan denna avslås.

Regeringen delar utredningens uppfattning om hur situationen att en ansökan är ofullständig lämpligen bör hanteras. Regeringen delar också uppfattningen att en föreskrift om detta bör ges i förordningsform. En sådan föreskrift torde falla inom regeringens kompetens enligt 8 kap. 7 § regeringsformen. En upplysningsbestämmelse om ytterligare föreskrifter om bistånd enligt den nya lagen bör som redan nämnts tas in i denna (se 9 §).

Bestämmelsen om den situationen att resursåtgången för indrivning inte står i proportion till fordringsbeloppet kan tyckas ligga väl i linje med hur man i Sverige ser på indrivning av det allmännas fordringar, med viss reservation vad gäller böter. Beloppsgränsen 350 euro överensstämmer med vad som gäller på det sociala trygghetsområdet enligt ett beslut av Administrativa kommissionen. På skatteområdet är beloppsgränsen 1 500 euro och i bötesrambeslutet 70 euro.

Exempel på vad som avses med hänvisningen i artikel 17 andra stycket c) till grundläggande fri- och rättigheter finns i skäl 45 till tillämpningsdirektivet. Samma formulering som i direktivtexten bör användas i den nya lagen.

I samma bestämmelse i direktivet görs vidare en hänvisning till rättsprinciper som gäller för dem, som anges i den anmodade medlemsstatens författning. Detta har inte någon direkt motsvarighet i andra rättsakter eller instrument på indrivningsområdet eller i övrigt i svensk lagstiftning. Regeringen har i andra sammanhang ansett att det inte är lämpligt att tynga lagstiftningen med erinringar om vad som gäller enligt grundlagarna (se t.ex. prop. 1999/2000:111 s. 29). I svensk lagstiftning som rör administrativt samarbete på skatte- och avgifts-området kommer sådana begränsningar som avses här vanligen till uttryck genom hänvisningar till ”allmänna hänsyn”. En bestämmelse om att Kronofogdemyndigheten inte är skyldig att efterkomma en begäran om bistånd om det skulle strida mot allmänna hänsyn bör tas in i den nya lagen. I detta begrepp innefattas bl.a. sådant som skulle kunna strida mot rättsprinciper som anges i den anmodade statens författning, t.ex. att en begäran motiveras av förföljelse av politiska, rasistiska eller religiösa skäl (se prop. 2013/14:4 s. 79). Se 4 § andra stycket 3.

5.3.7 Uppskov med förfarandet

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det föras in en bestämmelse om vad som ska gälla om en administrativ sanktionsavgift eller den bakomliggande fordran bestrids eller överklagas.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anför att det inte framgår av lagförslaget vad som gäller om de administrativa sanktionsavgifterna bestrids eller överklagas först efter att utmättningsbeslutet har överklagats och överlämnats till tingsrätt. Myndigheten anser att det bör förtydligas

att utskökningsmålet ska vilandeförklaras av domstolen i avvaktan på beslut i sakfrågan av en behörig instans i den andra medlemsstaten. Ingen av remissinstanserna i övrigt har yttrat sig särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 18.1 första stycket i tillämpningsdirektivet föreskrivs att det gränsöverskridande förfarandet för verkställighet ska skjutas upp om de administrativa sanktionsavgifterna eller den bakomliggande fordran bestrids eller överklagas under indrivnings- eller delgivningsförfarandets gång. Detta avviker från vad som gäller vid indrivning av svenska offentligt rättsliga fordringar, där det i stor utsträckning i stället är så att verkställigheten kan fortgå utan hinder av överklagande såvida det inte beslutas om anstånd eller inhibition. Det är oklart hur denna bestämmelse förhåller sig till kravet enligt artikel 15.1 i tillämpningsdirektivet på att fordringen inte längre ska kunna överklagas. Förklaringen till denna som det kan tyckas motsägelsefulla reglering torde ligga i att det långt fram under rådets behandling av förslaget rådde delade meningar om innebörden av den formulering som nu finns i artikel 15.1 första stycket led a. Under behandlingen prövades flera olika formuleringar, bl.a. formuleringar som kunde uppfattas på det sättet att det var tillräckligt för att bistånd med indrivning skulle lämnas att kravet inte faktiskt var bestritt eller överklagat när bistånd begärdes. Genom den utformning som bestämmelsen slutligen fick får tveksamheten om innebörden anses ha undanröjts och bestämmelsen i artikel 18.1 första stycket skulle strängt taget ha kunnat tas bort, åtminstone såvitt gäller bistånd med indrivning av en sanktionsavgift.

Frågan kan också ställas om vad som avses med att ett delgivningsförfarande ska uppskjutas om avgifterna eller den bakomliggande fordran bestrids eller överklagas. Detta får ses mot bakgrund av att det man i första hand torde ha haft i åtanke är att biståndet med delgivning ska avse själva beslutet om sanktionsavgift och att delgivningen av detta utgör inledningen av indrivningsförfarandet. I så fall är det foljdriktigt att delgivningsförfarandet ska skjutas upp i den angivna situationen, eftersom beslutet inte kommer att kunna ligga till grund för indrivning.

Slutligen får det sägas vara oklart vad som avses med att den bakomliggande fordran är föremål för bestridande eller överklagande. Detta verkar ta sikte på den situationen att en sanktionsavgift har beslutats på grund av underlåtenhet att betala något till den utstationerade arbetstagaren. Civilrättsliga anspråk omfattas emellertid inte av tillämpningsområdet för kapitel VI i tillämpningsdirektivet. Regleringen i artikel 18.1 torde inte kunna förstås på annat sätt än att, om en bakomliggande fordran på t.ex. lön är föremål för bestridande eller överklagande, kan detta vara en grund för att skjuta upp förfarandet vad gäller sanktionsavgiften. Detta skulle då gälla trots att den bakomliggande fordran inte i sig är föremål för förfarandet enligt kapitel VI i tillämpningsdirektivet.

För att det inte ska råda någon tvekan om att tillämpningsdirektivet har genomförts på ett korrekt sätt i svensk rätt bör enligt regeringens mening, oberoende av de nu påpekade oklarheterna, en bestämmelse om uppskov med förfarandet tas in i den nya lagen (se 5 §).

I kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning används uttryckssättet uppskov med verkställighet, se 10 § lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning och 2007 års Haagkonvention om underhållsskyldighet. Eftersom bestämmelsen i tillämpningsdirektivet om uppskjutande av förfarandet tar sikte inte bara på indrivning (eller verkställighet), utan även på delgivning, anser regeringen i likhet med utredningen att det är mest lämpligt att här tala om uppskov med förfarandet, vilket också bättre överensstämmer med tillämpningsdirektivets terminologi.

Skatteverket har anfört att det inte framgår av utredningens lagförslag vad som gäller om de administrativa sanktionsavgifterna bestrids eller överklagas först efter att utmättningsbeslutet har överklagats och överlämnats till tingsrätt. Myndigheten anser att det bör förtydligas att utsökningsmålet ska vilandeförklaras av domstolen i avvaktan på beslut i sakfrågan av en behörig instans i den andra medlemsstaten. Regeringen delar uppfattningen att prövning av verkställigheten i Sverige inte får fortsätta i en sådan situation. Detta torde dock stå klart för domstolen utan någon särskild föreskrift. Det som enligt regeringens mening kan behöva övervägas är om det ska föreskrivas en skyldighet för Kronofogdemyndigheten att underrätta domstolen i den nu aktuella situationen. En sådan föreskrift torde i så fall kunna ges i förordningsform.

I artikel 18.1 andra stycket i tillämpningsdirektivet slås fast att bestridanden eller överklaganden ska sändas till lämpligt behörigt organ eller myndighet i den sökande medlemsstaten. I artikel 18.2 i tillämpningsdirektivet slås på motsvarande sätt fast att tvister som rör verkställighetsåtgärder som har vidtagits i den anmodade medlemsstaten eller giltigheten av en delgivning som utförts av en anmodad myndighet ska prövas av behörigt organ eller behörig rättslig myndighet i den medlemsstaten.

De nu nämnda principerna för fördelningen av behörigheten mellan respektive medlemsstats myndigheter överensstämmer med vad som får anses gälla generellt enligt svensk rätt. I denna del krävs därför inte någon lagstiftningsåtgärd för att genomföra tillämpningsdirektivets bestämmelser. Jfr prop. 2011/12:15 s. 43.

Slutligen finns i artikel 18.1 tredje stycket i tillämpningsdirektivet en bestämmelse om skyldighet för den sökande myndigheten att underrätta den anmodade myndigheten om eventuella bestridanden eller överklaganden. Denna bestämmelse kan enligt regeringens mening lämpligen genomföras i förordningsform.

I lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. (indrivningslagen) finns i 7 § bestämmelser om uppskov som är tillämpliga i alla allmänna mål. I 7 a § finns en upplysning om att det också finns bestämmelser om uppskov eller stoppande av verkställigheten m.m. i lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen. På motsvarande sätt bör det nu för tydlighetens skull tas in en upplysning i indrivningslagen om att det finns en särskild bestämmelse om uppskjutande av förfarandet i den nya lagen.

Regeringens förslag: I den nya lagen ska tas in bestämmelser om att Kronofogdemyndigheten, så snart en begäran om indrivning har tagits emot, ska räkna om sanktionsavgiften till svenska kronor, vilken växelkurs som ska tillämpas vid omräkningen och att belopp som har drivits in här ska tillfalla staten.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Tillämpningsdirektivets reglering av vad som ska hända med indrivna belopp och vad som gäller i fråga om ersättning för kostnader överensstämmer i sak med vad som gäller som huvudregel enligt bötesrambeslutet.

I artikel 19.1 första stycket i tillämpningsdirektivet föreskrivs att indrivna belopp ska tillfalla den anmodade myndigheten. Avsikten torde inte ha varit att föreskriva att medlen ska få behållas av myndigheten för att användas i dess verksamhet, utan endast att bestämma vilken av de berörda medlemsstaterna som medlen ska tillfalla. Det är också på det sättet som bestämmelsen är utformad i bötesrambeslutet. En bestämmelse bör tas in i den nya lagen om att beloppen ska tillfalla staten. Jfr 16 § lagen om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen.

I artikel 19.1 andra och tredje styckena i tillämpningsdirektivet finns bestämmelser om vilken valuta fordringarna ska drivas in i och efter vilken växelkurs en eventuell omräkning ska ske. Innebörden av bestämmelserna är att den anmodade myndigheten i förekommande fall ska räkna om fordringsbeloppet till sin egen medlemsstats valuta innan någon indrivningsåtgärd vidtas. Omräkningen ska göras enligt den växelkurs som gällde vid den tidpunkt då sanktionsavgiften påfördes. I avsaknad av närmare bestämmelser om detta får det antas att myndigheterna kan använda sig av den växelkurs som Europeiska centralbanken har publicerat för den aktuella dagen.

Bestämmelserna om valuta och växlingskurs får direkt betydelse för gäldenären, bl.a. om det inträffar förändringar i växelkursen under förfarandet. De bör därför tas in i den nya lagen.

I artikel 19.2 i tillämpningsdirektivet föreskrivs att medlemsstaterna inte ska kräva ersättning från varandra för de kostnader som har uppstått genom det ömsesidiga bistånd de ger varandra i enlighet med tillämpningsdirektivet eller som ett resultat av tillämpningen av detta. Detta får anses naturligt med tanke på att den anmodade medlemsstaten får behålla indrivet belopp. Regeringens bedömning är att det inte torde behövas någon reglering i svensk rätt för att genomföra denna bestämmelse. Någon sådan reglering finns inte heller i lagen om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen eller förordningen (2009:1428) om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen.

Regeringens förslag: Kronofogdemyndighetens beslut enligt den nya lagen ska inte få överklagas.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I den nya lagen föreslås finnas en bestämmelse om uppskov med förfarandet. En bestämmelse om att verkställigheten ska skjutas upp om Kronofogdemyndigheten får kännedom om att en fordran som drivs in i Sverige på begäran av en annan medlemsstat eller det beslut som medger verkställighet i den medlemsstaten är föremål för om- eller överprövning där finns i 16 § lagen om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen. Detta har inte föranlett att det i den lagen har tagits in någon bestämmelse om överklagande av ett beslut i en fråga om uppskov. I stället föreskrivs i 21 § den lagen att beslut enligt denna inte får överklagas. Detta är i överensstämmelse med vad som gäller enligt 23 § lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Det är också i överensstämmelse med vad som gäller generellt vid indrivning i allmänna mål av svenska fordringar. Se 20 § andra stycket lagen om indrivning av statliga fordringar m.m. Dessa bestämmelser om överklagandeförbud motiveras såvitt gäller uppskov och liknande frågor bl.a. av att det har ansetts tillräckligt att beslut under den fortsatta handläggningen av ärendet, såsom ett beslut om utmätning i Sverige, kan överklagas enligt de vanliga reglerna i utsökningsbalken. Vid ett sådant överklagande kan exempelvis en invändning om att verkställigheten borde ha skjutits upp i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 18 i tillämpningsdirektivet prövas.

Regeringen delar utredningens bedömning att varken beslut i en fråga om uppskov med förfarandet eller andra beslut av Kronofogdemyndigheten enligt den nya lagen bör kunna överklagas. En bestämmelse om detta bör föras in i lagen.

5.3.10 Preskription och språk

Regeringens bedömning: Tillämpningsdirektivet medför inte något behov av reglering i svensk lagstiftning i fråga om preskription eller språk som ska användas i kommunikationen mellan de behöriga myndigheterna.

Utredningens bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt om frågorna.

Skälen för regeringens bedömning

Tillämpningsdirektivet lämnar ett antal frågor obesvarade som vanligen regleras i rättsakter och andra instrument på detta område. Exempel på

sådana frågor är villkendera av de berörda medlemsstaternas rätt det är som ska tillämpas när det gäller preskription och preskriptionsavbrott och vilket eller vilka språk som ska eller får användas i den gränsöverskridande kommunikationen.

Preskription

Beträffande preskription ansågs det vid behandlingen av förslaget i rådet vara självklart att det inte krävdes någon reglering av frågan om preskriptionstidens längd, eftersom den liksom allt annat som har nära samband med själva fordringen, regleras av den sökande medlemsstatens lagstiftning. Frågor om preskriptionsavbrott får, om de alls kan uppkomma, i vart fall antas vara mindre aktuella när det gäller administrativa sanktionsavgifter än vad motsvarande fråga är på exempelvis skatteområdet. Regeringen anser liksom utredningen att det lämpligen bör överlåtas till rättstillämpningen att avgöra hur dessa frågor ska hanteras.

Språk

Eftersom det inte finns någon reglering om språk i tillämpningsdirektivet, får den frågan lösas genom överenskommelse mellan berörda behöriga myndigheter. En reglering i nationell lagstiftning som saknar stöd i tillämpningsdirektivet eller i någon sådan överenskommelse skulle uppenbarligen vara meningslös. IMI-systemet tillhandahåller eller kan efter fortsatt utvecklingsarbete komma att tillhandahålla verktyg som syftar till att undanröja språkbarriärer.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att tillämpningsdirektivet inte medför behov av någon reglering i svensk lag eller förordning i fråga om preskription eller språk.

6 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagen om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering och följdändringen i lagen om indrivning av statliga fordringar m.m. ska träda i kraft den 1 januari 2017. I förhållande till det eller de EES-länder utanför EU som kan komma att ansluta sig till samarbetet, ska lagen tillämpas från den tidpunkt då landet ansluter sig till samarbetet.

Regeringens bedömning: Det finns inte behov av några ytterligare följdändringar eller övergångsbestämmelser med anledning av den nya regleringen.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens. Utredningen föreslår att den nya lagen och följdändringen ska träda i kraft den 18 juni 2016. Utredningen tar inte upp frågan om ytterligare följdändringar eller övergångsbestämmelser, liksom inte heller frågan om

förhållandet till EES-länder utanför EU såvitt gäller genomförandet av kapitel VI i tillämpningsdirektivet. Prop. 2016/17:26

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I artikel 23.1 i tillämpningsdirektivet anges att medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 18 juni 2016. Den föreslagna lagen om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering bör därför träda i kraft så snart som möjligt, vilket får bedömas vara den 1 januari 2017. Detsamma gäller följdändringen i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Även EES-länder utanför EU (Island, Liechtenstein och Norge) kan ansluta sig till samarbetet. EES-länderna utanför EU är inte anslutna till IMI-förordningen. För varje enskild rättsakt som de anslutit sig till har de trots det tillgång till den särskilda IMI-modulen för den rättsakten. Såvitt man för närvarande känner till finns det inte något formellt beslut om anslutning av något av de nämnda länderna till tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet eller någon del av samarbetet enligt detta. I förhållande till ett EES-land utanför EU bör lagen tillämpas först från den tidpunkt då landet anslutit sig till samarbetet.

Efter ikraftträdandet gäller den nya regleringen i alla såväl inkommande som utgående ärenden hos Kronofogdemyndigheten, även om de avser administrativa sanktionsavgifter som har uppkommit före ikraftträdandet. Utöver vad som ska gälla i förhållande till EES-länder utanför EU behövs det mot den bakgrunden inte några övergångsbestämmelser med anledning av den nya regleringen.

Lagrådet har konstaterat att delbetänkandets förslag var begränsat till att gälla EU:s medlemsstater och att frågan om att utvidga tillämpningsområdet till samtliga EES-länder inte har berörts av remissinstanserna. Lagrådet har också konstaterat att det i remissen anges att det inte finns något beslut om anslutning av EES-länder utanför EU och att det vid föredragningen inte lämnats några besked om huruvida saken över huvudtaget har aktualiserats. Lagrådet har, utifrån dessa förutsättningar, ifrågasatt det lämpliga i att utvidga tillämpningsområdet för den nya lagen till EES-länder utanför EU och uttalat att frågan bör beredas vidare under det fortsatta lagstiftningsarbetet. Regeringen vill med anledning av detta framhålla följande. I utredningens förslag vad gäller genomförande av andra delar av tillämpningsdirektivet än kapitel VI har man tagit med EES-länderna utanför EU. Remissinstanserna har därmed beretts tillfälle att uppmärksamma frågan om förhållandet till EES-länderna utanför EU. För dessa länder skulle värdet av det samarbete som regleras i tillämpningsdirektivet begränsas om de inte även skulle ha möjlighet att ansluta sig till samarbetet enligt kapitel VI. Enligt regeringens bedömning är det angeläget att lagen kan tillämpas så fort som möjligt när ett EES-land har anslutit sig. Regeringen har mot denna bakgrund valt att behålla lagrådsremissens utformning i detta avseende.

7 Konsekvenser

7.1 Problembeskrivning och syftet med de föreslagna ändringarna

Tillämpningsdirektivets syfte är enligt direktivets artikel 1 att förbättra och öka enhetligheten i genomförandet, tillämpningen och efterlevnaden av utstationeringsdirektivet. I detta ingår bl.a. åtgärder för att förhindra att regler missbrukas eller kringgås samt sanktioner när detta sker.

De föreslagna ändringarna syftar till att genomföra direktivets kapitel VI om gränsöverskridande verkställighet av administrativa ekonomiska sanktionsavgifter i svensk rätt. Övriga delar av direktivet berörs inte här.

7.2 Alternativa lösningar

EU-direktiv utgör unionsrätt som måste genomföras i nationell rätt. I de delar där tillämpningsdirektivet inte redan kan anses uppfyllt krävs därför att lagstiftningsåtgärder vidtas. Direktivets kapitel VI innehåller ett nytt regelverk för gränsöverskridande verkställighet av administrativa ekonomiska sanktionsavgifter. Lagstiftningsåtgärder krävs för att genomföra dessa i svensk rätt. Som framgår i avsnitt 5.3.1 har den lämpligaste lösningen bedömts vara att ta in den reglering som krävs i en ny lag.

7.3 Vilka som berörs av regleringen

Förslaget berör utländska företag som utstationerar arbetstagare i Sverige. Även svenska företag som utstationerar arbetstagare i andra länder inom EES kan komma att beröras.

Kronofogdemyndigheten ska ansvara för hanteringen av det gränsöverskridande indrivningssamarbetet. Arbetsmiljöverket m.fl. myndigheter berörs indirekt såtillvida att deras sanktionsavgifter och viten kan komma att drivas in i ett annat land inom EES.

Enligt Arbetsmiljöverkets statistik från utstationeringsregistret har närmare 5 700 unika företag registrerats sedan den 1 juli 2013 och fram till och med 2015 (Återrapportering av regeringsuppdrag ”Förvaltning av register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige”, 2016/002515). Under 2015 registrerades ca 42 700 arbetstagare som utstationerade i registret. Flest utstationeringar skedde under 2015 från Polen, som stod för dryga 20 procent av all utstationerad arbetskraft. Polska arbetstagare återfanns främst inom byggverksamhet och tillverkning. Tyskland stod för cirka 12 procent av utstationeringarna, och utstationeringarna skedde inom olika områden och branscher. Byggnad av hus och specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet utgjorde de största verksamhetsområdena för utstationering i Sverige under 2015.

Det saknas uppgifter om hur många svenska företag som utstationerade arbetstagare till andra länder under 2015.

Direktivet inrättar ett förfarande för gränsöverskridande indrivnings-samarbete vid utstationering. Samarbetet gäller indrivning av ekonomiska administrativa sanktionsavgifter och kan anses komplettera redan existerande regelverk för indrivning av andra slags fordringar, såsom skatt och böter.

Ekonomiska administrativa sanktionsavgifter, inbegripet avgifter och tilläggsavgifter, för bristande efterlevnad av utstationeringsdirektivet eller tillämpningsdirektivet, ska kunna drivas in i en annan stat än den där avgiften ifråga utfärdades. Bestämmelserna reglerar ömsesidigt bistånd m.m. kopplat till sådan indrivning.

7.4.1 Konsekvenser för företag och påverkan på konkurrensförhållanden

Bestämmelserna kan få effekter för utländska företag som utstationerar arbetstagare i Sverige, och för svenska företag som utstationerar arbetstagare i andra länder inom EES. Om det har utfärdats en ekonomisk administrativ sanktionsavgift till följd av bristande efterlevnad av utstationerings- eller tillämpningsdirektivet i ett visst land, och det saknas utmätningsbara tillgångar där, är det möjligt att vända sig till ett annat land för att i stället driva in fordringen där. Detta skulle kunna leda till ökad verkställighet av sådana avgifter, och därmed förbättrade förutsättningar för konkurrens på lika villkor, då det försvårar för företag att undkomma regelverkens sanktioner. Detta bör kunna gynna såväl utstationerande företag som följer regelverken, som inhemska företag som gör detsamma.

7.4.2 Konsekvenser för svenska myndigheter

Det är främst Kronofogdemyndigheten som kommer att beröras av samarbetet enligt kapitel VI i tillämpningsdirektivet. Samarbetet innebär att det kommer att tillkomma ärenden som rör en kategori av fordringar som hittills inte har varit föremål för något gränsöverskridande samarbete vad gäller verkställighet m.m. Domstolarna kan också komma att beröras genom överklaganden av beslut om sanktionsavgifter och av Kronofogdemyndighetens verkställighetsåtgärder.

Som framgår av avsnitt 7.3 saknas uppgifter om hur många svenska företag som utstationerade arbetstagare under 2015. Det saknas även i övrigt sådana uppgifter. Antalet får dock antas vara litet, vilket innebär att också antalet inkommande ärenden, där andra medlemsstater begär bistånd enligt kapitel VI i tillämpningsdirektivet, kan antas bli begränsat.

Som också kan utläsas av statistikuppgifterna i avsnitt 7.3 kan antalet utgående ärenden, dvs. ärenden där Sverige begär bistånd i en annan medlemsstat, mycket väl bli större. Varje sådant ärende torde emellertid föranleda en relativt liten arbetsinsats.

Sammantaget gör regeringen bedömningen att omfattningen av det merarbete för Kronofogdemyndigheten och svenska domstolar som kan

8   Författningskommentar

8.1   Förslaget till lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering

1 §

Genom paragrafen genomförs artikel 13.2 i tillämpningsdirektivet.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.2.

I paragrafen anges vilka slags fordringar som omfattas av lagen. Det är fordringar som omfattas av utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet i deras ursprungliga lydelse som avses. Det är alltså fråga om så kallad statisk hänvisning till direktiven (se avsnitt 5.3.1). Som framgår av avsnitt 5.3.2 är sanktioner inom ramen för utstationeringsdirektivet som kan komma i fråga i Sverige bland andra vite för arbetsgivares underlåtenhet att följa arbetsmiljölagen och arbetstidslagen, sanktionsavgift för det fall en arbetsgivare som utstationerat arbetskraft till Sverige inte anmäler utstationeringen eller inte utser och anmäler en kontaktperson samt vite för underlåtenhet att anmäla förändring av verksamheten eller för ogiltig eller bristfällig anmälan till Arbetsmiljöverket. Transportstyrelsen kan besluta om vite för brott mot reglerna i lagen om arbetstid vid visst vägtransportarbete, lagen om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget och lagen om kör- och vilotid vid internationell järnvägstrafik.

Genom bestämmelser i artikel 13.2 andra stycket utesluts uttryckligen från tillämpningsområdet dels straffrättsliga sanktioner, dels sådana fordringar på civilrättens område som omfattas av Bryssel I-förordningen. Till exempel omfattas inte anspråk som en enskild kan ha i anslutning till ett ärende om sanktionsavgift. Eftersom det följer redan av artikel 13.2 första stycket att dessa kategorier av fordringar inte omfattas av tillämpningsdirektivet är det, som *Lagrådet* påpekat, inte nödvändigt att i svensk rätt införa någon reglering som genomför artikel 13.2 andra stycket.

2 §

Genom paragrafen genomförs delvis artiklarna 2a och 3 samt 14 i tillämpningsdirektivet.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.3.

I paragrafen utpekas Kronofogdemyndigheten som sådan behörig myndighet som avses i artiklarna 2a, 3 och 14 i tillämpningsdirektivet. Med behörig myndighet avses myndigheter eller organ enligt artikel 2a i tillämpningsdirektivet som utses enligt artikel 3 i samma direktiv. Av artikel 14 i tillämpningsdirektivet framgår att varje medlemsstat genom IMI ska informera kommissionen om vilken eller vilka myndigheter som

enligt nationell rätt har behörighet med avseende på direktivets kapitel VI. Prop. 2016/17:26

Kronofogdemyndigheten är behörig myndighet vid bistånd enligt lagen i både inkommande och utgående ärenden, dvs. både när en myndighet i en annan medlemsstat begär bistånd i Sverige och när det för Sveriges del blir aktuellt att begära bistånd i ett annat land. I det förstnämnda fallet är Kronofogdemyndigheten anmodad myndighet och i det sistnämnda sökande myndighet. Behörigheten omfattar alla former av bistånd som regleras i kapitel VI i tillämpningsdirektivet. Behörigheten omfattar även sådant utbyte av upplysningar som regleras i artikel 6 i tillämpningsdirektivet, såvitt gäller upplysningar som kan antas vara relevanta för indrivningsändamål. Se även kommentaren till 3 §.

Lagrådet har föreslagit att paragrafen utgår, eftersom det framgår direkt av bestämmelserna i lagen att Kronofogdemyndigheten har utsetts till behörig myndighet. För tydlighetens skull, och för överensstämmelsen i detta avseende med lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen, har regeringen valt att behålla denna bestämmelse.

3 §

Genom paragrafen genomförs artikel 15.1, 15.3 och artikel 15.4 första stycket samt delvis artikel 6.2 andra meningen.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.4.

I paragrafen finns de grundläggande bestämmelserna om skyldigheten för Kronofogdemyndigheten att lämna bistånd åt en behörig myndighet i ett annat land inom EES.

Genom bestämmelsen i *första stycket första punkten* genomförs tillämpningsdirektivets bestämmelser om informationsutbyte i artikel 6 såvitt gäller lämnande av upplysningar för indrivnings- och delgivningsändamål. Det informationsutbyte som det blir aktuellt för Kronofogdemyndigheten att medverka i är det som avses i artikel 6.2 andra meningen. Därutöver får emellertid också de allmänna krav och förutsättningar som anges i artiklarna 6 och 7 anses gälla även i fråga om Kronofogdemyndighetens medverkan i samarbetet. Till exempel gäller den tidsfrist som anges i artikel 6.6 b och förbudet i artikel 6.9 mot att ta ut avgifter.

Skyldigheten att lämna upplysningar gäller sådant som Kronofogdemyndigheten har tillgång till eller har möjlighet att inhämta vid indrivning av en svensk fordran av motsvarande slag. Det får inte förstås så att myndigheten med anledning av en begäran om upplysningar ska göra en regelrätt tillgångsundersökning enligt de bestämmelser om sådan undersökning som finns i utsökningsbalken. En sådan undersökning får anstå till dess att begäran om information i ett senare skede eventuellt följs av en begäran om bistånd med indrivning. Vad det kan bli fråga om är i stället att sammanställa den information som myndigheten själv förfogar över eller som den utan svårighet kan få fram ur olika databaser och liknande. Jfr 7 § lagen om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen och prop. 2011/12:15 s. 30 f. Formuleringen "kan antas vara relevanta" överensstämmer med motsvarande reglering i indrivningsdirektivet på skatteområdet. Se s. 30 ff.

Att Kronofogdemyndigheten också kan begära upplysningar från ett annat land framgår av 7 §.

I *första stycket andra punkten* klargörs bl.a. att bistånd ska lämnas utan vidare formaliteter. Genom denna bestämmelse genomförs artikel 15.3 i tillämpningsdirektivet. Direktivtexten får förstås på det sättet att det inte är tillåtet att vid en begäran om bistånd med indrivning ha ett särskilt förfarande för att pröva om det rör sig om ett verkställbart avgörande. Den sökande myndighetens uppgift om att det förhåller sig så ska i princip tas för god. Det kan emellertid inte uteslutas att det i ett enskilt fall kan finnas omständigheter som ger Kronofogdemyndigheten anledning att ifrågasätta om avgörandet har tillkommit i den ordning som enligt det sökande landets lagstiftning krävs för ett verkställbart avgörande, eller om fordringen verkligen faller inom lagens tillämpningsområde. Det kan t.ex. finnas omständigheter som tyder på att det i själva verket är fråga om en straffrättslig sanktion som faller inom tillämpningsområdet för lagen (2009:1427) om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen. Det kan därför i vissa situationer finnas behov av ytterligare kontakter mellan Kronofogdemyndigheten och den sökande myndigheten för att reda ut förhållandena. Se även kommentaren till 7 §.

Även i övrigt måste Kronofogdemyndigheten som regel godta det som sägs i begäran om bistånd och kunna utgå från att förutsättningarna för bistånd är uppfyllda, t.ex. på det sättet att myndigheterna i det andra landet har gjort vad som kan krävas av dem för att själva driva in fordringen. Se även s. 27 f. och kommentaren till 7 §.

Beträffande delgivning omfattar Kronofogdemyndighetens behörighet endast den situationen att det redan finns ett beslut om en sanktionsavgift och att denna ska drivas in. Delgivning kan då vara en förutsättning för och ett led i själva indrivningen. Bistånd med delgivning enligt denna bestämmelse kan emellertid behövas även i ett senare skede, t.ex. i fråga om ett beslut om utmätning. Avsikten är däremot inte att Kronofogdemyndigheten ska delge handlingar i ett skede som föregår ett beslut om sanktionsavgift. Den begränsningen gäller såväl handlingar som har sitt ursprung i Sverige som handlingar från en behörig myndighet i ett annat land. Se även s. 29 f.

I *andra stycket* finns, liksom i annan lagstiftning om ömsesidigt bistånd, exempelvis på skatteområdet, en bestämmelse som klargör att delgivning i Sverige sker enligt delgivningslagen (2010:1932).

Genom hänvisningen i *tredje stycket* till lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. erinras, efter mönster av 14 § lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen, om att det andra landets fordran vid indrivningen handläggs enligt bestämmelserna om indrivning i s.k. allmänna mål. Det innebär bl.a. att Kronofogdemyndigheten under vissa förutsättningar kan medge uppskov med verkställigheten. Genom hänvisningen till lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter erinras på motsvarande sätt om att avräkning kan ske mot en fordran på återbetalning av sådan skatt eller avgift som anges i 1 § den lagen. Slutligen klargörs i sista meningen att den handling som medger verkställighet i det andra landet utgör exekutionstitel vid verkställighet i Sverige (jfr 3 kap. 2 § UB).

Vad gäller dispositionen har paragrafen utformats i linje med *Lagrådets* förslag. Lagrådet har också föreslagit att andra och tredje styckena ska brytas ut till en egen paragraf. Regeringen har valt att inte följa det förslaget.

4 §

Genom paragrafen genomförs artikel 17 i tillämpningsdirektivet.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.6.

I paragrafen finns bestämmelser om s.k. vägransgrunder, dvs. när Kronofogdemyndigheten får avslå en begäran om delgivning eller indrivning.

I *första stycket* anges att Kronofogdemyndigheten får vägra att verkställa en begäran om den är ofullständig eller uppenbarligen inte motsvarar det bakomliggande beslutet. Vilka uppgifter en begäran alltid ska innehålla regleras i artikel 16.1 och 16.2 i direktivet.

Bestämmelsen i *andra stycket första punkten* motsvarar artikel 17 andra stycket led a i tillämpningsdirektivet. Den är utformad på i huvudsak samma sätt som punkten h i artikel 21.2 i Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Bestämmelsen ska ses mot bakgrund av att eventuellt indrivet belopp tillfaller den anmodade staten och mot bakgrund av bestämmelsen i *andra stycket andra punkten*, som motsvarar artikel 17 andra stycket led b i tillämpningsdirektivet. Där har minimibeloppet för en begäran om bistånd satts så lågt som 350 euro. Motsvarande beloppsgräns på skatteområdet är 1 500 euro. När det gäller sanktionsavgifter kan man därför mycket väl tänka sig situationer då resursåtgången för att driva in en fordran inte står i proportion till fordringsbeloppet. Det kan också vara så att fordringsbeloppet är betydande men att den utredning som gjorts tyder på att man knappast kommer att påträffa annat än blygsamma tillgångar och det bedöms kräva åtskilligt ytterligare arbete för att verkställighet ska kunna äga rum. Kronofogdemyndigheten får alltså anses ha avsevärt utrymme för att göra egna bedömningar av hur långt man ska gå i sina försök till verkställighet. Samtidigt måste beaktas att man med en alltför låg ambitionsnivå i det avseendet skulle riskera att bestämmelserna om ömsesidigt bistånd inte bidrar till att förbättra efterlevnaden av regelverket kring utstationering av arbetstagare på det sätt som har varit avsikten.

Bestämmelsen i den första delen av *andra stycket tredje punkten* motsvarar del av artikel 17 andra stycket c) i tillämpningsdirektivet och är formulerad på samma sätt som denna. Den sista delen av punkten är utformad efter förebild av de bestämmelser som vanligen förekommer i lagstiftning om administrativt samarbete på skatte- och avgiftsområdet.

Paragrafen har vad gäller andra stycket tredje punkten utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

5 §

Genom paragrafen genomförs artikel 18 i tillämpningsdirektivet till den del detta kräver reglering i svensk lag.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.7.

Det bör noteras att bistånd för indrivning bara omfattar fordringar som inte längre kan överklagas, se 3 § första stycket. Detta innebär att

utrymmet för att skjuta upp förfarandet med stöd av förevarande bestämmelse är begränsat. Uppskov torde bara komma i fråga i den situationen att den bakomliggande fordran är bestridd.

Beträffande överklagande av ett beslut i en fråga om uppskov med förfarandet, jfr kommentaren till 8 §.

6 §

Genom paragrafen genomförs artikel 19.1 i tillämpningsdirektivet.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.8.

I *första stycket* finns en bestämmelse om valuta. Vid indrivning i Sverige gäller generellt att denna äger rum i svenska kronor, dvs. i förekommande fall avser motvärdet i svenska kronor av en fordran som är fastställd i någon annan valuta. En omräkning till svenska kronor ska göras så snart begäran har registrerats och innan någon ytterligare åtgärd vidtas. Redan i det första kravet, den s.k. avin, ska alltså fordringens storlek kunna utläsas i svenska kronor. För omräkningen gäller växelkursen vid den tidpunkt då sanktionsavgiften påfördes.

7 §

Genom denna paragraf genomförs bestämmelserna i artikel 15 i tillämpningsdirektivet till den del de riktar sig främst till den sökande myndigheten samt delvis artikel 6.2 i samma direktiv.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.4.

I paragrafen finns bestämmelser om begäran om bistånd i en annan medlemsstat. I *första stycket* regleras Kronofogdemyndighetens roll som sökande myndighet. Bestämmelserna kan sägas utgöra en spegelbild av det som föreskrivs i 3 § första stycket. När det gäller delgivning torde det i allmänhet vara möjligt att avgöra om Kronofogdemyndigheten alls har möjlighet att själv delge. När det gäller indrivning finns det inte alltid en lika skarp gräns mellan vad som är möjligt och vad som inte är möjligt. Det kan vara så att indrivning i Sverige skulle vara möjlig men medföra orimliga svårigheter. I praktisk tillämpning får bestämmelsen förstås så att Kronofogdemyndigheten då har möjlighet att begära bistånd med indrivningen, på motsvarande sätt som föreskrivs 12 § andra stycket 2 i lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen.

Bestämmelserna i *andra* och *tredje styckena* är av liten betydelse för Sveriges del, eftersom det hos oss inte finns något krav på att indrivningsförfarandet ska inledas med delgivning av exekutionstiteln. Däremot kan bestämmelsen få betydelse när det gäller delgivning av exempelvis ett beslut om en utmätning som har ägt rum här.

I förhållande till lagrådsremissen har den ändringen gjorts att paragrafen har flyttats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Vidare har ordningsföljden mellan punkterna i andra stycket ändrats. Lagrådet har också föreslagit att vissa rubriker ska utgå. Regeringen gör bedömningen att rubrikerna är till hjälp för läsaren och har därför valt att inte följa förslaget.

8 §

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.9.

I likhet med vad som gäller exempelvis enligt lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden och lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen får beslut enligt lagen inte överklagas. Bestämmelsen tar sikte på sådana beslut och åtgärder som direkt rör tillämpningen av denna lag, t.ex. att åberopa eller inte åberopa en viss vägransgrund, att medge eller inte medge uppskov med förfarandet eller att tillämpa en viss växelkurs för omräkning av ett belopp i utländsk valuta till svenska kronor. Bestämmelsen innebär inte någon begränsning i rätten att överklaga beslut och åtgärder under själva verkställigheten med tillämpning av bestämmelserna i utsökningsbalken. Jfr prop. 2011/12:15 s. 69.

9 §

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.6.

Bestämmelsen är en s.k. upplysningsbestämmelse. Något bemyndigande har inte ansetts behövligt då de frågor som kan komma att regleras i förordningsform eller genom myndighetsföreskrifter har bedömts falla inom regeringens kompetens enligt 8 kap. 7 § regeringsformen.

Lagrådet har föreslagit att bestämmelsen i stället ska formuleras på samma sätt som 22 § lagen om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen. Regeringen konstaterar att den formulering som föreslagits i lagrådsremissen är den som överensstämmer bäst med nyare lagstiftning, och har därför valt att behålla denna. Jfr t.ex. lagen (2016:767) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till nationella utvecklingsbolag.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelse

Förslaget behandlas i avsnitt 6.

Lagen ska träda i kraft den 1 januari 2017. I förhållande till ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte är en medlemsstat i Europeiska unionen tillämpas lagen från den tidpunkt då landet ansluter sig till det samarbete som avses i kapitel VI och i artikel 6 och 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU. Hänvisningen till direktivet avser direktivet i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

7 b §

Förslaget behandlas i 5.3.6.

I paragrafen, som är ny, har det för tydlighetens skull tagits in en erinran om att det finns en särskild bestämmelse om uppskov med förfarandet i lagen om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering.

Prop. 2016/17:26   **Ikraftträdande**

Lagen träder i kraft den 1 januari 2017.
Förslaget behandlas i avsnitt 6.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/67/EU

av den 15 maj 2014

om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 53.1 och 62,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Fri rörlighet för arbetstagare, etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster hör i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) till de grundläggande principerna för den inre marknaden i unionen. Unionen ser till att dessa principer omsätts i praktiken i syfte att garantera lika konkurrensvillkor för företag och respekt för arbetstagares rättigheter.
- (2) Friheten att tillhandahålla tjänster innebär att företag har rätt att tillhandahålla tjänster i en annan medlemsstat, till vilken de tillfälligt får utstationera sina anställda för att där tillhandahålla de tjänsterna. Utstationering av arbetstagare måste skiljas från fri rörlighet för arbetstagare, som innebär att alla medborgare har rätt att fritt flytta till en annan medlemsstat för att arbeta och bo där, och att de inte får diskrimineras i fråga om sysselsättning, lön eller andra arbets- och anställningsvillkor jämfört med medborgare i den berörda medlemsstaten.
- (3) När det gäller arbetstagare som utstationeras tillfälligt för att arbeta i en annan medlemsstat än den där de vanligtvis utför sitt arbete i syfte att tillhandahålla en tjänst, fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG ⁽⁴⁾ en uppsättning tydligt definierade arbets- och anställningsvillkor som tjänsteleverantören i den medlemsstat till vilken utstationeringen sker måste följa för att säkerställa de berörda utstationerade arbetstagarnas minimiskydd.
- (4) Alla åtgärder som införs genom detta direktiv bör vara motiverade och proportionella för att inte ge upphov till administrativa bördor eller kringskära företagens, framför allt de små och medelstora företagens, potential att skapa nya arbetstillfällen, samtidigt som utstationerade arbetstagare skyddas.
- (5) För att säkerställa efterlevnaden av direktiv 96/71/EG utan att belasta tjänsteleverantörerna med onödigt administrativ börda är det mycket viktigt att de faktiska omständigheterna som avses i direktivets bestämmelser för fastställande av att en faktisk utstationering föreligger och för att förhindra att reglerna missbrukas eller kringgås anses som vägledande och icke uttömmande. Framför allt bör det inte krävas att varje faktisk omständighet måste föreligga vid varje utstationering.

⁽¹⁾ EUT C 351, 15.11.2012, s. 61.

⁽²⁾ EUT C 17, 19.1.2013, s. 67.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 16 april 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 13 maj 2014.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (EGT L 18, 21.1.1997, s. 1).

- (6) Trots att bedömningen av de vägledande faktorerna bör anpassas i varje enskilt fall och hänsyn bör tas till varje situations särart, bör situationer där samma faktorer förekommer inte föranleda de behöriga myndigheterna i olika medlemsstater att ur juridisk synvinkel behandla eller bedöma dem olika.
- (7) För att förhindra, undvika och motverka att företag missbrukar och kringgår de gällande bestämmelserna genom att på ett oegentligt eller bedrägligt sätt utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster enligt EUF-fördraget eller tillämpningen av direktiv 96/71/EG, bör genomförandet och kontrollen av begreppet utstationering förbättras, och mer enhetliga omständigheter som underlättar en gemensam tolkning bör införas på unionsnivå.
- (8) De faktiska omständigheter som kännetecknar att utstationeringen är tillfällig, och villkoret att arbetsgivaren faktiskt etablerad i den medlemsstat från vilken utstationeringen sker, måste utredas av den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten och, vid behov, i nära samarbete med etableringsmedlemsstaten.
- (9) Då de behöriga myndigheterna beaktar storleken på ett företags omsättning i företagets etableringsmedlemsstat för att avgöra om det företaget verkligen bedriver väsentlig verksamhet där, och inte bara intern förvaltning och/eller administration, bör de ta hänsyn till skillnader i olika valutors köpkraft.
- (10) De omständigheter som anges i detta direktiv när det gäller genomförande och övervakning av utstationering kan också hjälpa de behöriga myndigheterna att upptäcka fall när arbetstagare på oriktiga grunder uppgetts vara egenföretagare. Enligt direktiv 96/71/EG avses med begreppet arbetstagare det begrepp som tillämpas i rätten i den medlemsstat inom vars territorium arbetstagaren är utstationerad. Om de relevanta behöriga myndigheterna skapar ytterligare klarhet om utstationering och bättre övervakar den, skulle detta öka rättssäkerheten och bidra till att effektivt motverka skenbart egenföretagande och säkerställa att utstationerade arbetstagare inte på oriktiga grunder uppges vara egenföretagare, och på det sättet bidra till att man kan förebygga, undvika och förhindra att gällande bestämmelser kringgås.
- (11) Om ingen faktisk utstationering föreligger och en lagvalskonflikt uppstår, bör vederbörlig hänsyn tas till bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 ^(*) ("Rom I-förordningen") eller Romkonventionen ^(*), som syftar till att säkerställa att arbetstagare inte förvägras det skydd som de erbjuds genom bestämmelser från vilka undantag inte får göras genom avtal, eller från vilka undantag får göras endast till deras fördel. Medlemsstaterna bör se till att de har bestämmelser som tillräckligt skyddar arbetstagare som inte är faktiskt utstationerade.
- (12) Avsaknad av intyg om tillämplig socialförsäkringslagstiftning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 ^(*) kan tyda på att situationen inte bör betecknas som tillfällig utstationering till en annan medlemsstat än den där arbetstagaren vanligtvis arbetar med att tillhandahålla tjänster.
- (13) Liksom direktiv 96/71/EG bör detta direktiv inte påverka tillämpningen av förordning (EG) nr 883/2004 och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 ^(*).
- (14) I EUF-fördraget anges tydligt att skillnaderna i de nationella arbetsmarknadsmodellerna samt arbetsmarknadens parter självständighet ska erkännas.
- (15) I många medlemsstater har arbetsmarknadens parter en viktig roll när arbetstagare utstationeras för att tillhandahålla tjänster, eftersom de i enlighet med nationell rätt och/eller praxis kan fastställa de tillämpliga minimilönerna, parallellt med eller som alternativ. Arbetsmarknadens parter bör upplysa och informera om dessa minimilöner.

^(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 4.7.2008, s. 6).

^(*) Romkonventionen av den 19 juni 1980 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (80/934/EEG) (EGT L 266, 9.10.1980, s. 1).

^(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 30.4.2004, s. 1).

^(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 284, 30.10.2009, s. 1).

- (16) Ett korrekt och effektivt genomförande och tillämpning är grundläggande för skyddet av utstationerade arbetstages rättigheter och för säkerställandet av likvärdiga verksamhetsförutsättningar för tjänsteleverantörerna, medan bristande tillämpning kan innebära att de unionsbestämmelser som ska tillämpas på detta område inte får avsedd verkan. Det är därför mycket viktigt att kommissionen och medlemsstaterna, samt, i relevanta fall, regionala och lokala myndigheter, har ett nära samarbete, samtidigt som man inte får glömma yrkesinspektionernas och arbetsmarknadens parter betydelse. Ömsesidigt förtroende, samarbetsvilja, kontinuerlig dialog och ömsesidig förståelse är grundläggande i detta hänseende.
- (17) Medlemsstaterna behöver effektiva förfaranden för att övervaka att direktiv 96/71/EG och det här direktivet efterlevs och därför bör sådana förfaranden införas i hela unionen.
- (18) Svårigheter att få tillgång till information om arbets- och anställningsvillkor brukar mycket ofta vara orsaken till att tjänsteleverantörerna inte tillämpar gällande bestämmelser. Därför bör medlemsstaterna se till att sådan information är allmänt tillgänglig och kostnadsfri och att inte bara tjänsteleverantörer från andra medlemsstater utan även berörda utstationerade arbetstagare lätt kan få tillgång till den.
- (19) När arbets- och anställningsvillkor fastställs genom kollektivavtal som förklarats ha allmän giltighet, bör medlemsstaterna se till att dessa kollektivavtal offentliggörs på ett tillgängligt och öppet sätt, varvid arbetsmarknadens parter självständighet samtidigt respekteras.
- (20) För att förbättra informationens tillgänglighet bör medlemsstaterna inrätta en enda informationskälla. Varje medlemsstat bör inrätta en enda officiell nationell webbplats i enlighet med standarderna för webbtillgänglighet, och andra lämpliga kommunikationsmedel. Minimikraven på den enda officiella nationella webbplatsen bör innefatta att den utformas som en webbplats som fungerar som nätportal eller samlande punkt och ger tydliga och exakta länkar till de relevanta informationskällorna och kortfattad information om innehållet på webbplatsen och de länkar det hänvisas till. Det kan till exempel handla om webbplatser som skapats i enlighet med unionslagstiftning och i syfte att främja företagande och/eller utveckling av gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster. Vårdmedlemsstaterna bör informera om vad som stadgas i deras nationella rätt om hur länge tjänsteleverantörerna måste bevara dokument efter utstationeringsperioden.
- (21) Utstationerade arbetstagare bör ha rätt att av vårdmedlemsstaten få allmän information om vilken nationell rätt och/eller praxis som gäller för dem.
- (22) Administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaterna bör vara förenligt med bestämmelserna om skydd av personuppgifter i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ⁽¹⁾ och nationella genomförandebestämmelser för unionens lagstiftning om skydd av personuppgifter. När det gäller administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI), bör detta även vara förenligt med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 ⁽²⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 ⁽³⁾.
- (23) För att säkerställa en korrekt tillämpning och kontroll av efterlevnaden av de materiella bestämmelser om arbets- och anställningsvillkor som gäller för utstationerade arbetstagare, bör medlemsstaterna endast tillämpa vissa administrativa krav och vidta vissa kontrollåtgärder på företag som utstationerar arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster. Enligt Europeiska unionens domstols rättspraxis kan sådana krav och åtgärder vara motiverade av tvingande skäl av överordnat allmänintresse, vilket inbegriper ett effektivt skydd av arbetstagarnas rättigheter, förutsatt att de är ändamålsenliga för att uppnå det eftersträfvade målet och att de inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål. Sådana krav och åtgärder får bara tillämpas om de behövs av myndigheterna utan den efterfrågade informationen inte kan utföra sina kontroller effektivt och/eller om mindre begränsande åtgärder inte skulle säkerställa att målen för de nödvändiga nationella kontrollåtgärderna uppnås.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 av den 25 oktober 2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden och om upphävande av kommissionens beslut 2008/49/EG (IMI-förordningen) (EUT L 316, 14.11.2012, s. 1).

- (24) En tjänsteleverantör bör se till att de behöriga myndigheterna, kan bekräfta identiteten på de utstationerade arbetstagare som anges i tjänsteleverantörens anmälan under hela den tid utstationeringen pågår, för att möjliggöra faktiska kontroller på arbetsplatsen.
- (25) En tjänsteleverantör som är etablerad i en annan medlemsstat bör utan oskäligt dröjsmål underrätta värdmedlemsstatens behöriga myndigheter om eventuella betydande ändringar av de uppgifter som ingår i tjänsteleverantörens anmälan, för att möjliggöra faktiska kontroller på arbetsplatsen.
- (26) Skyldigheten att underrätta kommissionen om administrativa krav och kontrollåtgärder bör inte utgöra ett förhållande för förhandsgodkännande.
- (27) För att säkerställa en bättre och enhetligare tillämpning av direktiv 96/71/EG samt den praktiska efterlevnaden av det, och för att i mån av möjlighet minska skillnaderna vad gäller tillämpningen och efterlevnaden inom unionen, bör medlemsstaterna se till att det genomförs effektiva och ändamålsenliga inspektioner på deras territorier och på det sättet bidra bland annat till att bekämpa odeklarerat arbete i samband med utstationering, samt även beakta andra lagstiftningsinitiativ för att på ett bättre sätt behandla denna fråga.
- (28) Medlemsstaterna bör, i förekommande fall, i enlighet med nationell rätt och/eller praxis tillhandahålla det inspekterade företaget ett dokument efter inspektionen eller ett kontrolldokument med all relevant information.
- (29) Medlemsstaterna bör ha tillräckligt med personal med nödvändiga kunskaper och färdigheter för att effektivt kunna utföra inspektioner och utan oskäligt dröjsmål besvara förfrågningar om information från värdmedlemsstaten eller etableringsmedlemsstaten, enligt föreskrifterna i detta direktiv.
- (30) Yrkesinspektioner, arbetsmarknadens parter och andra övervakningsorgan är av största betydelse i detta avseende och bör ha en central roll även i framtiden.
- (31) För att på ett flexibelt sätt kunna hantera skillnaderna vad gäller arbetsmarknader och arbetsmarknadsmodellerna får arbetsmarknadens parter och/eller övriga parter och/eller organ i undantagsfall sköta övervakningen och tillsynen av vissa arbets- och anställningsvillkor för utstationerade arbetstagare, förutsatt att de kan garantera ett lika högt skydd för de berörda personerna och en icke-diskriminerande och objektiv tillsyn.
- (32) Medlemsstaternas inspektionsmyndigheter och andra relevanta övervaknings- och kontrollorgan bör delta i det samarbete och informationsutbyte som föreskrivs i den berörda lagstiftningen, för att försäkra sig om att alla bestämmelser som gäller utstationerade arbetstagare har följts.
- (33) Medlemsstaterna uppmuntras särskilt att införa ett mer integrerat perspektiv på yrkesinspektioner. Behovet av gemensamma standarder som leder till jämförbara metoder och rutiner eller minimistandarder på unionsnivå bör även utredas. Utvecklingen av gemensamma standarder bör dock inte försvåra för medlemsstaterna att effektivt bekämpa odeklarerat arbete.
- (34) För att underlätta efterlevnaden av direktiv 96/71/EG och säkerställa en effektivare tillämpning av det, bör det finnas särskilda mekanismer för de utstationerade arbetstagare som vill lämna in ett klagomål eller inleda ett förfarande, antingen direkt eller, med deras godkännande, genom utsedda tredje parter som till exempel fackföreningar, andra föreningar eller gemensamma arbetsmarknadsinstitutioner. Detta bör inte påverka tillämpningen av nationella förfaranderegler som rör ombud och försvar vid domstol eller behörigheter och andra rättigheter för fackföreningar och andra företrädare för arbetstagare enligt nationell rätt och/eller praxis.
- (35) För att se till att utstationerade arbetstagare får korrekt lön bör eventuella ersättningar som hör ihop med utstationeringen, förutsatt att de kan anses utgöra en del av minimilönen, dras av från lönen endast om detta är möjligt enligt nationell rätt, kollektivavtal och/eller praxis i värdmedlemsstaten.

- (36) Efterlevnaden av gällande bestämmelser för utstationering av arbetstagare och ett effektivt skydd av arbetstagares rättigheter i detta avseende är särskilt viktigt vid kedjor av underentreprenörer och bör säkerställas genom lämpliga åtgärder som följer såväl nationell rätt och/eller praxis som unionsrätten. Sådana åtgärder kan, efter samråd med de av arbetsmarknadens partner som är berörda, inbegripa införandet av en frivillig mekanism för entreprenörens direkta ansvar för underentreprenörer, utöver eller i stället för arbetsgivarens ansvar, med avseende på eventuell inestående nettolön motsvarande minimilön och/eller avgifter till gemensamma fonder eller arbetsmarknadsinstitutioner som regleras i lag eller kollektivavtal, förutsatt att dessa omfattas av artikel 3.1 i direktiv 96/71/EG. Medlemsstaterna har dock rätt att införa strängare ansvarsregler enligt nationell rätt eller gå längre enligt nationell rätt om dessa regler är icke-diskriminerande och proportionella.
- (37) Medlemsstater som vidtagit åtgärder för att gällande bestämmelser ska följas i samband med kedjor av underentreprenörer bör kunna föreskriva att en entreprenör eller underentreprenör inte bör bli ansvarig under vissa omständigheter eller att ansvaret kan begränsas om denne uppfyllt skyldigheten att vidta rimliga kontrollåtgärder. Dessa åtgärder bör definieras i enlighet med nationell rätt, med beaktande av de särskilda omständigheterna i den berörda medlemsstaten, och får innefatta bland annat att entreprenören vidtagit åtgärder för att dokumentera fullgörandet av administrativa krav och kontrollåtgärder, så att det effektivt kan övervakas att gällande bestämmelser om utstationering av arbetstagare följs.
- (38) Det är oroväckande att medlemsstaterna fortfarande har många svårigheter att driva in gränsöverskridande administrativa sanktionsavgifter. Frågan om ömsesidigt erkännande av administrativa sanktionsavgifter bör därför behandlas.
- (39) Medlemsstaternas möjligheter att verkställa administrativa sanktionsavgifter i gränsöverskridande fall varierar, vilket hämmar den inre marknadens funktion och kan göra det mycket svårt, eller till och med omöjligt, att säkerställa en lika hög skyddsnivå för utstationerade arbetstagare i hela unionen.
- (40) Det bör säkerställas att de materiella bestämmelser som rör utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster genomförs på ett effektivt sätt, genom särskilda åtgärder som inriktas på gränsöverskridande verkställighet av ekonomiska administrativa sanktionsavgifter. En tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning på detta område är därför en nödvändig förutsättning för att skyddet ska bli bättre, mer likvärdigt och jämförbart och för att den inre marknaden ska fungera väl.
- (41) Genom att anta gemensamma bestämmelser om ömsesidigt bistånd och stöd i samband med verkställighetsåtgärder och de kostnader som detta föranleder, och genom att anta enhetliga krav för delgivning av beslut om administrativa sanktionsavgifter som påförts på grund av att direktiv 96/71/EG och detta direktiv inte följts, bör ett antal praktiska problem med gränsöverskridande verkställighet kunna lösas, och informationen och verkställigheten av sådana beslut som fattats i andra medlemsstater förbättras.
- (42) Om det framkommer att tjänsteleverantören i själva verket inte är etablerad i etableringsmedlemsstaten eller att adress- eller företagsuppgifterna är oriktiga, bör de behöriga myndigheterna inte avsluta förfarandet på formella grunder, utan utreda frågan vidare för att fastställa identiteten hos den fysiska eller juridiska person som är ansvarig för utstationeringen.
- (43) Erkännandet av beslut om att påföra administrativa sanktionsavgifter och begäran om indrivning av sådana sanktionsavgifter bör baseras på principen om ömsesidigt förtroende. I detta syfte bör grunderna för att vägra erkännande eller vägra att verkställa en begäran om indrivning av administrativa sanktionsavgifter begränsas till vad som är absolut nödvändigt.
- (44) Trots att det antas enhetligare bestämmelser om gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter, och trots behovet av enhetligare kriterier för effektivare uppföljandeförfaranden vid utebliven betalning, bör dessa inte påverka medlemsstaternas behörighet att fastställa egna system för sanktionsavgifter eller de möjligheter att driva in fordringar som ges i nationell rätt. Det instrument som medger verkställighet eller genomförande av sådana sanktionsavgifter får därför, om så är lämpligt, och med beaktande av nationell rätt och/eller praxis i den anmodade medlemsstaten, kompletteras, åtföljas eller ersättas av ett dokument som medger dess verkställighet eller genomförande i den anmodade medlemsstaten.

- (45) De enhetligare bestämmelserna bör inte påverka skyldigheten att iakttä grundläggande rättigheter och friheter för svarande samt grundläggande rättsprinciper som gäller för dem enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), såsom rätten att höras, rätten till ett effektivt rättsmedel, rätten till en opartisk domstol eller principen om *ne bis in idem*.
- (46) Avsikten med detta direktiv är inte att skapa harmoniserade regler om rättsligt samarbete, domstols behörighet eller erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område och inte heller att reglera frågor om tillämplig lag.
- (47) Om skyldigheterna i detta direktiv inte efterlevs bör medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder, till exempel genom administrativa eller rättsliga förfaranden, och de bör fastställa effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för överträdelse av skyldigheterna enligt direktivet.
- (48) Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till skydd av personuppgifter (artikel 8), fritt yrkesval och rätt att arbeta (artikel 15), näringsfrihet (artikel 16), förhandlingsrätt och rätt till kollektiva åtgärder (artikel 28), rättvisa arbetsförhållanden (artikel 31), rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol (artikel 47), presumption för oskuld och rätt till försvar (artikel 48) samt rätt att inte dömas eller straffas två gånger för samma brott (*ne bis in idem*) (artikel 50), och måste genomföras i enlighet med dessa rättigheter och principer.
- (49) För att möjliggöra en bättre och enhetligare tillämpning av direktiv 96/71/EG bör det föreskrivas att ett elektroniskt informationssystem ska användas för att underlätta det administrativa samarbetet och att de behöriga myndigheterna bör använda IMI så mycket som möjligt. Detta bör dock inte hindra tillämpningen av befintliga och framtida bilaterala överenskommelser eller andra överenskommelser om administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd.
- (50) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att inrätta en gemensam ram med en uppsättning lämpliga bestämmelser, åtgärder och kontrollmekanismer som behövs för att förbättra och öka enhetligheten i genomförandet, tillämpningen och efterlevnaden av direktiv 96/71/EG, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (51) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 och avgav ett yttrande den 19 juli 2012 ⁽¹⁾

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

1. Genom detta direktiv fastställs en gemensam ram med en uppsättning lämpliga bestämmelser, åtgärder och kontrollmekanismer som syftar till att förbättra och öka enhetligheten i genomförandet, tillämpningen och efterlevnaden av direktiv 96/71/EG, inklusive åtgärder för att förhindra att regler missbrukas eller kringgås samt sanktioner när detta sker, utan att det påverkar tillämpningsområdet för direktiv 96/71/EG.

⁽¹⁾ EUT C 27, 29.1.2013, s. 4.

Syftet med det här direktivet är att säkerställa en lämplig nivå för skyddet av rättigheterna för utstationerade arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster över gränserna, särskilt att säkerställa tillämpningen av de arbets- och anställningsvillkor som i enlighet med artikel 3 i direktiv 96/71/EG gäller i den medlemsstat där tjänsten ska tillhandahållas, och samtidigt underlätta för tjänsteleverantörer att tillhandahålla tjänster och att främja sund konkurrens mellan tjänsteleverantörer, och således stödja den inre marknadens funktion.

2. Detta direktiv ska inte på något sätt påverka de grundläggande rättigheter som erkänns i medlemsstaterna och på unionsnivå, inklusive rätten att strejka eller att vidta annan åtgärd som omfattas av arbetsmarknadsmodellen i medlemsstaterna, i enlighet med nationell rätt och/eller praxis. Det påverkar inte heller rätten att förhandla om, ingå och tillämpa kollektivavtal samt att vidta kollektiva åtgärder i enlighet med nationell rätt och praxis.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

- a) *behörig myndighet*: en myndighet eller ett organ, vilket kan inbegripa förbindelsekontor som avses i artikel 4 i direktiv 96/71/EG, som av en medlemsstat har utsetts för att utföra uppgifter enligt direktiv 96/71/EG och det här direktivet.
- b) *sökande myndighet*: en behörig myndighet i en medlemsstat som inkommer med en begäran om bistånd, information, anmälan eller indrivning av en sanktionsavgift som avses i kapitel VI.
- c) *anmodad myndighet*: en behörig myndighet i en medlemsstat som mottar en begäran om bistånd, information, delgivning eller indrivning av en sanktionssavgift som avses i kapitel VI.

Artikel 3

Behöriga myndigheter och förbindelsekontor

Vid tillämpningen av detta direktiv ska medlemsstaterna, i enlighet med nationell rätt och/eller praxis, utse en eller flera behöriga myndigheter, som kan inbegripa de förbindelsekontor som avses i artikel 4 i direktiv 96/71/EG. När medlemsstaterna utser sina behöriga myndigheter ska de vederbörligen beakta behovet av att uppgiftsskyddet upprätthålls vid informationsutbyte och att eventuellt berörda fysiska och juridiska personers lagstadgade rättigheter respekteras. Medlemsstaterna ska ha det yttersta ansvaret för att uppgiftsskyddet upprätthålls och för att berörda personers lagstadgade rättigheter respekteras och ska inrätta lämpliga mekanismer för detta.

Medlemsstaterna ska lämna kontaktuppgifter för de behöriga myndigheterna till kommissionen och till övriga medlemsstater. Kommissionen ska offentliggöra och regelbundet uppdatera förteckningen över behöriga myndigheter och förbindelsekontor.

Andra medlemsstater och unionens institutioner ska respektera varje medlemsstats val av behöriga myndigheter.

Artikel 4

Fastställande av att ett en faktisk utstationering föreligger och förhindrande av att reglerna missbrukas eller kringgås

1. För att genomföra, tillämpa och kontrollera efterlevnaden av direktiv 96/71/EG ska de behöriga myndigheterna göra en helhetsbedömning av alla faktiska omständigheter som anses nödvändiga, framför allt de faktiska omständigheter som fastställs i punkterna 2 och 3 i denna artikel. Dessa omständigheter är avsedda att vara till hjälp för de behöriga myndigheterna när de utför undersökningar och kontroller och när de har skäl att anta att en arbetstagare inte kan anses som en utstationerad arbetstagare enligt direktiv 96/71/EG. Dessa omständigheter är vägledande vid helhetsbedömningen och får därför inte beaktas separat från varandra.

2. För att avgöra om ett företag verkligen bedriver väsentlig verksamhet, och inte bara intern förvaltning och/eller administration, ska de behöriga myndigheterna göra en helhetsbedömning ur ett bredare tidsperspektiv av alla faktiska omständigheter som rör den verksamhet som ett företag bedriver i etableringsmedlemsstaten och, vid behov, i värdmedlemsstaten. Exempel på sådana omständigheter är framför allt följande:

- a) Den plats där företaget har sitt säte och sin förvaltning, använder kontorslokaler, betalar skatt och socialförsäkringsavgifter samt, i förekommande fall, i enlighet med nationell rätt, innehar en yrkeslicens eller är registrerat vid handelskammare eller i branschorganisationer.
- b) Den plats där utstationerade arbetstagare rekryteras och från vilken de utstationeras.
- c) Den rätt som är tillämplig på avtal som företaget ingår med sina arbetstagare respektive med sina kunder.
- d) Den plats där företaget utför en väsentlig del av sin affärsverksamhet och där dess administrativa personal är anställd.
- e) Antalet avtal och/eller storleken på omsättningen i den medlemsstat där företaget är etablerat, varvid den särskilda situationen för bland annat nyetablerade företag och små och medelstora företag ska beaktas.

3. För att avgöra om en utstationerad arbetstagare tillfälligt utför sitt arbete i en annan medlemsstat än den där han eller hon vanligtvis arbetar ska alla faktiska omständigheter som kännetecknar arbetet och arbetstagarens situation beaktas. Exempel på sådana omständigheter är framför allt följande:

- a) Om arbetet utförs under en begränsad tidsperiod i en annan medlemsstat.
- b) Den dag då utstationeringen påbörjats.
- c) Om utstationeringen sker till en annan medlemsstat än den i eller från vilken den utstationerade arbetstagaren vanligtvis utför sitt arbete i enlighet med förordning (EG) nr 593/2008 (Rom I) och/eller Romkonventionen.
- d) Om den utstationerade arbetstagaren återvänder till eller förväntas återuppta sitt arbete i den medlemsstat varifrån denne utstationerats efter att ha slutfört det arbete eller det tillhandahållande av tjänster som var syftet med utstationeringen.
- e) Verksamhetens karaktär.
- f) Om resa, kost och logi tillhandahålls eller ersätts av den arbetsgivare som utstationerar arbetstagaren, och i så fall hur detta tillhandahålls eller metoden för ersättning.
- g) Om samma eller en annan (utstationerad) arbetstagare under tidigare perioder innehaft tjänsten.

4. Om en eller flera av de faktiska omständigheter som anges i punkterna 2 och 3 inte är för handen ska detta inte automatiskt förhindra att en situation betraktas som utstationering. Bedömningen av dessa omständigheter ska anpassas i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till varje situations särdrag.

5. De omständigheter som avses i den här artikeln och som används av de behöriga myndigheterna vid helhetsbedömningen av om en situation är en faktisk utstationering eller inte får också beaktas för att fastställa om en person är en arbetstagare i enlighet med definitionen i artikel 2.2 i direktiv 96/71/EG. Medlemsstaterna bör bland annat utgå från faktiska omständigheter som hur arbetet utförs, arbetstagarens ställning- och ersättning, oavsett hur parternas inbördes förhållande regleras, antingen enligt avtal eller annan överenskommelse mellan parterna.

KAPITEL II

TILLGÅNG TILL INFORMATION

Artikel 5

Förbättrad tillgång till information

1. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att information om de arbets- och anställningsvillkor som avses i artikel 3 i direktiv 96/71/EG och som ska tillämpas och uppfyllas av tjänsteleverantörerna finns allmänt tillgänglig utan kostnad och på ett tydligt, öppet, fullständigt och lättillgängligt sätt på distans och på elektronisk väg, i format och i enlighet med webbstandarder som gör åtkomst möjlig för personer med funktionsnedsättning samt som gör det möjligt för förbindelsekontoren eller andra behöriga nationella instanser som avses i artikel 4 i direktiv 96/71/EG att utföra sina arbetsuppgifter effektivt.
2. I syfte att ytterligare förbättra tillgången till information ska medlemsstaterna
  - a) på ett tydligt, detaljerat och användarvänligt sätt och i ett tillgängligt format på en enda officiell nationell webbplats och på andra lämpliga sätt ange vilka arbets- och anställningsvillkor och/eller vilka delar av deras nationella och/eller regionala rätt som gäller för arbetstagare som är utstationerade på deras territorium,
  - b) se till att det finns allmänt tillgänglig information på den enda officiella nationella webbplatsen och på andra lämpliga sätt om vilka kollektivavtal som är tillämpliga, och på vilka de är tillämpliga, samt vilka arbets- och anställningsvillkor som tjänsteleverantörer från övriga medlemsstater ska tillämpa i enlighet med direktiv 96/71/EG, inklusive när så är lämpligt länkar till befintliga webbsidor och andra kontaktpunkter, särskilt för de av arbetsmarknadens parter som är berörda,
  - c) kostnadsfritt göra informationen tillgänglig för arbetstagare och tjänsteleverantörer på det eller de officiella språken i värdmedlemsstaten och på de mest relevanta språken, med beaktande av behoven på arbetsmarknaden, varvid valet ska överlätas till värdmedlemsstaten; den informationen ska om möjligt göras tillgänglig i en broschyr med en sammanfattning av de viktigaste tillämpliga arbetsvillkoren, inklusive en beskrivning av förfarandena för inlämning av klagomål, och på begäran även i format som är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning; mer detaljerad information om arbetsvillkor och sociala villkor som gäller för utstationerade arbetstagare, inbegripet om arbetsmiljö, ska kostnadsfritt göras lätt att tillgå,
  - d) göra den relevanta informationen mer tillgänglig och tydlig, framför allt den information som finns på den enda nationella officiella webbplatsen och som avses i led a,
  - e) ange en kontaktperson vid förbindelsekontoret som är ansvarig för informationsförfrågningar,
  - f) hålla informationen i faktabladen om medlemsstaterna uppdaterad.
3. Kommissionen ska fortsätta att stödja medlemsstaterna när det gäller tillgång till information.
4. När de arbets- och anställningsvillkor som avses i artikel 3 i direktiv 96/71/EG i enlighet med nationell rätt, tradition och praxis, och med respekt för arbetsmarknadens parters självständighet, anges i kollektivavtal i enlighet med artikel 3.1 och 3.8 i det direktivet, ska medlemsstaterna se till att dessa villkor på ett tillgängligt och öppet sätt tillhandahålls tjänsteleverantörer från andra medlemsstater och utstationerade arbetstagare, och ska för detta ändamål involvera arbetsmarknadens parter. Den relevanta informationen bör framför allt omfatta de olika minimilönerna och de komponenter som ingår i dessa, metoden för att beräkna den lön som ska betalas ut samt, i relevanta fall, kriterierna för att ingå i olika lönekategorier.
5. Medlemsstaterna ska ange de organ eller myndigheter som arbetstagare och företag kan vända sig till för att få allmän information om nationell rätt och praxis i fråga om sina rättigheter och skyldigheter på medlemsstaternas territorium.

KAPITEL III

ADMINISTRATIVT SAMARBETE

Artikel 6

Ömsesidigt bistånd – allmänna principer

1. Medlemsstaterna ska ha ett nära samarbete och utan onödigt dröjsmål bistå varandra för att underlätta genomförandet, tillämpningen och efterlevnaden av det här direktivet och direktiv 96/71/EG.

2. Medlemsstaternas samarbete ska särskilt bestå i att svara på motiverade begäranden om information från behöriga myndigheter och att genomföra kontroller, inspektioner och utredningar när det gäller sådan utstationering av arbetstagare som avses i artikel 1.3 i direktiv 96/71/EG, inklusive utredning av bristande efterlevnad eller missbruk av tillämpliga bestämmelser om utstationering av arbetstagare. Förfrågningar om information inbegriper information om en eventuell indrivning av administrativa sanktionsavgifter, eller delgivning av ett beslut om att påföra sådana sanktionsavgifter som avses i kapitel VI.

3. Medlemsstaternas samarbete får också inbegripa sändande och delgivning av handlingar.

4. För att besvara en begäran om bistånd från de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat ska medlemsstaterna säkerställa att tjänsteleverantörer som är etablerade på deras territorium förser sina behöriga myndigheter med all information som krävs för att deras verksamhet ska kunna övervakas i enlighet med deras nationella lagstiftning. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder om informationen inte tillhandahålls.

5. Om en medlemsstat har svårt att tillmötesgå en begäran om information eller att genomföra kontroller, inspektioner eller utredningar, ska den utan dröjsmål underrätta den medlemsstat som begärt informationen i syfte att finna en lösning.

Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder då den underrättats, i förekommande fall genom IMI, om fortlöpande problem med informationsutbytet eller ihållande vägran att tillhandahålla information.

6. Medlemsstaterna ska tillhandahålla den information som begärts av en annan medlemsstat eller av kommissionen i elektroniskt format inom följande tidsfrister:

a) I brådskande fall som kräver registerkontroll, exempelvis för bekräftelse av momsregistrering, för kontroll av att etablering i en annan medlemsstat föreligger: så snabbt som möjligt och senast två arbetsdagar efter det att förfrågan inkommit.

I begäran ska det tydligt anges varför ärendet är brådskande, inklusive vissa detaljer för att styrka denna brådskande.

b) För alla andra förfrågningar om information: senast 25 arbetsdagar efter det att förfrågan inkommit, såvida inte medlemsstaterna i samförstånd enas om en kortare tidsfrist.

7. Medlemsstaterna ska se till att de register där tjänsteleverantörer är inskrivna och som de behöriga myndigheterna inom deras territorium har tillgång till, är tillgängliga på samma villkor för övriga medlemsstaters motsvarande behöriga myndigheter för genomförandet av detta direktiv och direktiv 96/71/EG, i den mån medlemsstaterna har fört in dessa register i IMI.

8. Medlemsstaterna ska säkerställa att den information som utbyts mellan, och den information som tas emot av, de organ som avses i artikel 2 a endast används i det ärende för vilket den har begärts.

9. Inga avgifter får tas ut i samband med det ömsesidiga administrativa samarbetet och biståndet.

10. En förfrågan om information ska inte hindra de behöriga myndigheterna från att vidta åtgärder i enlighet med gällande nationell rätt och unionsrätten för att utreda och förhindra påstådda åsidosättanden av direktiv 96/71/EG eller det här direktivet.

Artikel 7

Medlemsstaternas roll inom ramen för administrativt samarbete

1. I enlighet med de principer som fastställs i artiklarna 4 och 5 i direktiv 96/71/EG är värdmedlemsstatens myndigheter, vid behov i samarbete med myndigheterna i etableringsmedlemsstaten, skyldiga att under den period som en arbetstagare är utstationerad i en annan medlemsstat inspektera efterlevnaden av de arbets- och anställningsvillkor som enligt direktiv 96/71/EG ska följas.
2. Den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad ska fortsätta att övervaka, kontrollera och vidta nödvändiga tillsyns- eller verkställighetsåtgärder, i enlighet med sin nationella rätt, praxis och administrativa förfaranden, när det gäller arbetstagare som är utstationerade i en annan medlemsstat.
3. Den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad ska bistå den medlemsstat dit utstationeringen görs för att säkerställa att de villkor som är tillämpliga enligt direktiv 96/71/EG och det här direktivet är uppfyllda. Den skyldigheten ska inte på något sätt begränsa möjligheterna för den medlemsstat dit utstationeringen sker att övervaka, kontrollera eller vidta nödvändiga tillsyns- eller verkställighetsåtgärder i enlighet med det här direktivet och direktiv 96/71/EG.
4. I de fall då det föreligger omständigheter som tyder på oegentligheter ska en medlemsstat på eget initiativ och utan onödigt dröjsmål överlämna all relevant information till den berörda medlemsstaten.
5. De behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten får också, för varje tillfälle då tjänster tillhandahålls eller för varje tjänsteleverantör, begära att de behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaten ger information om huruvida tjänsteleverantören är lagligen etablerad, följer god sed och inte har brutit mot tillämpliga bestämmelser. De behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaten ska lämna dessa uppgifter i enlighet med artikel 6.
6. De skyldigheter som fastställs i den här artikeln ska inte innebära någon skyldighet för etableringsmedlemsstaten att utföra faktiska undersökningar och kontroller på den medlemsstats territorium där tjänsten tillhandahålls. Sådana undersökningar och kontroller får utföras av myndigheterna i värdmedlemsstaten, på eget initiativ eller på begäran av behöriga myndigheter i etableringsmedlemsstaten, i enlighet med artikel 10 och i överensstämmelse med den tillsynsbehörighet som finns i värdmedlemsstatens nationella rätt, praxis och administrativa förfaranden och i överensstämmelse med unionsrätten.

Artikel 8

Kompletterande åtgärder

1. Medlemsstaterna ska, med kommissionens bistånd, vidta kompletterande åtgärder för att utveckla, underlätta och främja utbytet mellan de tjänstemän som ansvarar för det administrativa samarbetet, för det ömsesidiga biståndet samt för kontrollen och genomförandet av tillämpliga bestämmelser. Medlemsstaterna får också vidta kompletterande åtgärder för att stödja organisationer som tillhandahåller information till utstationerade arbetstagare.
  2. Kommissionen ska bedöma behovet av ekonomiskt stöd för att ytterligare förbättra det administrativa samarbetet och öka det ömsesidiga förtroendet genom projekt, t.ex. genom utbyte av berörda tjänstemän och utbildning, samt genom att utveckla, underlätta och främja god praxis, även hos arbetsmarknadens parter på unionsnivå, t.ex. genom att utveckla och uppdatera databaser och gemensamma webbplatser med allmän eller sektorsspecifik information om gällande arbets- och anställningsvillkor som ska följas och genom att samla in och utvärdera fullständiga uppgifter om utstationeringsprocessen.
- Om kommissionen finner att ett sådant behov föreligger ska den, utan att det påverkar Europaparlamentets och rådets befogenheter i budgetförfarandet, använda tillgängliga finansieringsinstrument för att stärka det administrativa samarbetet.
3. Kommissionen och medlemsstaterna får, under förutsättning att arbetsmarknadens parter självständighet respekteras, tillförsäkra lämpligt stöd till relevanta initiativ från arbetsmarknadens parter på unionsnivå och nationell nivå som syftar till att informera företag och arbetstagare om de arbets- och anställningsvillkor som fastställs i detta direktiv och direktiv 96/71/EG.

KAPITEL IV

KONTROLL AV EFTERLEVNADEN

Artikel 9

Administrativa krav och kontrollåtgärder

1. Medlemsstaterna får endast införa de administrativa krav och kontrollåtgärder som är nödvändiga för att man effektivt ska kunna övervaka att de skyldigheter som fastställs i detta direktiv och direktiv 96/71/EG fullgörs, förutsatt att kraven och åtgärderna är motiverade och proportionella i enlighet med unionsrätten.

För dessa ändamål får medlemsstaterna särskilt införa följande åtgärder:

- a) Kravet att en tjänsteleverantör som är etablerad i en annan medlemsstat ska göra en enkel anmälan till behöriga nationella myndigheter senast när tillhandahållandet av tjänster påbörjas, varvid anmälan ska göras på det eller (ett av) de officiella språken i värdmedlemsstaten eller på något annat andra språk som värdmedlemsstaten godtagit, samt innehålla alla relevanta uppgifter som krävs för att det ska gå att utföra faktiska kontroller på arbetsplatsen, inbegripet
    - i) tjänsteleverantörens identitet,
    - ii) det förväntade antalet klart identifierbara utstationerade arbetstagare,
    - iii) de personer som avses i leden e och f,
    - iv) utstationeringsperiodens förväntade längd och planerade start- och slutdatum,
    - v) arbetsplatsens adress(er), och
    - vi) vilka slags tjänster som ska utföras och som motiverar utstationeringen.
  - b) Kravet att tillhandahålla och/eller bevara kopior på papper eller i elektroniskt format av anställningsavtalet, eller ett motsvarande dokument enligt rådets direktiv 91/533/EEG⁽¹⁾, inklusive eventuella ytterligare upplysningar i enlighet med artikel 4 i det direktivet, lönespecifikationer, tidsrapporter där den dagliga arbetstidens början, slut och varaktighet anges samt intyg över gjorda löneutbetalningar eller kopior av motsvarande dokument under utstationeringsperioden på ett tillgängligt och tydligt angivet ställe på dess territorium, t.ex. på arbetsplatsen eller byggsplatsen; för mobila arbetstagare i transportsektorn kan det vara det lokala kontoret eller i det fordon med vilket tjänsten utförs.
  - c) Kravet att efter utstationeringsperiodens slut, på begäran av myndigheterna i värdmedlemsstaten, inom en rimlig tid tillhandahålla de handlingar som avses i led b.
  - d) Kravet att tillhandahålla en översättning av de handlingar som avses i led b till det eller (ett av) de officiella språken i värdmedlemsstaten, eller till något annat språk som godkänns av värdmedlemsstaten.
  - e) Kravet att utse en person som ska stå i förbindelse med de behöriga myndigheterna i den värdmedlemsstat där tjänsterna tillhandahålls och sända och ta emot handlingar och/eller delgivningar vid behov.
  - f) Kravet att vid behov utse en kontaktperson som ska vara en företrädare genom vilken de av arbetsmarknadens parter som är berörda kan försöka utverka att tjänsteleverantören inleder kollektiva förhandlingar inom värdmedlemsstaten, i enlighet med nationell rätt och/eller praxis, under den period tjänsterna tillhandahålls. Den personen får vara en annan än den person som avses i led e och behöver inte vara närvarande i värdmedlemsstaten, men ska på en skälig och motiverad begäran stå till förfogande.
2. Medlemsstaterna får påföra andra administrativa krav och kontrollåtgärder om situationerna eller händelseutvecklingen tyder på att befintliga administrativa krav och kontrollåtgärder inte är tillräckliga eller verkningsfulla nog för att efterlevnaden av de krav som fastställs i direktiv 96/71/EG och det här direktivet effektivt ska kunna kontrolleras, förutsatt att kraven och åtgärderna är motiverade och proportionella.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 91/533/EEG av den 14 oktober 1991 om arbetsgivares skyldighet att upplysa arbetstagarna om de regler som är tillämpliga på anställningsavtalet eller anställningsförhållandet (EGT L 288, 18.10.1991, s. 32).

3. Ingenting i denna artikel ska påverka andra skyldigheter som följer av unionslagstiftning, inklusive de som följer av rådets direktiv 89/391/EEG (¹) och förordning (EG) nr 883/2004, och/eller skyldigheter enligt nationell rätt avseende skydd för arbetstagare eller anställning av arbetstagare, förutsatt att dessa skyldigheter också gäller för företag som är etablerade i den berörda medlemsstaten och att de är motiverade och proportionella.

4. Medlemsstaterna ska se till att förfarandena och formaliteterna i samband med utstationeringen av arbetstagare i enlighet med denna artikel på ett användarvänligt sätt kan hanteras av företagen, på distans och så långt möjligt på elektronisk väg.

5. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och informera tjänsteleverantörerna om alla åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 som de tillämpar eller som de har genomfört. Kommissionen ska underrätta övriga medlemsstater om dessa åtgärder. Informationen till tjänsteleverantörerna ska göras allmänt tillgänglig på en enda nationell webbplats på det eller de mest relevanta språken, enligt vad medlemsstaten har fastställt.

Kommissionen ska noga övervaka tillämpningen av de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2, bedöma huruvida de överensstämmer med unionsrätten och i förekommande fall vidta nödvändiga åtgärder inom ramen för sina befogenheter enligt EUF-fördraget.

Kommissionen ska regelbundet rapportera till rådet om åtgärder om vilka den underrättats av medlemsstaterna och vid behov ge en lägesrapport om sin analys och/eller bedömning.

Artikel 10

Inspektioner

1. Medlemsstaterna ska se till att det införs lämpliga och effektiva kontrollsystem i enlighet med nationell rätt och praxis och att de myndigheter som utsetts enligt nationell rätt genomför effektiva och lämpliga inspektioner på deras territorier, för att kontrollera och följa upp efterlevnaden av de bestämmelser som fastställs i direktiv 96/71/EG, med beaktande av de relevanta bestämmelserna i detta direktiv, för att därigenom garantera att de bägge direktiven tillämpas och efterlevs korrekt. Trots att stickprovskontroller ska vara möjliga ska inspektionerna främst bygga på en riskbedömning som genomförs av behöriga myndigheter. Vid riskbedömningen får sådana sektorer identifieras som har en hög andel av utstationerade arbetstagare som tillhandahåller tjänster på sitt territorium. I samband med riskbedömningen får man i synnerhet beakta genomförandet av stora infrastrukturprojekt, förekomsten av långa kedjor av underentreprenörer, geografisk närhet, olika sektors särskilda problem och behov, tidigare överträdelser samt utsattheten hos vissa grupper av arbetstagare.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att inspektionerna och kontrollen av efterlevnaden med stöd av denna artikel inte är diskriminerande och/eller oproportionella och därvid beakta de relevanta bestämmelserna i detta direktiv.

3. Om det behövs information medan inspektionerna pågår, och mot bakgrund av artikel 4, ska värdmedlemsstaten och etableringsmedlemsstaten agera i enlighet med reglerna om administrativt samarbete. Framför allt ska de behöriga myndigheterna samarbeta i enlighet med reglerna och principerna i artiklarna 6 och 7.

4. I de medlemsstater där det i enlighet med nationell rätt och/eller praxis är arbetsmarknadens parter som fastställer de arbets- och anställningsvillkor för utstationerade arbetstagare som avses i artikel 3 i direktiv 96/71/EG, särskilt minimilön, inklusive arbetstid, får arbetsmarknadens parter, på lämplig nivå och i enlighet med de villkor som fastställs av medlemsstaterna, också övervaka tillämpningen av relevanta arbets- och anställningsvillkor för utstationerade arbetstagare, under förutsättning att en lämplig skyddsnivå garanteras, motsvarande den som föreskrivs i direktiv 96/71/EG och det här direktivet.

5. De medlemsstater där yrkesinspektionerna inte har någon behörighet i fråga om kontroll av arbetsförhållandena och/eller arbets- och anställningsvillkor för utstationerade arbetstagare får, i enlighet med nationell rätt och/eller praxis, införa, ändra eller behålla bestämmelser, förfaranden och mekanismer som garanterar respekten för dessa arbets- och anställningsvillkor, förutsatt att bestämmelserna ger berörda personer samma skydd som det som följer av direktiv 96/71/EG och det här direktivet.

(¹) Rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet (EGT L 183, 29.6.1989, s. 1).

KAPITEL V

FULLGÖRANDE

Artikel 11

Försvar av rättigheter, underlättande av klagomål och efterhandsutbetalningar

1. För att se till att skyldigheterna enligt direktiv 96/71/EG, särskilt artikel 6, och det här direktivet fullgörs, ska medlemsstaterna säkerställa att det finns effektiva sätt för utstationerade arbetstagare att lämna in klagomål mot arbetsgivarna direkt samt rätt att inleda rättsliga och administrativa förfaranden, även i den medlemsstat där arbetstagarna är eller har varit utstationerade, i de fall då arbetstagarna anser att de drabbats av förlust eller skada på grund av att tillämpliga bestämmelser inte följts, även efter det att det anställningsförhållande under vilket den påstådda underlåtelsen inträffade har avslutats.

2. Punkt 1 ska gälla utan att det påverkar behörigheten för domstolarna i medlemsstaterna, enligt vad som föreskrivs särskilt i relevanta unionsrättsakter och/eller internationella konventioner.

3. Medlemsstaterna ska se till att fackföreningar och andra tredje parter, t.ex. sammanslutningar, organisationer och andra juridiska personer som enligt de kriterier som anges i nationell rätt har ett berättigat intresse av att säkerställa att det här direktivet och direktiv 96/71/EG efterlevs, på arbetstagarens eller arbetsgivarens vägnar eller för att stödja denne, med dennes godkännande får delta i de rättsliga eller administrativa förfaranden som syftar till att genomföra detta direktiv och direktiv 96/71/EG och/eller att säkerställa efterlevnaden av skyldigheterna enligt det här direktivet och direktiv 96/71/EG.

4. Punkterna 1 och 3 ska tillämpas utan att det påverkar följande:

- a) Nationella bestämmelser om preskriptionstider eller tidsfrister för att vidta sådana åtgärder, förutsatt att de inte anses kunna praktiskt taget omöjliggöra eller överdrivet försvåra utövandet av dessa rättigheter.
- b) Andra befogenheter och kollektiva rättigheter för arbetsmarknadens parter samt för företrädare för arbetstagare och arbetsgivare, i enlighet med nationell rätt och/eller praxis.
- c) Nationella bestämmelser som rör ombud och försvar vid domstol.

5. Utstationerade arbetstagare som inleder rättsliga eller administrativa förfaranden i den mening som avses i punkt 1 ska skyddas mot all ogynnsam behandling från deras arbetsgivares sida.

6. Medlemsstaterna ska se till att arbetsgivaren för den utstationerade arbetstagaren är ansvarig för alla berättigade förmåner som följer av avtalsförhållandet mellan arbetsgivaren och den utstationerade arbetstagaren.

Medlemsstaterna ska särskilt se till att det finns lämpliga förfaranden för att säkerställa att de utstationerade arbetstagarna kan ta emot följande:

- a) Eventuella inestående nettolöner som skulle ha utbetalats i enlighet med de tillämpliga arbets- och anställningsvillkoren i artikel 3 i direktiv 96/71/EG.
- b) Eventuella efterhandsutbetalningar eller återbetalningar av skatter eller socialförsäkringsavgifter, som felaktigt dragits av från deras löner.
- c) En återbetalning av överdrivna kostnader i förhållande till nettolönen eller logins kvalitet, som innehållits eller dragits av från lönen för logi som tillhandahållits av arbetsgivaren.
- d) I förekommande fall, inbetalningar från arbetsgivaren till gemensamma fonder eller arbetsmarknadsinstitutioner, som felaktigt dragits av från deras löner.

Detta stycke ska också tillämpas då de utstationerade arbetstagarna har återvänt från den medlemsstat dit utstationeringen skedde.

Artikel 12

Underentreprenörer och ansvarsfrågor

1. För att åtgärda bedrägerier och missbruk får medlemsstaterna, efter samråd med de av arbetsmarknadens parter som är berörda i enlighet med nationell rätt och/eller praxis, vidta ytterligare åtgärder på icke-diskriminerande och proportionerlig grund för att vid kedjor av underentreprenörer se till att en entreprenör till vilken en arbetsgivare (tjänsteleverantör) som omfattas av artikel 1.3 i direktiv 96/71/EG är en direkt underentreprenör, utöver eller i stället för arbetsgivaren kan hållas ansvarig av den utstationerade arbetstagaren när det gäller eventuell inestående nettolön motsvarande minimilön och/eller avgifter till gemensamma fonder eller arbetsmarknadsinstitutioner, förutsatt att dessa omfattas av artikel 3 i direktiv 96/71/EG.

2. När det gäller de verksamheter som anges i bilagan till direktiv 96/71/EG ska medlemsstaterna fastställa åtgärder som vid kedjor av underentreprenörer säkerställer att utstationerade arbetstagare kan hålla den entreprenör till vilken deras arbetsgivare är en direkt underentreprenör ansvarig, utöver eller i stället för arbetsgivaren, för efterlevnaden av de utstationerade arbetstagarnas rättigheter enligt punkt 1 i denna artikel.

3. Det ansvar som avses i punkterna 1 och 2 ska begränsas till sådana rättigheter som arbetstagaren förvärvat under avtalsförhållandet mellan entreprenören och dennes underentreprenörer.

4. Medlemsstaterna får, i överensstämmelse med unionsrätten, likaledes föreskriva striktare ansvarsbestämmelser i nationell rätt, om dessa är icke-diskriminerande och proportionella när det gäller omfattningen av ansvaret för underentreprenörer. Medlemsstaterna får också i enlighet med unionsrätten föreskriva om sådant ansvar inom andra sektorer än dem som avses i bilagan till direktiv 96/71/EG.

5. Medlemsstaterna får i de fall som avses i punkterna 1, 2 och 4 föreskriva att en entreprenör som har uppfyllt skyldigheten att vidta rimliga kontrollåtgärder enligt nationell rätt inte ska hållas ansvarig.

6. I stället för de ansvarsbestämmelser som avses i punkt 2 får medlemsstaterna i enlighet med unionsrätten och nationell rätt och/eller praxis vidta andra lämpliga åtgärder som i ett direkt underentreprenadförhållande möjliggör effektiva och proportionella sanktioner mot entreprenören, i syfte att komma tillrätta med bedrägerier och missbruk i situationer där det är svårt för arbetstagarna att hävda sina rättigheter.

7. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om åtgärder som vidtagits enligt denna artikel och ska göra informationen allmänt tillgänglig på det eller de språk som medlemsstaterna bedömer vara mest relevant(a).

Med avseende på punkt 2 ska informationen till kommissionen omfatta uppgifter om ansvaret vid underentreprenader.

Med avseende på punkt 6 ska informationen till kommissionen omfatta uppgifter om de alternativa nationella åtgärdernas effektivitet när det gäller de ansvarsbestämmelser som avses i punkt 2.

Kommissionen ska göra denna information tillgänglig för de andra medlemsstaterna.

8. Kommissionen ska noga övervaka tillämpningen av denna artikel.

KAPITEL VI

GRÄNSÖVERSKRIDANDE VERKSTÄLLIGHET AV EKONOMISKA ADMINISTRATIVA SANKTIONSavgIFTER

Artikel 13

Tillämpningsområde

1. Utan att det påverkar de verktyg och möjligheter som föreskrivs eller kan komma att föreskrivas i annan unionslagstiftning, ska principerna om ömsesidigt bistånd och ömsesidigt erkännande liksom de åtgärder och förfaranden som föreskrivs i detta kapitel tillämpas vid gränsöverskridande verkställighet av ekonomiska administrativa sanktionsavgifter som ålagts en tjänsteleverantör som är etablerad i en medlemsstat för bristande efterlevnad av gällande bestämmelser om utstationering av arbetstagare i en annan medlemsstat.

2. Detta kapitel ska tillämpas på ekonomiska administrativa sanktionsavgifter, inbegripet avgifter och tilläggsavgifter, för bristande efterlevnad av direktiv 96/71/EG eller detta direktiv, vilka ålagts av behöriga myndigheter eller bekräftats av administrativa eller rättsliga organ eller, i förekommande fall, följer av utslag från arbetsrättsliga tvistlösningsorgan.

Detta kapitel ska inte tillämpas på verkställigheten av sanktioner som omfattas av tillämpningsområdet för rådets rambeslut 2005/214/RIF ⁽¹⁾, rådets förordning (EG) nr 44/2001 ⁽²⁾ eller rådets beslut 2006/325/EG ⁽³⁾.

Artikel 14

Utseende av behöriga myndigheter

Varje medlemsstat ska genom IMI informera kommissionen om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell rätt har behörighet med avseende på detta kapitel. Medlemsstaterna får, om deras förvaltningsstruktur så kräver, utse en eller flera centrala myndigheter med ansvar för administrativt översändande och mottagande av begäranden och för bistånd till andra relevanta myndigheter.

Artikel 15

Allmänna principer – ömsesidigt bistånd och erkännande

1. På den sökande myndighetens begäran ska den anmodade myndigheten, om inte annat följer av artiklarna 16 och 17,

a) driva in administrativa sanktionsavgifter som behöriga myndigheter har påfört i enlighet med lagstiftning och förfaranden i den sökande medlemsstaten eller som administrativa eller rättsliga organ, och/eller arbetsdomstolar i förekommande fall, har bekräftat och som inte längre kan överklagas, eller

b) delge ett beslut om sådana sanktionsavgifter.

Den sökande myndigheten ska dessutom delge eventuella andra handlingar som är relevanta med avseende på indrivningen av sådana sanktionsavgifter, inbegripet en dom eller ett slutligt beslut, vilket kan ta formen av en bestyrkt kopia, som utgör rättslig grund och exekutionstitel för begäran om indrivning.

⁽¹⁾ Rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (EUT L 76, 22.3.2005, s. 16).

⁽²⁾ Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 16.1.2001, s. 1).

⁽³⁾ Rådets beslut 2006/325/EG av den 27 april 2006 om ingående av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 120, 5.5.2006, s. 22).

2. Den sökande myndigheten ska säkerställa att begäran om indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift görs i överensstämmelse med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den medlemsstaten.

En sådan begäran ska endast göras om den sökande myndigheten är förhindrad att genomföra indrivning eller delgivning i enlighet med sina lagar, författningar och administrativa praxis.

Den sökande myndigheten får inte göra någon begäran om indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift i de fall då sanktionsavgiften, liksom de bakomliggande fordringarna och/eller de instrument som används för verkställighet i den sökande medlemsstaten, är föremål för bestridande eller överklagande i denna medlemsstat.

3. Den behöriga myndighet som anmodats att indriva administrativa sanktionsavgifter eller att delge ett beslut om en sådan sanktionsavgift, som har översänts i enlighet med detta kapitel och artikel 21, ska godta begäran utan krav på några vidare formaliteter och genast vidta alla nödvändiga åtgärder för att verkställa den, såvida den anmodade myndigheten inte beslutar att åberopa någon av de vägransgrunder som anges i artikel 17.

4. När administrativa sanktionsavgifter indrivs eller ett beslut om sådana sanktionsavgifter delges ska den anmodade myndigheten agera i enlighet med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten som är tillämpliga på samma, eller i brist på detta, liknande, överträdelser eller beslut.

Delgivning av ett beslut om administrativa sanktionsavgifter av den anmodade myndigheten och begäran om indrivning, i enlighet med gällande lagar, författningar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten, ska anses ha samma verkan som om den hade gjorts av den sökande medlemsstaten.

Artikel 16

Begäran om indrivning eller delgivning

1. Den sökande myndighetens begäran om indrivning av administrativa sanktionsavgifter och delgivning av ett beslut om sådana sanktionsavgifter ska göras utan obehörigt dröjsmål i form av ett enhetligt instrument och innehålla åtminstone följande uppgifter:

- a) Namn och känd adress för adressaten, liksom andra relevanta upplysningar för att identifiera denne.
- b) En sammanfattning av fakta och omständigheter kring överträdelsen, dess art samt de relevanta tillämpliga bestämmelserna.
- c) Exekutionstiteln för indrivning i den sökande medlemsstaten och övriga relevanta upplysningar eller handlingar, även rättsliga dokument, som gäller den bakomliggande fordran, de administrativa sanktionsavgifterna.
- d) Namn, adress och övriga kontaktuppgifter för den behöriga myndighet som ansvarar för bedömningen av sanktionsavgifterna samt, om det rör sig om ett annat organ, för det behöriga organ som kan lämna ytterligare upplysningar om sanktionsavgifterna eller möjligheterna att bestrida ett betalningskrav eller ett beslut om betalningskrav.

2. Dessutom ska begäran innehålla uppgift om följande:

- a) Vid delgivning av ett beslut, ändamålet med och tidsfristen för delgivningen.
- b) Vid en begäran om indrivning, det datum då domen eller beslutet har blivit verkställbar(t) eller slutlig(t), en beskrivning av sanktionsavgifternas slag och storlek, eventuella datum av relevans för verkställigheten, inbegripet om och i så fall hur beslutet eller domen delgetts den eller de svarande och/eller avkunnats i dennes eller dessas utelämnande, samt en bekräftelse från den sökande myndigheten om att sanktionsavgiften som inte längre kan överklagas, samt den bakomliggande fordran som begäran gäller och dess olika delar.

3. Den anmodade myndigheten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att underrätta tjänsteleverantören om begäran om indrivning eller om beslutet om administrativa sanktionsavgifter samt relevanta handlingar, när så krävs, i enlighet med sin nationella rätt och/eller praxis, så snart som möjligt och senast en månad efter mottagandet av begäran.

Den anmodade myndigheten ska så snart som möjligt underrätta den sökande myndigheten om

- a) vilka indrivnings- och delgivningsåtgärder som vidtagits med anledning av begäran och särskilt om datumet för delgivningen till adressaten,
- b) vägransgrunderna i enlighet med artikel 17, om den anmodade myndigheten avslår en begäran om indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller en begäran om delgivning av ett beslut om en administrativ sanktionsavgift.

Artikel 17

Vägransgrunder

De anmodade myndigheterna ska inte vara skyldiga att verkställa en begäran om indrivning eller delgivning om begäran inte innehåller de uppgifter som avses i artikel 16.1 och 16.2, eller om den är ofullständig eller uppenbarligen inte motsvarar det bakomliggande beslutet.

Dessutom får de anmodade myndigheterna vägra att verkställa en begäran om indrivning om

- a) det uppenbart framgår av den anmodade myndighetens utredningar att de kostnader eller resurser som beräknas krävas för att driva in sanktionsavgifterna inte står i proportion till det belopp som ska drivas in eller skulle ge upphov till betydande svårigheter,
- b) de sammanlagda sanktionsavgifterna understiger 350 EUR eller motsvarande belopp,
- c) grundläggande rättigheter och friheter för svarande samt rättsprinciper som gäller för dem, som anges i den anmodade medlemsstatens författning, inte respekterats.

Artikel 18

Uppskjutande av förfarandet

1. Om de administrativa sanktionsavgifterna och/eller den bakomliggande fordran under indrivnings- eller delgivningsförfarandets gång bestrids eller överklagas av berörd tjänsteleverantör eller en berörd part ska det gränsöverskridande förfarandet för verkställighet av de administrativa sanktionsavgifterna uppskjutas i väntan på beslut i ärendet av lämpligt behörigt organ eller lämplig behörig myndighet i den sökande medlemsstaten.

Eventuella bestridanden eller överklaganden ska sändas till lämpligt behörigt organ eller lämplig behörig myndighet i den sökande medlemsstaten.

Den sökande myndigheten ska utan dröjsmål underrätta den anmodade myndigheten om denna åtgärd.

2. Tvister som rör verkställighetsåtgärder som vidtagits i den anmodade medlemsstaten eller giltigheten av en delgivning som utförts av en anmodad myndighet ska prövas av behörigt organ eller behörig rättslig myndighet i den medlemsstaten i enlighet med dess lagar och bestämmelser.

Artikel 19

Kostnader

1. Belopp som drivits in med avseende på de sanktionsavgifter som avses i detta kapitel ska tillfalla den anmodade myndigheten.

Den anmodade myndigheten ska driva in beloppen i sin medlemsstats valuta, i enlighet med de lagar, förordningar och administrativa förfaranden eller praxis som gäller för liknande fordringar i den medlemsstaten.

Den anmodade myndigheten ska vid behov, i enlighet med nationell rätt och praxis, räkna om sanktionsavgiften till den anmodade medlemsstatens valuta till den växelkurs som gällde vid den tidpunkt då sanktionsavgiften påfördes.

2. Medlemsstaterna ska inte kräva ersättning från varandra för de kostnader som uppstått genom det ömsesidiga bistånd de ger varandra i enlighet med detta direktiv eller som ett resultat av tillämpningen av direktivet.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 20

Sanktioner

Medlemsstaterna ska föreskriva sanktioner för överträdelser av nationella bestämmelser som har utfärdats med tillämpning av detta direktiv och ska vidta de åtgärder som krävs för att se till att dessa sanktioner genomförs och efterlevs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla dessa bestämmelser till kommissionen senast den 18 juni 2016, och alla senare ändringar som gäller dem så snart som möjligt.

Artikel 21

Informationssystemet för den inre marknaden

1. Det administrativa samarbete och det ömsesidiga biståndet mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna som föreskrivs i artiklarna 6, 7, 10.3 och 14–18 ska genomföras genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI), som inrättats genom förordning (EU) nr 1024/2012.

2. Medlemsstaterna får tillämpa bilaterala avtal eller överenskommelser om administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd mellan behöriga myndigheter i fråga om tillämpningen av och tillsynen över de arbets- och anställningsvillkor för utstationerade arbetstagare som avses i artikel 3 i direktiv 96/71/EG, så länge dessa avtal eller överenskommelser inte negativt påverkar de berörda arbetstagarnas och företagens rättigheter och skyldigheter.

Medlemsstaterna ska informera kommissionen om de bilaterala avtal eller överenskommelser som de tillämpar och göra texten i dessa bilaterala avtal allmänt tillgänglig.

3. När det gäller de bilaterala avtal eller överenskommelser som avses i punkt 2 ska de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna använda IMI i största möjliga utsträckning. Under alla omständigheter ska en behörig myndighet i en av de berörda medlemsstaterna som använt IMI också använda systemet för all uppföljning, såvida detta är möjligt.

Artikel 22

Ändring av förordning (EU) nr 1024/2012

I bilagan till förordning (EU) nr 1024/2012 ska följande punkter läggas till:

- *6. Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (*): artikel 4.
7. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om genomförande av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen) (**): artiklarna 6, 7, 10.3 och 14–18.

(*) EGT L 18, 21.1.1997, s. 1.

(**) EUT L 159 28.5.2014, s. 11”

Artikel 23

Införlivande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 18 juni 2016. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska fastställas av medlemsstaterna.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 24

Översyn

1. Kommissionen ska se över tillämpningen och genomförandet av detta direktiv.

Senast den 18 juni 2019 ska kommissionen lägga fram en rapport om dess tillämpning och genomförande för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och vid behov föreslå nödvändiga ändringar.

2. I översynen ska kommissionen, efter samråd med medlemsstaterna och, vid behov, arbetsmarknadens parter på unionsnivå, framför allt bedöma

- a) om de faktiska omständigheter som används vid fastställandet av om en faktisk utstationering föreligger är nödvändiga och lämpliga samt möjligheten att ändra befintliga faktiska omständigheter eller fastställa nya faktiska omständigheter som ska beaktas då det avgörs om ett företag är seriöst och om en utstationerad arbetstagare utför sitt arbete på tillfälligt basis, i den mening som avses i artikel 4,
- b) om de uppgifter om utstationeringen som föreligger är tillräckliga,
- c) om de nationella kontrollåtgärderna tillämpas på lämpligt och adekvat sätt, mot bakgrund av erfarenheterna från och effektiviteten i systemet med administrativt samarbete och utbyte av information, utvecklingen av mer enhetliga standardiserade dokument, införandet av gemensamma principer eller standarder för fältinspektioner av utstationeringen av arbetstagare samt den tekniska utvecklingen, enligt vad som avses i artikel 9,
- d) vilka ansvarsåtgärder och/eller andra åtgärder som införts för att gällande bestämmelser ska följas inom kedjor av underentreprenörer och för att de som arbetar där ska få ett effektivt skydd av sina rättigheter, enligt vad som avses i artikel 12,
- e) hur man tillämpat bestämmelserna om gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter, framför allt mot bakgrund av erfarenheterna av systemet och av hur effektivt det fungerat, enligt vad som fastställs i kapitel VI,
- f) hur man använt bilaterala avtal eller överenskomelser i samband med IMI, varvid hänsyn vid behov ska tas till den rapport som avses i artikel 25.1 i förordning (EU) nr 1024/2012,
- g) om det går att anpassa de tidsfrister som fastställts i artikel 6.6 för tillhandahållandet av den information som efterfrågats av medlemsstaterna eller kommissionen, i syfte att förkorta dessa tidsfrister, med hänsyn tagen till de framsteg som gjorts med funktionen och användningen av IMI.

Artikel 25

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 26

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 15 maj 2014.

På Europaparlamentets vägnar
M. SCHULZ
Ordförande

På rådets vägnar
D. KOURKOULAS
Ordförande

Gemensamt uttalande från Europaparlamentet, rådet och kommissionen om artikel 4.3 g

Huruvida den tjänst som den utstationerade arbetstagaren tillfälligt innehar för att utföra sitt arbete i samband med tillhandahållandet av tjänster har innehafts av samma eller av en annan (utstationerad) arbetstagare under tidigare perioder utgör endast en av de faktorer som kan beaktas vid den totala bedömning av den faktiska situationen som ska göras i tveksamma fall.

Enbart det faktum att det kan vara en av faktorerna bör inte på något sätt tolkas som ett förbud mot att ersätta en utstationerad arbetstagare med en annan utstationerad arbetstagare eller som ett hinder för att göra detta, något som särskilt kan följa med tjänster som tillhandahålls säsongvis, cykliskt eller återkommande.

Sammanfattning av betänkandet

Utredningens uppdrag

Den 15 maj 2014 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), förkortat tillämpningsdirektivet.

Vårt uppdrag har varit att dels föreslå hur tillämpningsdirektivet ska genomföras i svensk rätt, dels bedöma om svensk rätt är förenlig med tillämpningsdirektivet och utarbeta de författningsförslag som behövs för att anpassa svensk lagstiftning till direktivet när det gäller bl.a.

- vem som ska anses som en utstationerad arbetstagare,
- förbättrad tillgång till information,
- administrativt samarbete mellan myndigheter,
- nationella kontrollåtgärder,
- inspektioner och annan bevakning,
- underlättande av klagomål, och
- gränsöverskridande verkställighet av administrativa sanktionsavgifter.

Utredningen har uppfattat att det ingår i uppdraget att vid behov också lämna förslag på förordningsändringar.

Syftet med tillämpningsdirektivet är att ge en ram med en uppsättning lämpliga bestämmelser, åtgärder och kontrollmekanismer som syftar till att förbättra och öka enhetligheten i genomförandet, tillämpningen och efterlevnaden av direktivet 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (utstationeringsdirektivet) samt åtgärder för att förhindra att regler missbrukas eller kringgås och sanktioner för detta.

Om tillämpningsdirektivet

Utstationeringsdirektivet antogs den 16 december 1996. Det fastställer att vissa arbets- och anställningsvillkor som gäller i värdstaten (den hårda kärnan) ska tillämpas när en arbetsgivare utstationerar arbetstagare till en annan medlemsstat. Utstationeringsdirektivet innehåller emellertid inte de materiella bestämmelser som ska gälla inom den hårda kärnan, eftersom innehållet i de materiella bestämmelserna varierar mellan medlemsstaterna. Det syftar inte heller till att harmonisera innehållet i de olika medlemsstaternas materiella bestämmelser inom den hårda kärnan.

Tillämpningsdirektivet syftar till att se till att genomförandet, tillämpningen och efterlevnaden av utstationeringsdirektivet förbättras och blir mer enhetligt genom att skapa en gemensam allmän ram med ändamålsenliga bestämmelser och åtgärder.

Våra förslag

Prop. 2016/17:26

Bilaga 2

Vi föreslår att bestämmelser som syftar till att genomföra tillämpningsdirektivet införs dels i lag, dels i förordning. En ny lag och en ny förordning om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa administrativa avgifter föreslås, samt ändringar i lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare (utstationeringslagen) och i bl.a. förordningen (2013:352) om anmälningsskyldighet vid utstationering av arbetstagare. Den senare föreslås byta namn till förordningen om utstationering av arbetstagare.

På vissa områden bedömer utredningen att svensk gällande rätt uppfyller tillämpningsdirektivets krav. I dessa delar föreslår utredningen inga åtgärder.

Stärkt möjlighet till indrivning

Våra förslag om genomförandet av tillämpningsdirektivet innebär att det införs en möjlighet att över medlemsstaternas gränser verkställa administrativa avgifter för bristande efterlevnad av bestämmelser om utstationering. Det handlar om sanktioner p.g.a. att ett företag inte följt de bestämmelser som företaget är skyldigt att göra enligt utstationeringslagen. Förslagen innebär att administrativa avgifter som påförts i t.ex. Sverige, kan drivas in i en annan medlemsstat. Om ett företag som utstationerat arbetstagare i Sverige påförts administrativa avgifter p.g.a. att företaget inte följt de svenska regler som gäller vid utstationering, kan avgiften drivas in i den medlemsstat där företaget är etablerat eller bedriver verksamhet. Det blir alltså möjligt att genom Kronofogdemyndigheten, med bistånd av myndigheterna i en annan medlemsstat, driva in avgiften i den medlemsstaten. Detta innebär att det behövs ett ömsesidigt samarbete mellan medlemsstaterna. På motsvarande sätt ska därför Sverige bistå andra medlemsstater för att driva in administrativa avgifter som påförts i en annan medlemsstat.

Förslagen medverkar till att förbättra regelefterlevnaden. De företag som inte vill eller kan följa regelverket kommer inte undan utan behöver anpassa sin verksamhet. Ökad regelefterlevnad leder också till konkurrens på lika villkor.

Betänkandets lagförslag

Förslag till lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa administrativa avgifter

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Inledande bestämmelse och tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller för ömsesidigt bistånd med indrivning m.m. av administrativa avgifter, inbegripet avgifter, tilläggsavgifter och viten, för bristande efterlevnad av Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster² eller Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen)³, vilka ålagts av behöriga myndigheter eller bekräftats av administrativa eller rättsliga organ eller, i förekommande fall, följer av utslag från arbetsrättsliga tvistlösningsorgan.

Lagen gäller inte för verkställigheten av sanktioner som omfattas av tillämpningsområdet för rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff⁴, rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁵, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁶ eller rådets beslut 2006/325/EG av den 27 april 2006 om ingående av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark omdomstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁷.

¹ Jfr Europarådets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

² EGT L 18, 21.1.1997, s. 1, Celex 31996L0071.

³ EUT L 159, 28.5.2014, s. 11, Celex 32014L0067.

⁴ EUT L 76, 22.3.2005, s. 16, Celex 32005F0214.

⁵ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1, Celex 32000R0044.

⁶ EUT L 351, 20.12.2012, s. 1, Celex 32012R1215.

⁷ EUT L 120, 5.5.2006, s. 22, Celex 32006D0325, ändrat genom rådets beslut 2009/942/EG.

2 § Kronofogdemyndigheten är behörig myndighet vid bistånd enligt denna lag.

Bistånd på begäran av en behörig myndighet i en annan medlemsstat

3 § Kronofogdemyndigheten ska på begäran av en behörig myndighet i en annan medlemsstat

1. lämna upplysningar som kan vara av betydelse för den andra myndigheten vid indrivning av administrativa sanktionsavgifter eller delgivning av handlingar som rör sådana avgifter,

2. utan krav på några vidare formaliteter

a) driva in administrativa sanktionsavgifter som behöriga myndigheter har påfört i enlighet med lagstiftning och förfaranden i den sökande medlemsstaten eller som administrativa eller rättsliga organ eller arbetsdomstolar har bekräftat och som kan verkställas i den andra medlemsstaten och inte längre kan överklagas, och

b) delge ett beslut om sådana sanktionsavgifter eller andra handlingar som är relevanta med avseende på indrivningen av sådana sanktionsavgifter, inbegripet en dom eller ett slutligt beslut som kan läggas till grund för verkställighet.

Delgivning på begäran av en annan medlemsstat sker enligt delgivningslagen (2010:1932).

Bestämmelser om indrivning i Sverige finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Verkställighet enligt utsökningsbalken får äga rum på grund av den handling som medger verkställighet i den andra medlemsstaten.

Begäran om bistånd i en annan medlemsstat

4 § Kronofogdemyndigheten får, av en behörig myndighet i en annan medlemsstat, begära upplysningar som kan vara av betydelse vid indrivning av administrativa sanktionsavgifter eller delgivning av handlingar som rör sådana avgifter. Kronofogdemyndigheten får av en sådan myndighet också begära bistånd för indrivning av en administrativ sanktionsavgift eller delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift eller andra handlingar som är relevanta för indrivningen av en sådan avgift, om Kronofogdemyndigheten inte själv kan driva in fordringen eller delge handlingen.

Kronofogdemyndigheten får inte begära bistånd för indrivning så länge sanktionsavgiften, de bakomliggande fordringarna eller den handling som ligger till grund för verkställighet är föremål för bestridande eller överklagande.

Delgivning av ett beslut om administrativa sanktionsavgifter som har ägt rum i en annan medlemsstat i enlighet med dess lagar, andra författningar och administrativ praxis, ska anses ha samma verkan som om delgivningen hade ägt rum här.

Vägransgrunder

5 § Kronofogdemyndigheten får vägra att verkställa

1. en begäran om indrivning eller delgivning om begäran är ofullständig eller uppenbarligen inte motsvarar det bakomliggande beslutet,

2. en begäran om indrivning om

a) det framgår av myndighetens utredning att de kostnader eller resurser som beräknas krävas för att driva in sanktionsavgifterna inte står i proportion till det belopp som ska drivas in eller indrivningen skulle ge upphov till betydande svårigheter,

b) de sammanlagda sanktionsavgifterna understiger 350 euro, eller

c) grundläggande rättigheter och friheter för svarande samt rättsprinciper som gäller för dem enligt Sveriges grundlagar inte har respekterats.

Uppskjutande av förfarandet

6 § Om de administrativa sanktionsavgifterna eller den bakomliggande fordran under indrivnings- eller delgivningsförfarandets gång bestrids eller överklagas i den andra medlemsstaten av berörd tjänsteleverantör eller en berörd part ska Kronofogdemyndigheten skjuta upp verkställigheten i avvaktan på beslut av en behörig instans i den andra medlemsstaten.

Valuta m.m.

7 § Kronofogdemyndigheten ska så snart en begäran som avses i 3 § första stycket 2 a) har tagits emot räkna om sanktionsavgiften till svenska kronor enligt den växelkurs som har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning för den dag då sanktionsavgiften påfördes.

Belopp som har drivits in här i ett ärende enligt denna lag tillfaller staten.

Förbud mot överklagande m.m.

8 § Kronofogdemyndighetens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Ytterligare föreskrifter

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om Kronofogdemyndighetens uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 18 juni 2016.

Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fördringar m.m.

Prop. 2016/17:26
Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fördringar m.m. ska införas en ny paragraf, 7 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 b §

Bestämmelser om uppskjutande av förfarandet vid sådant bistånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMIförordningen)¹ finns i 6 § lagen (2016:000) om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa administrativa avgifter.

Denna lag träder i kraft den 18 juni 2016.

¹ EUT L 159, 28.5.2014, s. 11, Celex 32014L0067.

Remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över betänkandet avgetts av Göta hovrätt, Stockholms tingsrätt, Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Justitiekanslern, Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Migrationsverket, Datainspektionen, Kommerskollegium, Skatteverket, Lantbrukarnas Riksförbund, Kronofogdemyndigheten, Transportstyrelsen, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Konkurrensverket, Tillväxtverket, Regelrådet, Arbetsförmedlingen, Arbetsgivarverket, Arbetsdomstolen, Diskrimineringsombudsmannen (DO), Arbetsmiljöverket, ILO-kommittén, Medlingsinstitutet, Svenska Institutet, Lunds universitet (juridiska fakulteten), Stockholms universitet (juridiska fakulteten), Uppsala universitet (juridiska fakulteten), Institutet för sjö- och annan transporträtt, Svenska institutet för europapolitiska studier, Sveriges advokatsamfund, International Chamber of Commerce Sverige, Svenskt Näringsliv, Sveriges Kommuner och Landsting, Tjänstemännens Centralorganisation, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Fastigo, Företagarförbundet, Idea – Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer och Kommunala Företagens Samorganisation.

Justitieombudsmannen, Bolagsverket, Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien och Företagarna har avstått från att yttra sig.

Något svar har inte inkommit från Stockholms handelskammare, Business Sweden, Näringslivets Regelnämnd (NNR), International Chamber of Commerce Sverige, Arbetsgivaralliansen, Bankinstitutens Arbetsgivareorganisation eller Arbetsgivarföreningen KFO.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Förslag till lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid ömsesidigt bistånd med indrivning av administrativa sanktionsavgifter, inbegripet avgifter, tilläggsavgifter och viten, som

1. beslutats av behöriga myndigheter eller bekräftats av administrativa eller rättsliga organ eller följer av utslag från arbetsdomstolar, och

2. avser bristande efterlevnad av

a) Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster i den ursprungliga lydelsen, eller

b) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen) i den ursprungliga lydelsen.

2 § Lagen gäller inte vid verkställigheten av sanktioner som omfattas av tillämpningsområdet för

1. rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, eller

3. rådets beslut 2006/325/EG av den 27 april 2006 om ingående av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

Behörig myndighet

3 § Kronofogdemyndigheten är behörig myndighet vid bistånd enligt denna lag.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

Bistånd på begäran av en behörig myndighet i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

4 § Kronofogdemyndigheten ska, om inte något annat följer av 6 eller 7 §, på begäran av en behörig myndighet i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

1. lämna upplysningar som kan antas vara relevanta för den andra myndigheten vid indrivning av administrativa sanktionsavgifter eller delgivning av handlingar som rör sådana avgifter, och

2. utan krav på några vidare formaliteter

a) driva in administrativa sanktionsavgifter som behöriga myndigheter har beslutat i enlighet med lagstiftning och förfaranden i den sökande medlemsstaten eller som administrativa eller rättsliga organ eller arbetsdomstolar har bekräftat och som kan drivas in i den andra medlemsstaten och inte längre kan överklagas, och

b) delge ett beslut om sådana sanktionsavgifter eller andra handlingar som är relevanta med avseende på indrivningen, inbegripet en dom eller ett slutligt beslut som kan läggas till grund för verkställighet.

Delgivning på begäran av en annan medlemsstat sker enligt delgivningslagen (2010:1932).

Bestämmelser om indrivning i Sverige finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Verkställighet enligt utsökningsbalken får äga rum med stöd av den handling som medger verkställighet i den andra medlemsstaten.

Begäran om bistånd i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

5 § Kronofogdemyndigheten får, av en behörig myndighet i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, begära upplysningar som kan vara av betydelse vid indrivning av administrativa sanktionsavgifter eller delgivning av handlingar som rör sådana avgifter. Kronofogdemyndigheten får av en sådan myndighet också begära

1. bistånd med indrivning av en administrativ sanktionsavgift, om beslutet om avgiften har fått laga kraft och Kronofogdemyndigheten inte själv kan driva in fordringen, och

2. delgivning av ett beslut om en sådan sanktionsavgift eller andra handlingar som är relevanta för indrivningen, om Kronofogdemyndigheten inte själv kan delge handlingen.

Kronofogdemyndigheten får inte begära bistånd för delgivning av ett beslut om en administrativ sanktionsavgift så länge sanktionsavgiften, den bakomliggande fordringen eller den handling som ligger till grund för verkställighet är föremål för bestridande eller överklagande.

Delgivning av ett beslut om administrativa sanktionsavgifter som har ägt rum i en annan medlemsstat i enlighet med dess lagar, andra författningar och administrativ praxis, ska anses ha samma verkan som om delgivningen hade ägt rum här.

6 § Kronofogdemyndigheten får avslå en begäran om indrivning eller delgivning om begäran inte innehåller nödvändiga identifieringsuppgifter, uppgifter om överträdelsen och sanktionsavgiften m.m. eller på annat sätt är ofullständig, eller om den uppenbarligen inte motsvarar det bakomliggande beslutet.

Kronofogdemyndigheten får också avslå en begäran om indrivning om

1. det framgår av myndighetens utredning att de kostnader eller resurser som beräknas krävas för att driva in sanktionsavgifterna inte står i proportion till det belopp som ska drivas in eller indrivningen skulle ge upphov till betydande svårigheter,

2. de sammanlagda sanktionsavgifterna understiger 350 euro,

3. grundläggande rättigheter och friheter för svarande inte har respekterats, eller

4. det skulle strida mot allmänna hänsyn.

Uppskjutet förfarande

7 § Om de administrativa sanktionsavgifterna eller den bakomliggande fordran under indrivnings- eller delgivningsförfarandets gång bestrids eller överklagas i den andra medlemsstaten av en berörd tjänsteleverantör eller en berörd part, ska Kronofogdemyndigheten skjuta upp förfarandet i avvaktan på beslut av en behörig instans i den andra medlemsstaten.

Valuta och växelkurs

8 § Kronofogdemyndigheten ska, så snart en begäran som avses i 4 § första stycket 2 a har tagits emot, räkna om sanktionsavgiften till svenska kronor enligt den växelkurs som har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning för den dag då sanktionsavgiften beslutades.

Belopp som har drivits in här i ett ärende enligt denna lag tillfaller staten.

Förbud mot överklagande

9 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Ytterligare föreskrifter

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om bistånd enligt denna lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2. I förhållande till ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte är en medlemsstat i Europeiska unionen tillämpas lagen från den tidpunkt då landet ansluter sig till det samarbete som avses i kapitel VI och artikel 6 och 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU.

Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. ska införas en ny paragraf, 7 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 b §

Bestämmelser om uppskjutande av förfarandet vid sådant bistånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen) finns i 6 § lagen (2016:000) om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa administrativa sanktionsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-09-28

Närvarande: F.d. justitieråden Gustaf Sandström och Lena Moore samt justitierådet Ingemar Persson.

Ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa administrativa sanktionsavgifter

Enligt en lagrådsremiss den 8 september 2016 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering,
2. lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Frank Walterson, biträdd av departementssekreteraren Charlotte Carrborg.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering

Tillämpningsområde

I remissen föreslås att lagen ska gälla för länderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I en övergångsbestämmelse föreslås att lagen ska tillämpas i förhållande till ett land inom EES som inte är medlemsstat i EU från den tidpunkt då landet ansluter sig till det aktuella samarbetet. Delbetänkandets förslag var begränsat till att gälla EU:s medlemsstater. Frågan om att utvidga tillämpningsområdet till samtliga EES-stater har inte berörts av remissinstanserna. I remissen anges att det för närvarande inte finns något beslut om anslutning av EES-länder utanför EU och det har vid föredragningen inte lämnats några besked om huruvida saken över huvud taget har aktualiserats. Vid föredragningen har upplysts att det på finansmarknadsområdet är vanligt att tillämpningsområdet avser alla EES-länder. Något exempel på att den i remissen föreslagna övergångsregleringen använts tidigare har inte redovisats. Lagrådet ifrågasätter det lämpliga i att under dessa förutsättningar utvidga tillämpningsområdet för lagen till EES-länder utanför EU. Frågan bör beredas vidare under det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Lagens disposition

Bestämmelserna i remissens 6–8 §§ är tillämpliga när Kronofogdemyndigheten lämnar bistånd till myndighet i ett annat land enligt 4 § och bör placeras direkt efter den paragrafen (med följdändring i inledningen

till 4 §). De tre rubrikerna närmast före 6–8 §§ borde därmed ändras till (kursiverade) underrubriker. Lagrådet föreslår i stället att dessa rubriker utgår; det är inte motiverat med en rubrik för varje paragraf.

2 §

Såsom 1 § är utformad står det klart att lagens tillämpningsområde är begränsat till att avse utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet. Det behövs därmed inte några bestämmelser som anger vilka instrument som lagen inte är tillämplig på. Lagrådet föreslår att 2 § utgår.

Remissens 3 §

Sverige ska utse en eller flera behöriga myndigheter (artikel 3, jfr artikel 2.a) och genom IMI informera kommissionen om vilken eller vilka myndigheter som har utsetts (artikel 14). Att Kronofogdemyndigheten har utsetts till behörig myndighet när bistånd ges och begärs framgår direkt av bestämmelserna i lagen. Lagrådet föreslår att paragrafen utgår.

Remissens 4 §

Andra och tredje styckena bör lämpligen flyttas till egen paragraf omedelbart efter.

Remissens 6 §

Bestämmelserna i andra stycket 3 och 4 kan lämpligen föras samman till en punkt, förslagsvis enligt följande.

3. den enskildes grundläggande rättigheter och friheter inte har respekterats eller om indrivning skulle strida mot allmänna hänsyn.

10 §

Enligt paragrafen kan regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ”meddela ytterligare föreskrifter om bistånd enligt denna lag”. I remissen anges att det är fråga om en upplysningsbestämmelse. Lagrådet ifrågasätter behovet av en sådan. Om bestämmelsen behålls bör den ges samma lydelse som 22 § lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen enligt följande.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar ytterligare föreskrifter om Kronofogdemyndighetens uppgifter enligt denna lag.

Förslaget till lag om ändring i lagen om indrivning av statliga fordringar m.m.

Lagrrådet lämnar förslaget utan erinran.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 oktober 2016

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Wallström, Baylan, Bucht, Hultqvist, Regnér, Andersson, Hellmark Knutsson, A Johansson, Bolund, Damberg, Bah Kuhnke, Strandhäll, Shekarabi, Fridolin, Linde, Skog, Ekström

Föredragande: statsrådet Andersson

Regeringen beslutar proposition Ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa administrativa sanktionsavgifter

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upp- häver eller upprepar ett normgivnings- bemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EU- regler
Lag (2016:000) om ömsesidigt bistånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering		32014L0067
Lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.		32014L0067